

JAARSTUKKEN GEMEENTE RENSWOUD 2025

Inhoud

1.	Inleiding.....	4
	Aanbiedingsbrief	4
2.	Hoofdpijnen financiële positie.....	6
2.1.	Hoofdpijnen financieel resultaat	6
2.2.	Dashboard financiën.....	7
	Programmaverantwoording	9
3.	Programma wonen en woningen.....	9
3.1.	Afstemming woningaanbod op de markt	9
3.2.	Passende woningtoewijzing	10
3.3.	Vastgoedontwikkeling sociale huurwoningen.....	12
4.	Programma ruimtelijke ontwikkeling & beheer	14
4.1.	Ruimtelijke ontwikkeling.....	14
4.2.	Ontwikkeling buitengebied & agrarische sector	14
4.3.	Ontwikkeling dorp	15
4.4.	Verkeersveiligheid en bereikbaarheid	18
4.5.	Biodiversiteit	18
4.6.	Onderhoud openbare ruimte en afval	19
4.7.	Duurzame ontwikkeling	20
4.8.	Begraafplaats.....	21
5.	Programma samenleving	24
5.1.	Sociale infrastructuur	24
5.2.	Kunst en cultuur	26
5.3.	Wet Maatschappelijke Ondersteuning.....	27
5.4.	Jeugd	28
5.5.	Participatie	30
6.	Programma economische ontwikkeling en toerisme	33
6.1.	Ontwikkeling lokale bedrijfsleven	33
6.2.	Recreatie en toerisme	33
7.	Programma inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie	36
7.1.	Algemene plaatselijke verordening, Openbare orde en veiligheid, Vergunningverlening (bouw/OG en evenementen).....	37
7.2.	Burgerzaken	38
7.3.	Oekraïense ontheemden	39
7.4.	Huisvesting.....	40
8.	Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en onvoorzien.....	42
9.	Paragrafen.....	44
9.1.	Paragraaf lokale heffingen	44
9.2.	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	50
9.3.	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	57
9.4.	Paragraaf financiering	64
9.5.	Paragraaf bedrijfsvoering	69
9.6.	Paragraaf verbonden partijen.....	74
9.7.	Paragraaf grondbeleid	83
9.8.	Paragraaf Wet open overheid	85
	Jaarrekening.....	86
10.	Jaarrekening.....	86
10.1.	Balans.....	86
10.2.	Overzicht baten en lasten	88
10.3.	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	88
10.4.	Toelichtingen op de balans.....	91
10.5.	Toelichting op het overzicht baten en lasten	101
10.6.	Rechtmatigheidsverantwoording.....	106
10.7.	Overzicht incidentele baten en lasten.....	108

10.8.	WNT-verantwoording	110
11.	Bijlagen.....	114
11.1.	Samenstelling bestuur	114
11.2.	Overige gegevens	115
11.3.	SISA	116
11.4.	Taakvelden	125
11.5.	Begrotingsrechtmatigheid	126
11.6.	Investeringskredieten	128
11.7.	Subsidies	130

1. Inleiding

Aanbiedingsbrief

Renswoude, 2 juni 2026

Aan de leden van de raad van de gemeente Renswoude,

Algemeen beeld

Het jaar 2025 was het laatste volledige jaar van deze coalitieperiode. Een periode die startte na de coronacrisis en kort na de aanval van Rusland op Oekraïne. De uitdagingen die we schetsten in ons coalitieakkoord met de titel: Samen voor een zelfstandig en toekomstbestendig Renswoude, hebben we met daadkracht opgepakt. Op het vlak van woningbouw, energietransitie, het buitengebied, agrarische sector en het sociaal domein hebben we belangrijke stappen gezet.

Als kleine zelfstandige gemeente zijn we er opnieuw in geslaagd, ondanks toenemende eisen aan en omvang van het takenpakket, de dienstverlening aan de gemeenschap en de ondersteuning aan de raad te realiseren. Dit werd in 2025 bevestigd in het rekenkameronderzoek naar de dienstverlening van de gemeente Renswoude waarin een gemiddelde score van 7,8 werd behaald.

Samenleving

Zoals in ons coalitieakkoord omschreven: 'In Renswoude zorgen we voor elkaar'. Dit doen we in nauwe samenwerking met onze inwoners en maatschappelijke partners. Een mooi voorbeeld hiervan is de gezamenlijke totstandkoming van het Beleidsplan Sociaal Domein 2023-2026, waarin visie, ambities en prioriteiten zijn vastgelegd. Uit dit beleidsplan zijn diverse acties voortgekomen. Er is onder andere ingezet op de versterking en professionalisering van het Dorpsteam, de ontwikkeling van een lokaal hitteplan, programma van eisen voor multifunctioneel centrum de Hokhorst, de regionale samenwerking in de jeugdhulp en de uitvoering van uiteenlopende preventieve projecten binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord en het Integraal Zorgakkoord. Daarnaast is, in samenwerking met zorgaanbieder Santé Partners, gewerkt aan de ontwikkeling van geclusterd wonen op het Borgwalterrein. Ondanks de druk op de financiële middelen voor WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) en jeugdzorg zijn wij onverminderd blijven investeren in passende ondersteuning voor inwoners die dit nodig hebben.

Ruimte, wonen en economie

In de afgelopen periode hebben we gewerkt aan een passend, duurzaam en betaalbaar woningaanbod voor de inwoners van Renswoude. De voorbereidingen voor de woningbouwlocatie Binnen de Beken Zuid, Zuid-West zijn naar voren gehaald om op korte termijn te kunnen starten met de eerste fase waarin tijdelijke woningen gepland zijn.

Daarnaast zijn we gestart met de uitwerking van het plan 'wonen voor ouderen op het Borgwalterrein'. In de startnotitie werd de eerste richting gegeven voor de ontwikkeling van een wooncomplex met zelfstandige woningen inclusief afspraken met Santé Partners als preferente zorgaanbieder.

Ook het besluit om een multifunctioneel dorps huis te ontwikkelen in de Hokhorst draagt eraan bij dat de voorzieningen voor onze inwoners meegroeien. We zijn blij dat we, passend bij de schaal van Renswoude, deze ontwikkelingen kunnen realiseren en zo voldoende aanbod voor onze inwoners creëren.

De Raad van State heeft in het voorjaar van 2025 uitspraak gedaan over het bestemmingsplan "Groot Overeem II" van de gemeente Renswoude waardoor ontwikkeling van het nieuwe bedrijventerrein mogelijk werd. Hierdoor konden we in samenwerking met de lokale ondernemers starten met de voorbereiding voor de ontwikkeling van dit nieuwe bedrijventerrein en het onderzoek naar mogelijkheden van een duurzame energievoorziening.

Landelijke ontwikkelingen en rechtspraak boden in 2025 nog weinig duidelijkheid over het toekomstperspectief voor agrariërs. In de regionale overleggen hebben wij daarom blijvend aandacht gevraagd voor het behoud van het landelijke karakter van Renswoude en het perspectief voor boeren. Lokaal hebben we hier stappen in gezet met de start van de visie voor het landelijk gebied.

De verbetering van de verkeersveiligheid op de provinciale weg N224 is al jaren een belangrijk aandachtspunt. Door intensieve bestuurlijke contacten met de provincie werden de plannen voor verkeersveiligheid eind 2024 concreter en organiseerde de provincie de eerste inwonersbijeenkomst. De gemeente, buurtbewoners en andere belanghebbenden hebben actief deelgenomen aan dit proces van de provincie om mee te denken over de nieuwe veiligere inrichting van deze weg.

Dagelijks werken we aan het op peil houden van de kwaliteit van de openbare ruimte en het rioolstelsel, zowel in beheer als in beleid. Biodiversiteit is meegenomen in de groenbeheerplannen en de eerste projecten voor het afkoppelen van hemelwaterafvoer zijn van start gegaan, waardoor onze riolering beter bestand wordt tegen veranderende weersomstandigheden.

Het speelbeleidsplan is in 2024 vastgesteld om kinderen te stimuleren buiten te spelen. Ter voorbereiding op vernieuwing van speelplekken en de aanleg van de skatevoorziening, hebben we in 2025 veel aandacht geschonken aan inwonersparticipatie.

Oekraïense ontheemden

Sinds 2022 vangt Renswoude Oekraïense ontheemden op. De samenwerking met onze inwoners, gastgezinnen en maatschappelijke organisaties is hierbij van grote waarde gebleken. We hebben actief ingezet op integratie, onder meer door ondersteuning te bieden bij het leren van de Nederlandse taal.

Om te zorgen dat Oekraïense ontheemden veilig en gezond kunnen wonen, heeft de gemeente samen met de brandweer de opvanglocaties bezocht en waar nodig aanpassingen laten uitvoeren.

Financiële positie

Er is nog steeds onzekerheid over de bijdrage van het rijk aan de gemeenten. De kosten voor zorg, de inspanningen op het vlak van woningbouw, duurzaamheid en energietransitie worden niet voorzien van passende middelen. Een structureel sluitend meerjarenperspectief is bijzonder lastig. Door de incidentele bedragen die in de loop van het jaar beschikbaar komen ontstaat een tegengesteld beeld. Het ravijnjaar is met de meicirculaire 2025 twee jaar doorgeschoven naar 2028, maar doet niets af aan deze onbalans.

Financieel resultaat

De jaarrekening Renswoude 2025 sluit met een positief resultaat van € 2.101.318,- (vóór bestemming). Wij stellen voor om hiervan € 234.379,- toe te voegen aan de bestemmingsreserves grondexploitatie, € 241.913,- te onttrekken aan de reserve sociaal domein en het restant ad € 2.108.852,- te doteren aan de algemene reserve – niet geblokkeerd.

Voorstel raad

De raad wordt voorgesteld:

1. De Jaarstukken 2025 gemeente Renswoude vast te stellen met het daarbij behorende jaarrekeningresultaat ad € 2.101.318,-;
2. Het voorstel is het positieve resultaat van € 2.101.318,- als volgt te bestemmen:
 - Toevoeging aan de bestemmingsreserve Grondexploitaties ad € 234.379,-;
 - Onttrekking aan de bestemmingsreserve Sociaal Domein ad € 241.913,-;
 - Toevoeging aan de Algemene reserve - niet geblokkeerd ad € 2.108.852,-;
3. Overheveling restant investeringskrediet zoals opgenomen in bijlage 10.6 van de jaarstukken 2025 gemeente Renswoude

Een verdere financiële toelichting volgt in 2.1. Hoofdpijnen financieel resultaat.

Wij nodigen u uit tot behandeling van de Jaarstukken 2025 over te gaan.

Burgemeester en wethouders van Renswoude,

Burgemeester,

de Secretaris,

2. Hoofdpijnen financiële positie

2.1. Hoofdpijnen financieel resultaat

Ontwikkeling resultaat op hoofdpijnen

De jaarrekening 2025 sluit af met een positief resultaat van € 2.101.318,- (vóór bestemming). Dit resultaat ligt € 1.475.000,- hoger dan het begrote saldo na verwerking van de begrotingswijzigingen.

Gemeenten zijn de afgelopen jaren in toenemende mate afhankelijk van tijdelijke rijksmiddelen voor de uitvoering van hun taken. Dit wijkt af van het uitgangspunt dat structurele lasten structureel worden gedekt. In combinatie met kostenontwikkelingen en onzekerheid over toekomstige bijdragen van het Rijk vraagt dit blijvende aandacht voor het structureel in evenwicht houden van de begroting.

Ontwikkeling begrotingssaldo

Het verloop van het begrotingssaldo na de tussenrapportages en begrotingswijzigingen is als volgt:

	Omschrijving	Bedrag
A	Saldo primitieve begroting 2025	587
B	Mutatie tussenrapportages	39
C	Overige wijzigingen	0
D (A t/m C)	Begrotingssaldo na wijzigingen	626
E	Afwijkingen jaarrekening	1.475
F (D+E)	Jaarrekening resultaat 2025	2.101

Onderbouwing financiële afwijkingen

In onderstaande tabel is een analyse opgenomen van de significante afwijkingen ten opzichte van de programmabegroting 2025 na verwerking van alle begrotingswijzigingen. Waar mogelijk worden mutaties gesaldeerd.

Omschrijving	Programma	Vershil in €
Algemene uitkering gemeentefonds	6	1.060.766
Specifieke uitkering realisatiestimulans	6	182.000
Tussentijdse winstneming grondexploitatie Beekweide II	2	298.066

Algemene uitkering gemeentefonds hoger dan geraamd (+ € 1.060.766)

De baten uit de algemene uitkering zijn hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de maatstaf 'huishoudens met een laag inkomen met drempel'. Bij de begroting is hiervoor bewust een voorzichtige inschatting gehanteerd. Door afronding van deze maatstaf (in aantallen per 100 huishoudens) valt de uitkering voor Renswoude hoger uit. Dit effect bedraagt circa € 400.000.

Het overige deel van de afwijking wordt verklaard door reguliere bijstellingen binnen het gemeentefonds gedurende het jaar en verrekeningen van de algemene uitkering van voorgaande jaren. De grootste verrekening van de algemene uitkering in 2025 betreft die van het uitkeringsjaar 2024. Ook deze verrekening had betrekking op de maatstaf 'huishoudens met een laag inkomen met drempel'.

Specifieke uitkering realisatiestimulans hoger dan geraamd (+ € 182.000)

In 2025 is een bijdrage ontvangen vanuit de SPUK-realisatiestimulans. Deze regeling kent een vergoeding per start bouw van een betaalbare woning, waarbij vaststelling plaatsvindt in het opvolgend jaar. Deze opbrengst was vanwege het moment van vaststelling niet in de begroting opgenomen.

Tussentijdse winstneming grondexploitatie Beekweide II (+ € 298.066)

In 2025 is een tussentijdse winst genomen op de grondexploitatie Beekweide II. Deze winstneming vindt plaats conform de geldende verslaggevingsregels, waarbij winst wordt genomen naar rato van de voortgang van het project en de mate van zekerheid over de gerealiseerde opbrengsten en kosten.

De winstneming was niet in de begroting opgenomen en leidt daardoor tot een positief effect op het resultaat.

Resultaatbestemming

Wij stellen in de jaarstukken 2025 de volgende resultaatbestemming voor:

Resultaatbestemming 2025	
Resultaat jaarrekening 2025	2.101.318
Toevoeging aan de bestemmingsreserve grondexploitatie	234.379
Onttrekking aan de bestemmingsreserve sociaal domein	241.913
Restant toe te voegen aan de Algemene reserve - niet geblokkeerd (vrij besteedbaar)	2.108.852

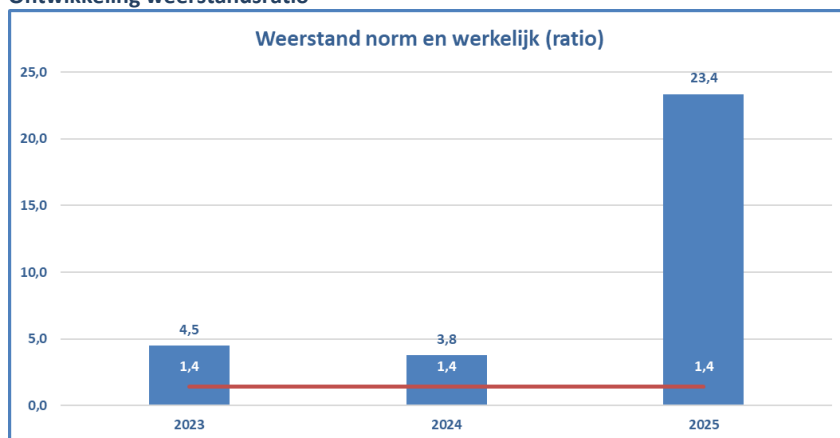
Het college stelt voor om, in lijn met voorgaande jaren, een deel van de gerealiseerde winst uit de grondexploitatie toe te voegen aan de bestemmingsreserve grondexploitatie. Voor 2025 betreft dit een bedrag (na inhouding vennootschapsbelasting) van € 234.379.

Voor de bestemmingsreserve sociaal domein is een plafond vastgesteld van € 800.000. Ultimo 2025 bedraagt de stand van deze reserve € 1.041.913. Voorgesteld wordt om het meerdere boven het plafond, zijnde € 241.913, vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve.

Na verwerking van het jaarrekeningresultaat 2025 van € 2.101.138, de toevoeging aan de bestemmingsreserve grondexploitatie en de onttrekking aan de bestemmingsreserve sociaal domein resteert een bedrag van € 2.108.852. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve (niet geblokkeerd).

2.2. Dashboard financiën

Ontwikkeling weerstandratio

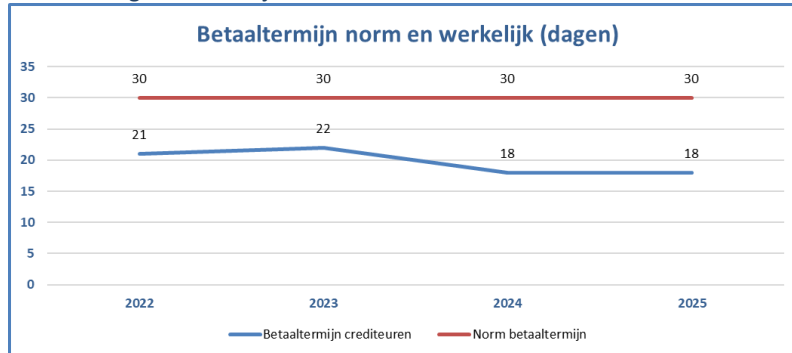
De weerstandratio komt in 2025 uit op 23,4. De norm vanuit de raad bedraagt 1,4.

De stijging van de ratio wordt veroorzaakt doordat de gemeentelijke huurwoningen in deze rapportage zijn meegenomen als onderdeel van de weerstandscapaciteit. Hierdoor neemt het beschikbare weerstandsvermogen toe.

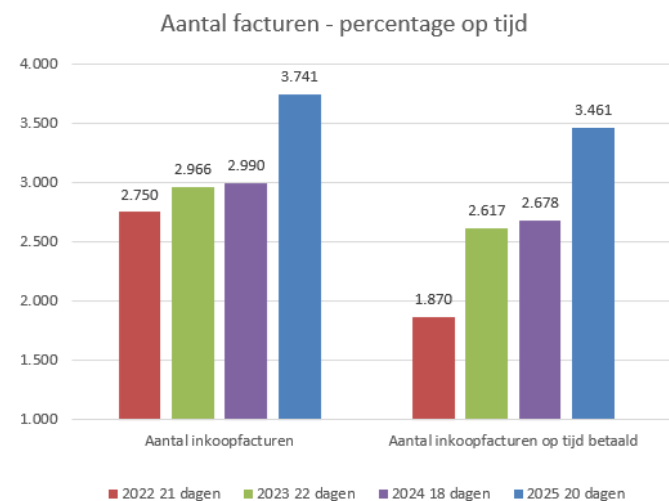
De risico's zijn eveneens geactualiseerd, maar de toename van het weerstandsvermogen is groter dan de ontwikkeling van de risico's.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing vindt u hierover meer informatie.

Ontwikkeling betaaltermijn crediteuren

Gemeente Renswoude betaalt haar facturen gemiddeld binnen 18 dagen. De wettelijke norm voor de gemiddelde betaaltermijn is vastgesteld op 30 dagen. 93% wordt op tijd betaald.

In 2025 zijn in totaal 3.741 facturen ontvangen en verwerkt. Van deze facturen zijn er 3.461 binnen de geldende betalingstermijn voldaan. Dit komt neer op 93% van het totaal aantal facturen. Het merendeel van de facturen is daarmee tijdig betaald, waarbij de afhandeling heeft plaatsgevonden conform de vastgestelde betaaltermijnen.

Programmaverantwoording

3. Programma wonen en woningen

Het college ziet het als een belangrijk speerpunt dat elke inwoner uit Renswoude de mogelijkheid moet krijgen om de wens naar woonruimte te kunnen realiseren. Dit programma draagt bij aan het zorgen voor passende woonruimte voor deze Renswoudenenaren. In de Woonvisie 2022 zijn de uitgangspunten voor het toekomstige woningaanbod vastgelegd als het gaat om huur of koop en de categorieën sociaal, betaalbaar en vrije sector. Voor de komende jaren is het de uitdaging om te zorgen voor voldoende en duurzame woningen waarvan een groot deel ook betaalbaar is.

Doelstelling:

Uitbreiding van een passend, duurzaam en betaalbaar woningaanbod voor Renswoudenenaren.

Kaderstellende beleidsnota's

- Omgevingsvisie Renswoude 2018-2030
- Woningmarktonderzoek (december 2024)
- Woonvisie 2022-2026 (februari 2022)
- Doelgroepenverordening 2023
- Portefeuillestrategie woningbedrijf (december 2019)
- Huisvestingsverordening Renswoude (2024)
- Volkshuisvestelijk kader (december 2023)
- Woondeal 2023 met herijking in 2025
- Regionaal afsprakenkader ouderenhuisvesting (najaar 2024)

3.1. Afstemming woningaanbod op de markt

Resultaat I

We hebben actueel inzicht in vraag en aanbod van de woningmarkt.

1. **Activiteit:** In opdracht van de Regio Foodvalley is in 2024 een woningmarktonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten daarvan voor Renswoude worden in de komende periode verder uitgewerkt waarna een rapportage wordt opgesteld die met de gemeenteraad wordt gedeeld. De vraag van diverse aandachtsgroepen wordt daarbij betrokken.

Indicator:

- De uitkomsten van het woningmarktonderzoek zijn in het tweede kwartaal van 2025 gedeeld met de raad.

Behaald: In de zomer van 2025 is een presentatie verzorgd voor de gemeenteraad over de uitkomsten van het woningmarktonderzoek. Deze vormen de basis voor zowel de actualisatie van de Woonvisie als het gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma (uitvoering van de Wet versterking regie volkshuisvesting die in 2026 zal worden vastgesteld).

Resultaat II

De woonvisie wordt voor einde huidige looptijd eind 2026 geactualiseerd.

1. **Activiteit:** Plan van aanpak actualisatie woonvisie opstellen.
2. **Activiteit:** In het plan van aanpak wordt het volkshuisvestelijk kader, zoals dat in 2023 is vastgesteld, meegenomen.
3. **Activiteit:** In het plan van aanpak is aandacht voor aanbod van woningen en de woningbehoefte van de diverse aandachtsgroepen, zoals die in de Wet versterking regie op de volkshuisvesting worden benoemd.

Indicator:

- Het plan van aanpak voor de actualisatie van de Woonvisie is in het derde kwartaal van 2025 bestuurlijk vastgesteld.

Behaald: De verwachting was dat in 2025 de Wet versterking regie volkshuisvesting door het parlement zou worden vastgesteld. Dit is uitgesteld naar 2026. Daardoor is er wel een plan van aanpak opgesteld voor de actualisatie van de Woonvisie en zijn de basisdocumenten daarvoor met een raadsinformatiebrief met de raad gedeeld. De Woonvisie zelf zal in 2026 worden opgesteld.

Resultaat III

In het voorjaar van 2025 vindt er een eerste herijking van de regionale Woondeal plaats. Daarbij wordt specifiek ingegaan op een drietal onderdelen, te weten:

- Een verhoging van het aantal te realiseren woningen met een doorkijk naar het jaar 2035.
- Afspraken over de huisvesting van de doelgroep ouderen.
- Toekomstbestendig bouwen.

Behaald: In het voorjaar van 2025 is de herijking van de Woondeal in een bestuurlijk overleg tussen het rijk, de provincies en de gemeenten in de regio Foodvalley vastgesteld. Belangrijkste onderdeel is een ophoging van het woningbouwprogramma. Daarnaast is aandacht besteed aan het afsprakenkader ouderenhuisvesting en het aspect toekomstbestendig bouwen.

3.2. Passende woningtoewijzing

Resultaat I

De slagingskansen voor woningzoekenden uit Renswoude is vergroot, zodat zoveel mogelijk inwoners van Renswoude met een woonwens de beschikking krijgen over een, bij inkomen en type huishouden passende, duurzame woning in een prettige woon- en leefomgeving door maximaal gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheid om woningen beschikbaar te stellen voor inwoners uit Renswoude.

1. **Activiteit:** De door de gemeenteraad vastgestelde gewijzigde huisvestingsverordening waarin de mogelijkheid is opgenomen om meer woningen toe te wijzen aan woningzoekenden met een binding aan de gemeente Renswoude wordt geïmplementeerd en die mogelijkheden worden benut bij het aanbieden van voor verhuur vrijgekomen woningen en nieuw gerealiseerde sociale koopwoningen
2. **Activiteit:** Monitoring van de toewijzing van sociale en betaalbare huurwoningen waarbij aspecten als aantal reacties, gemiddelde wachttijd en slagingskansen inzichtelijk worden gemaakt. Voor zover mogelijk zal dit ook voor betaalbare koopwoningen worden gedaan.

Indicator:

- Het percentage toegewezen/verkochte woningen aan inwoners van Renswoude is in 2025 hoger dan in 2024.

Behaald: Bij de verhuur van sociale huurwoningen is ca. 75% verhuurd aan kandidaten met een binding aan Renswoude (huidige inwoners en economisch gebonden); bij de verkoop van de nieuwe woningen in Beekweide II zijn alle woningen verkocht aan kopers met een binding aan de gemeente Renswoude.

Resultaat II

De voorrangsregeling is actueel en duidelijk voor de inwoners van Renswoude.

1. **Activiteit:** De wijzigingen zoals die in de geactualiseerde Huisvestingsverordening zijn opgenomen, zullen actief bekend worden gemaakt via de gebruikelijke communicatiemiddelen zoals de website en de Heraut.

Indicator:

- Elk kwartaal staat er een artikel in de Heraut over de toewijzing van huurwoningen.

Behaald: Niet gerealiseerd.

Resultaat III

Door stimulering van doorstroming en of woningruil binnen Renswoude wonen inwoners van Renswoude meer passend bij hun levensfase

1. **Activiteit:** Voor ouderen geschikte woningen zullen bij verhuur met voorrang aan deze doelgroep worden Toegewezen.
2. **Activiteit:** Met enige regelmaat informatie verstrekken over de mogelijkheden voor ouderen om door te stromen naar een voor hen meer geschikte woning.

3. **Activiteit:** Gebruik maken van de mogelijkheid in de Huisvestingsverordening om nieuwe sociale koopwoningen met voorrang aan te bieden aan belangstellenden met een binding aan de gemeente Renswoude.

Indicator:

- Woningen bestemd voor huisvesting ouderen zijn voor 100% aan ouderen toegewezen.

Behaald: De voor verhuur beschikbaar gekomen woningen voor ouderen zijn voor 100% aan ouderen verhuurd. Wel blijkt dat mensen met enige regelmaat de woning niet accepteren.

Resultaat IV

Renswoude voldoet voor 100% aan de Taakstelling Statushouders.

1. **Activiteit:** Het aanbieden van geschikte woningen voor statushouders die door het COA aan de gemeente Renswoude zijn gekoppeld.
2. **Activiteit:** Met COA in gesprek gaan voor een betere aansluiting van de aan de gemeente Renswoude gekoppelde statushouders op de beschikbare woningvoorraad (meerpersoonshuishoudens in plaats van eenpersoonshuishoudens).

Indicator:

- Taakstelling 2025 huisvesting statushouders is voor 100% gerealiseerd.

Behaald: Gelet op het geringe aantal woningen dat voor verhuur beschikbaar kwam en het feit dat met name gezinnen aan Renswoude zijn gekoppeld, is de taakstelling niet volledig behaald. Met het COA wordt constructief overleg gevoerd over de koppelingen van vergunninghouders aan de gemeente.

Resultaat V

In 2025 is de geactualiseerde portefeuillestrategie, inclusief routekaart verduurzaming en verkoopbeleid, door de gemeenteraad vastgesteld.

1. **Activiteit:** Het actualiseren van de portefeuillestrategie zoals die op dit moment nog van toepassing is. Hierbij wordt rekening gehouden met de uitkomsten van het regionale woningmarktonderzoek en de noodzaak tot huisvesting van diverse aandachtsgroepen.
2. **Activiteit:** Onderzoek en inrichting beheerorganisatie passend aan portefeuillestrategie.

Indicator:

- De portefeuillestrategie is voor 100% actueel in 2025.

Behaald: Gelet op de komst van nieuwe wetgeving, waarvan de vaststelling en het in werking treden is vertraagd, is opstellen portefeuillestrategie uitgesteld. De portefeuillestrategie wordt in 2026 geactualiseerd.

Resultaat VI

In 2030 zijn de woningen verduurzaamd naar label A conform de portefeuillestrategie.

1. **Activiteit:** Inventarisatie van de woningen welke nog in deze periode moeten worden verduurzaamd.
2. **Activiteit:** Inspelen op mogelijke aanpassingen van het landelijke beleid als het gaat om de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad in combinatie met de financiële regelingen daaromtrent.
3. **Activiteit:** In 2025 wordt de tweede fase uitgevoerd van de renovatie en verduurzaming Van Reedeweg en Van Deylweg.
4. **Activiteit:** Oplevering Kastanjelaan uiterlijk Q1 2025.

Indicator:

- Het percentage van de sociale huurwoningen met energielabel A neemt toe in 2025 (beginstand aantal woningen met label A wordt in 2025 opnieuw bepaald).

Behaald: In 2025 is zowel de renovatie en verduurzaming van complex 13/15 (Kastanjelaan en Dickerijst) als complex 12 afgerond (Van Reedeweg en Van Deylweg). Daarmee is het aantal woningen met label A uitgebreid.

Resultaat VII

Alle woningen op de verkooplijst zijn in 2030 verkocht.

1. **Activiteit:** Bij huuropzegging de woningen verkopen.

2. **Activiteit:** Actief bewoners van te verkopen huurwoningen benaderen om door te stromen naar nieuwere vrijkomende huurwoningen.

Indicator:

- Vrijgekomen huurwoningen die voor verkoop zijn aangewezen, zijn binnen drie maanden na einde huurcontract verkocht.

Behaald: Niet alle verkochte woningen zijn binnen 3 maanden verkocht. Een woning aan de Dorpsstraat staat al lang in de verkoop. In 2025 zijn 2 woningen verkocht.

3.3. Vastgoedontwikkeling sociale huurwoningen

Resultaat I

In 2026 zijn 50 flexwoningen gerealiseerd.

1. **Activiteit:** Aanbesteding van realisatie van flexwoningen.

Indicator:

- In 2025 is een aannemer gecontracteerd voor de realisatie van de flexwoningen.

Behaald: In 2025 is grond aangekocht aan de Kerkstraat om 30 tijdelijke woningen te realiseren en zijn de stedenbouwkundige kaders gemaakt en besproken met de buurt. Ook is gestart met de benodigde onderzoeken. Er is een aannemer gecontracteerd voor de realisatie van deze woningen. Deze woningen zijn levensloopbestendig.

Resultaat II

Het aanbod van woningen dat geschikt is voor senioren, is vergroot door nieuwbouwplannen en levensloopbestendige aanpassingen in de bestaande woningvoorraad (zowel huur als koop).

1. **Activiteit:** Realiseren van nieuwbouw op het Borgwalterrein geschikt voor ouderen.
2. **Activiteit:** Voor de inwoners is informatie beschikbaar over de (on)mogelijkheden om de huidige woning levensloopbestendig te maken.
3. **Activiteit:** In het project Borgwalterrein tenminste twee-derde betaalbare woningen opnemen.

Indicatoren:

- Het project Borgwalterrein bevat zorgwoningen bestemd voor ouderen.
- Er is informatie beschikbaar over het levensloopbestendig maken van woningen.

Behaald: In de door de gemeenteraad in mei 2025 vastgestelde Nota van Uitgangspunten voor het Borgwalterrein wordt uitgegaan van de bouw van woningen voor ouderen die geschikt zijn voor het leveren van zorg. Deze woningen zijn ook levensloopbestendig.

Resultaat III:

In 2026 zijn 26 sociale woningen gerealiseerd op Beekweide II.

1. **Activiteit:** Gunning opdracht realisatie van in beginsel 16 sociale huurwoningen en 10 sociale koopwoningen conform randvoorwaarden project Beekweide II.

Indicator:

- Bouw is in 2025 gestart.

Behaald: De bouw van de 26 woningen is eind 2025 gestart en deze worden in de zomer van 2026 opgeleverd. De 10 sociale koopwoningen zijn verkocht aan jongeren met een binding aan Renswoude.

Financiële overzichten baten en lasten programma 1 Wonen en woningen

Programma 1 wonen					
	Doelstelling	Lasten	Begroting na wizj. Lasten	Realisatie Lasten	Afwijking Lasten
1	3.1	Afstemming op de woningmarkt	8.609	3.960	4.649
1	3.3	Vastgoedontwikkeling sociale huurwoningen	2.479.476	2.624.990	-145.514
		Subtotaal lasten:	2.488.085	2.628.950	-140.864
	Doelstelling	Baten	Begroting na wizj. baten	Realisatie Baten	Afwijking Baten
1	3.1	Afstemming op de woningmarkt	0	0	0
1	3.3	Vastgoedontwikkeling sociale huurwoningen	4.225.000	3.954.348	-270.652
		Subtotaal baten:	4.225.000	3.954.348	-270.652
		Saldo voor bestemming	1.736.915	1.325.399	-411.516
1		Toevoegingen reserves	0	0	0
1		Onttrekkingen reserve	0	0	0
		Subtotaal reserves:	0	0	0
		Saldo na bestemming	1.736.915	1.325.399	-411.516

Afwijkingen:

3.3 Vastgoedontwikkeling sociale huurwoningen (lasten - € 145.514, baten - € 270.652)

De werkelijke lasten voor vastgoedontwikkeling van de sociale huurwoningen zijn hoger dan begroot. De hogere lasten worden onder andere veroorzaakt door onderhoudsuitgaven en toegerekende rente.

De baten blijven achter ten opzichte van de begroting. Dit verschil wordt voornamelijk verklaard door lagere opbrengsten uit de verkoop van woningen dan vooraf geraamd. Dit komt doordat het overdrachtsmoment van een woning is uitgelopen naar 2026. De afwijking van de lagere baten wordt gedempt door de specifieke uitkering realisatiestimulans 2025, welke niet was geraamd.

4. Programma ruimtelijke ontwikkeling & beheer

Het Programma Ruimtelijke ontwikkeling en beheer draagt bij aan het behoud van de leefbaarheid van het binnen- en buitengebied van Renswoude. We vinden het belangrijk dat het landelijke karakter zoveel mogelijk behouden blijft en ruimte krijgt voor ontwikkeling zoals beschreven in de Omgevingsvisie 2018-2030.

We maken stappen op het gebied van duurzaamheid. Renswoude heeft zich als doel gesteld in 2050 klimaatneutraal te zijn.

De basis blijft een goed rentmeesterschap van ons openbaar gebied, waarbij wij integraal ervoor zorgen dat het openbaar gebied schoon, heel en veilig blijft door tijdig onderhoud en het oplossen van meldingen.

Kaderstellende beleidsnota's

- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2020
- Afkoppelplan 2023
- IBOR Integraal beheerplan openbare ruimte
- Nota grondbeleid
- Omgevingsvisie 2018
- Afwegingskader functieveranderingsbeleid 2024

Verbonden partijen

- Regio Foodvalley
- Afval Verwijdering Utrecht (AVU)
- Afvalcombinatie De Vallei (ACV)

Doelstellingen

- De begraafplaats biedt gelegenheid aan iedere inwoner van Renswoude voor een laatste rustplaats.
- De kwaliteit van de openbare ruimte wordt in stand gehouden, ingezet wordt op verbetering.
- De verduurzaming van Renswoude wordt verder vormgegeven; de openbare ruimte wordt klimaatbestendiger.
- Daarnaast bevorderen we een betere scheiding van het afval.
- Het landelijk karakter van Renswoude wordt behouden.

4.1. Ruimtelijke ontwikkeling

Resultaat I: in 2028 is het nieuwe omgevingsplan voor het totale grondgebied van Renswoude opgeleverd.

1. **Activiteit 1:** Voor het landelijk gebied wordt een visie opgesteld die als input zal dienen voor het omgevingsplan.
2. **Activiteit 2:** Voor het totale omgevingsplan zal een plan van aanpak vastgesteld worden.

Indicator:

- In 2025 is het plan van aanpak voor het Omgevingsplan vastgesteld.

Behaald: De voorbereidingen zijn getroffen voor het vaststellen van een plan van aanpak.

4.2. Ontwikkeling buitengebied & agrarische sector

Resultaat I

Het gebiedsproces Utrechtse Vallei in het kader van het Utrechts Programma Landelijk Gebied leidt tot een in 2025 vast te stellen concept-gebiedsagenda.

1. **Activiteit:** Bepalen voor welke gebieden een gebiedsproces opgestart moet worden.
2. **Activiteit:** Bepalen welke stakeholders betrokken moeten zijn bij het opstellen van gebiedsprocessen.

Indicator:

- De gebiedsagenda is in 2025 in concept opgeleverd.

Behaald: Besloten is door de provincie en de gebiedspartijen om geen totaal gebiedsproces Utrechtse Vallei op te starten. Wel worden voor deelgebieden projecten opgestart, bijvoorbeeld voor De beekdalen en het gebied rond De Roode Haan.

Resultaat II

In 2024 is het regionale afwegingskader functieveranderingsbeleid vastgesteld. In 2025 is er een integrale visie voor het landelijk gebied vastgesteld met onder meer ruimte voor duurzame landbouw, waarbij het landelijk karakter behouden blijft en kaders geeft voor het op te stellen omgevingsplan.

1. **Activiteit:** De opgaven in het landelijk gebied worden verkend.
2. **Activiteit:** Er vindt participatie plaats met alle stakeholders in het landelijk gebied.
3. **Activiteit:** Er wordt een gebiedskaart opgesteld, waarin keuzes gemaakt worden welke functies waar gewenst zijn en waar niet.

Indicator:

- In de visie landelijk gebied is het landelijk karakter behouden en is meer ruimte gecreëerd voor duurzame landbouw.

Behaald: In 2025 is er een integrale visie voor het landelijk gebied vastgesteld met onder meer ruimte voor duurzame landbouw, waarbij het landelijk karakter behouden blijft en kaders geeft voor het op te stellen omgevingsplan. Dit in aanvulling op het in 2024 vastgestelde Afwegingskader functieveranderingsbeleid regio Foodvalley en Amersfoort. Bureau Nieuwe Gracht heeft voor de gemeenten Leusden, Renswoude en Woudenberg een conceptvisie opgeleverd. Hierbij is een uitgebreid participatietraject gevolgd en vaststelling staat gepland na de raadsverkiezingen van 2026.

Resultaat III

De agrariërs die stoppen met hun bedrijfsvoering en/of verplaatsen en/of innoveren worden gefaciliteerd.

1. **Activiteit:** Initiatieven in het landelijk gebied, in de vorm van principeverzoeken en vergunningaanvragen, worden in principe met een ja, mits-benadering behandeld.

Indicator:

- Agrariërs die plannen hebben voor hun bedrijfsvoering of om te stoppen zijn gefaciliteerd.

Behaald: 6 initiatiefnemers zijn gefaciliteerd in het beëindigen van hun bedrijf waarbij hun perceel een nieuwe bestemming krijgt.

Resultaat IV

In Foodvalley-verband wordt met 8 andere gemeenten samengewerkt om de opgaven in het landelijk gebied gezamenlijk tegemoet te treden.

1. **Activiteit:** Waar mogelijk en wenselijk wordt gezamenlijk uitvoering gegeven aan de rijks- en provinciale doelen in het landelijk gebied.

Behaald: Ontwikkelingen in het landelijk gebied worden zowel door individuele gemeenten als door de regio Foodvalley gevolgd. Waar nodig zijn zienswijzen ingediend op ruimtelijke plannen van de provincies Gelderland en Utrecht. Daarnaast is ook inbreng geleverd bij bijvoorbeeld het Uitvoeringsplan stikstof als uitvloeisel van het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied.

4.3. Ontwikkeling dorp

Resultaat I

Beekweide II is in 2029 als nieuwe woonwijk gerealiseerd en het openbaar gebied en alle woningen zijn opgeleverd.

1. **Activiteit:** De 26 woningen in fase 2a+b worden opgeleverd (1^e kwartaal 2025).
2. **Activiteit:** We starten met de realisatie van de openbare ruimte (1^e kwartaal 2025).
3. **Activiteit:** De verkoop van een deel van de woningen in fase 4 wordt gestart.
4. **Activiteit:** Met de bouw van Fase 3b (26 sociale koop en – huurwoningen) wordt 2^e helft van 2025 gestart.
5. **Activiteit:** We starten met de voorbereiding van de realisatie van de kunstwerken (bruggen) (2^e kwartaal 2025).
6. **Activiteit:** We zorgen ervoor dat alle woningen in fase 4 kunnen (planologisch) worden gerealiseerd.
7. **Activiteit:** De 10 sociale koopwoningen in fase 3b worden eind 2025 te koop aangeboden.

8. **Activiteit:** De 9 woningen in fase 3a worden opgeleverd en de openbare ruimte is ingericht.

Indicatoren:

- Met de oplevering van 26 woningen wordt het 2^e deel van Beekweide II gerealiseerd.
- Met de bouw van 26 woningen, de verkoop van 45 woningen en de voorbereiding van de openbare ruimte wordt een vervolg gegeven aan de realisatie van de woonwijk.
- Een Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA) voor de huidige kavel Barneveldsestraat 16a is vastgesteld.

Behaald: De 26 woningen Fase 2+b zijn opgeleverd. Een groot deel van de openbare ruimte is gerealiseerd. Daar waar dat nog niet volledig is afgerond, is de realisatie in voorbereiding. Realisatie hangt nauw samen met de nog nieuw op te leveren woningen. De bouw van Fase3b (26 sociale koop- en huurwoningen) is in 2025 gestart en wordt uiteindelijk in het eerste half jaar van 2026 gerealiseerd.

De plaatsing van de kunstwerken (bruggen) is in volle gang. Na het maken van (draagkracht)berekeningen en civieltechnische inpassing op wegen en water, is het project zover dat er onder leveranciers een goede uitvraag gedaan kan worden. Door deze voorbereidende werkzaamheden is het mogelijk de realisatie te starten in 2026.

In 2025 bereiken we stedenbouwkundig overeenstemming over de invulling voor de Barneveldsestraat 16a, waardoor in 2026 de BOPA vastgesteld kan worden.

Resultaat II

Het project Borgwalterrein is in 2027 ontwikkeld tot woningen voor geclusterd wonen voor ouderen.

1. **Activiteit:** Programma van eisen vaststellen.
2. **Activiteit:** Stedenbouwkundig ontwerp en gebouwonwerp gereed.

Indicator:

- In 2025 is het stedenbouwkundig plan vastgesteld.

Behaald: De Nota van Uitgangspunten voor het Borgwalterrein is op 13 mei 2025 door de gemeenteraad vastgesteld. Het college heeft in augustus 2025 de stedenbouwkundige studie met twee varianten vrijgegeven voor participatie. Hiervoor heeft op 8 oktober 2025 een informatieavond plaatsgevonden. Beide varianten zullen worden meegegeven aan de nog te selecteren architect omdat er geen duidelijke voorkeur is gegeven.

Resultaat III

De gebiedsvisie Binnen de Beken-Zuid Zuidwest is in 2026 opgenomen in het Provinciaal Programma wonen en werken.

1. **Activiteit:** Overleg met provincie over Programma wonen en werken.
2. **Activiteit:** Overleg met grondeigenaren over mogelijke realisatie visie inclusief begraafplaats.

Indicator:

- In 2025 zijn afspraken met de grondeigenaren vastgelegd over de realisatie van de visie.

Behaald: Met de provincie zijn afspraken gemaakt en de gemeente heeft toestemming gekregen om de locatie aan te melden voor het Provinciaal Programma Wonen en Werken 2026. In 2025 heeft de gemeenteraad Voorkeursrecht vastgesteld voor het plangebied. Hierdoor moeten grondeigenaren als zij willen verkopen dit eerst aan de gemeente aanbieden. Voor de 1e fase van de gebiedsontwikkeling is een Voorovereenkomst gesloten met de grondeigenaar. De gronden van Stichting Kasteel Renswoude binnen het plangebied zijn aangekocht.

Resultaat IV

Ruimtelijke uitgangspunten gebiedsontwikkeling Veenendaal de Klomp zijn bepaald.

1. **Activiteit:** Helderheid over gebiedsafbakening van plangebied.
2. **Activiteit:** Inventarisatie kwaliteiten en wensen van plangebied.
3. **Activiteit:** Opstellen plan van aanpak.

Indicator:

- Besluit plan van aanpak gebiedsontwikkeling Veenendaal – De Klomp is genomen.

Behaald: In december is de gezamenlijke bestuurlijke afspraak gemaakt om met de gebiedsontwikkeling te starten door de provincies Gelderland en Utrecht en de gemeenten Renswoude, Veenendaal en Ede.

Resultaat V

Groot Overeem II is in 2028 als nieuw bedrijventerrein gerealiseerd en voorziet in de behoefte van de bedrijfslocatie van met name de lokale ondernemers.

1. **Activiteit:** We starten met de voorbereidingen van het bouwrijp maken .
2. **Activiteit:** We starten met de uitgifte van de eerste kavels zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is.
3. **Activiteit:** We blijven gesprekken voeren met de netbeheerders om de gevolgen van de netcongestie voor het bedrijventerrein te beperken.
4. **Activiteit:** Wij blijven zoeken naar alternatieven voor continuïteit in het stroomnetwerk om zo toch aansluitingen te kunnen realiseren.

Indicator:

- Het bestemmingsplan is in eerste kwartaal 2025 onherroepelijk geworden.

Behaald: Eind 2025 is een eerste aanzet gemaakt voor een uitvraag onder aannemers, met als doel de werkzaamheden voor het bouwrijp maken van het terrein eind 2026 te kunnen uitvoeren.

Na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan is direct gestart met het opstellen van een uitgiftebeleid voor de kavels. Dit gebeurt in samenspraak met ondernemers en vakinhoudelijke collega's op het gebied van duurzaamheid, water en beheer. Zo ontstaat een door ondernemers gedragen uitgiftebeleid dat tegelijkertijd bijdraagt aan gemeentelijke doelstellingen (zie netcongestie).

Gedurende 2025 is doorlopend afgestemd met Stedin en nutsbedrijven over de realisatie en aanleg van voorzieningen. Dit heeft geresulteerd in het handhaven van een toegekend vermogen van maximaal 3x80A-aansluitingen voor het gebied. Via het uitgiftebeleid en in samenspraak met het team duurzaamheid scheppen we voorwaarden voor een efficiënte benutting van de beschikbare netcapaciteit en maximale flexibiliteit. Daarnaast blijven we de mogelijkheden voor de realisatie van een DC-netwerk onderzoeken.

Resultaat VI

Bouwrijp maken van eerste locatie flexwoningen in 2025.

1. **Activiteit:** Overeenkomst met grondeigenaar over locatie flexwoningen.
2. **Activiteit:** Voorbereiding en aanbesteding bouwrijp maken locatie flexwoningen.

Indicator:

- De locatie flexwonen is bouwrijp gemaakt.

Behaald: De grond voor de eerste locatie is aangekocht door de gemeente.

Er zijn diverse onderzoeken uitgevoerd en de voorbereidingen zijn gestart. Het bouwrijp maken zal plaatsvinden in 2026.

Resultaat VII

Actief inspelen op particuliere initiatieven.

1. **Activiteit:** Stedenbouwkundige analyse van particuliere initiatieven die zich voordoen.
2. **Activiteit:** Onderzoek naar ruimtelijke ontwikkelingen die zich voordoen.

Indicator:

- Nieuwe particuliere initiatieven worden binnen een half jaar getoetst op haalbaarheid.

Behaald: De initiatieven die in 2025 in behandeling zijn genomen zijn op ruimtelijke haalbaarheid getoetst. Daarbij is niet altijd de daarvoor geldende termijn van 6 maanden gehaald, maar dit is gecommuniceerd met de initiatiefnemers.

Resultaat VIII

Sporthal De Hokhorst is 2027 verduurzaamd en uitgebreid met een dorpshuisfunctie en een bibliotheek.

1. **Activiteit:** Programma van eisen vaststellen.
2. **Activiteit:** Aanbesteding uitvoeren en gebouwwontwerp gereed.

Indicator:

- In 2025 is het gebouwwontwerp door het college vastgesteld.

Behaald: In 2025 is het programma van eisen vastgesteld en heeft participatie plaatsgevonden. Het programma van eisen is omgezet naar een voorlopig ontwerp. De aanbesteding en het vergunningentrajec zijn voorbereid. Er is subsidie aangevraagd bij de regio Foodvalley (RegioDeal) en provincie Utrecht. Na formele toekenning hiervan zal de aanbesteding worden opgestart.

4.4. Verkeersveiligheid en bereikbaarheid

Resultaat I

De provincie heeft verkeersveiligheidsonderzoek over de N224 in 2025 afgerond.

1. **Activiteit:** Input geleverd project verbetering verkeersveiligheid in onderzoek door de provincie Utrecht.

Indicator:

- Samen met Provincie investeringsagenda voor verkeersveiligheidsmaatregelen N224 vastgesteld.

Behaald: De analyse op de verkeersveiligheid is door de provincie met input vanuit participatie en de gemeente Renswoude uitgewerkt tot een plan voor uitvoering.

Resultaat II

Voor de verbetering van de verkeersveiligheid van de Barneveldsestraat is een wegontwerp opgesteld voor het wegprofiel en/of verbetering fietspaden.

1. **Activiteit:** Onderzoek doen naar mogelijke opties en vaststellen ambitieniveau.

Indicator:

- Vastgesteld wegontwerp.

Behaald: Na de verkeerskundige analyse en participatie is het verkeerbesluit voor de omvorming naar een 60-km-weg genomen. De technische uitwerking naar een wegontwerp is opgestart en in voorbereiding.

Resultaat III

De veiligheid rondom de schoolzone van de school De Spikhorst is onderzocht en mogelijke maatregelen zijn genomen.

1. **Activiteit:** Samen met schoolbestuur maatregelen bespreken maatregelen uitvoeringsplan.

Indicator:

- Maatregelen vastgesteld en gebudgetteerd.

Behaald: De maatregelen zijn vastgesteld, gebudgetteerd en uitgevoerd.

Resultaat IV

Veiligheid voor fietsers verbeteren op de Veenweg door het aanbrengen van een fietsveilige infrastructuur.

1. **Activiteit:** Voorbereiding en uitvoering groot onderhoud op de Veenweg in 2025.

Indicator:

- Openstelling Veenweg met fietsveilige weginrichting.

Behaald: De Veenweg is fietsveilig uitgevoerd.

4.5. Biodiversiteit

Resultaat I

Het openbaar gebied is meer biodivers en laat een toename zien van 10 % meer kwalitatieve en kwantitatieve soorten ten opzichte van begin 2025; zowel voor het gebied binnen de bebouwde kom als het buitengebied.

1. **Activiteit:** Selectief maaibeeld van de bermen in het buitengebied.
2. **Activiteit:** Tweejaarlijkse monitoring door erkend ecologisch bedrijf.

Indicator:

- Trendvergelijk laat een toename zien van het aantal en de verschillende soorten beplanting, vogels en insecten (flora en fauna) in de openbare ruimte.

Bron: locatie onderzoek Natuurpro (Heem) en waarnemingen van medewerkers van de gemeente Renswoude

Behaald: De bermen in het buitengebied worden selectief gemaaid, rekening houdend met biodiversiteit en veiligheid. De tweejaarlijkse monitoring start in de zomer van 2026.

Resultaat II

De gemeente faciliteert de inwoners van Renswoude bij natuurvriendelijk isoleren met een Pre soorten-management plan vergunning (2024/2025) en, na onderzoek, de soorten-management plan vergunning (2026) van de provincie.

Activiteit: Plaatsen 5 stuks voorzieningen gebouw gebonden soorten.

Activiteit: Uitvoeren monitoring gebouw gebonden soorten.

Activiteit: Communicatie m.b.t. natuurvriendelijk isoleren.

Behaald: De voorzieningen in Renswoude zijn op orde. De monitoring voor gebouw-gebonden-soorten is uitgevoerd; het concept soortenmanagementplan is begin 2026 gereed. Via diverse mediakanalen is gecommuniceerd over isoleren.

4.6. Onderhoud openbare ruimte en afval

Resultaat I

Het onderhoud van de openbare ruimte is op orde conform actueel beleid voor de verschillende disciplines in de openbare ruimte en voldoet aan Kwaliteitsniveau A voor haar centrumgebieden en Kwaliteitsniveau B voor de overige gebieden.

1. **Activiteit:** Vaststellen beleidsplannen voor Wegen, Groen, Bomen en Openbare Verlichting.
2. **Activiteit:** Vaststellen geactualiseerd Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR).
3. **Activiteit:** Opstellen Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR).
4. **Activiteit:** Op orde brengen data van kapitaalgoederen voor de onderdelen groen, wegen, kunstwerken en openbare verlichting; riolering.

Indicator:

- Kwaliteitsniveau A voor centrumgebieden en Kwaliteitsniveau B voor de overige gebieden.

Behaald: De openbare ruimte is grotendeels op wegen na onderhouden volgens de afgesproken kwaliteitsniveaus.

Resultaat II

De projecten en beheer werkzaamheden worden uitgevoerd conform Meerjaren Investerings Plan en Uitvoeringsprogramma Beheer.

1. **Activiteit:** Afkoppelen hemelwater Binnenveld (realisatie)
2. **Activiteit:** Afkoppelen hemelwater en herinrichting Eikenlaan en omgeving (realisatie).
3. **Activiteit:** Afkoppelen hemelwater en herinrichting Kastanjelaan en omgeving (voorbereiding).
4. **Activiteit:** Groot onderhoud en fietsveilig maken Veenweg (voorbereiding en realisatie).
5. **Activiteit:** Groot onderhoud Emminkhuizenlaan (voorbereiding en realisatie).
6. **Activiteit:** Verkeerskundig onderzoek Barneveldsestraat (voorbereiding).
7. **Activiteit:** Integraal herinrichten 2 speellocaties (voorbereiding, participatie, realisatie).
8. **Activiteit:** Verledden armaturen Openbare Verlichting (voorbereiding en realisatie).

Indicatoren:

- Middels monitoring en inspecties wordt de kwaliteit van de openbare ruimte getoetst.
- De riolering stort niet vaker dan vijf keer per jaar over in de beken.
- 100% van het riool is in 2040 afgekoppeld van het regenwater.
- De vijf strategisch geplaatste meetpunten in Renswoude geven informatie over de werking van het riool ('droge voeten, natte voeten').

Bronnen: Beeldkwaliteitsmeting, monitoring biodiversiteit, inspecties, meetgegevens van de vijf meetpunten riolering, kennis medewerkers buitendienst, meetgegevens waterschap, H2go.

Behaald:

- Het ondergrondse afkoppelen van het Binnenveld is aangelegd.
- Afkoppelen en herinrichting van de eikenlaan is in 2025 gestart en wordt in 2026 afgerond.

- Het afkoppelen van de Kastanjelaan is nog niet gestart. Daarvoor in de plaats is de Lijsterbeslaan e.o. in voorbereiding genomen.
- De Veenweg is afgerond.
- De Emminkhuizerlaan is in voorbereiding en wordt in 2026 uitgevoerd.
- Het verkeerskundig onderzoek van de Barneveldsestraat is afgerond; het verkeersbesluit voor omvorming naar een 60km inrichting is genomen. De technische voorbereiding is gestart, maar uitvoering getemporeerd zodat werkzaamheden aansluiten op de verwachte werkzaamheden op de N224.
- Voor de nieuwe locaties Skatevoorziening, natuurlijk spelen, sport en spelen (allen in Beekweide II) en voor de bestaande locaties Van Rijnesteinlaan en Dickerijst is de participatie en voorbereiding gestart.
- Met het inrichten van een proeflocatie is een keuze voor de soorten armaturen gemaakt. Op basis hiervan is het 'verledden' van de armaturen uitgevoerd.

Resultaat III

Een betere scheiding van de restafvalstroom en minder vervuiling van de andere grondstromen (aanvullend op de behaalde VANG (Van Afval Naar Grondstof) doelstelling).

1. **Activiteit:** Periodiek de juiste maatwerkcommunicatie aanbieden aan inwoners.
2. **Activiteit:** Bij afkeur van de grondstoffen mogelijk controles uitvoeren.
3. **Activiteit:** Bij afkeur van grondstoffen de schone buurt coach inzetten.

Indicatoren:

- De restafvalstroom heeft zo min mogelijk aantal grondstoffen.
- Het PMD heeft zo min mogelijk stoorstoffen zodat de afkeur van vrachten minimaal is of zelfs nihil.

Behaald: Het aantal grondstoffen in het fijn huishoudelijk restafval is onveranderd gebleven. Het aantal stoorstoffen in het PMD en de afkeur van vrachten onveranderd gebleven, dit ondanks de inzet van de schone buurt coach.

Resultaat IV

Inwoners zijn tevreden over de wijze waarop het afval wordt ingezameld en welke mogelijkheden men hiervoor heeft.

1. **Activiteit:** Naar aanleiding van de uitkomst van het onderzoek naar de mogelijkheid tot ondergrondse inzameling van restafval bij woningen met een kleine tuin verder vervolg geven aan het project.

Indicatoren:

- De restafvalstroom heeft zo min mogelijk aantal grondstoffen.
- Het PMD heeft zo min mogelijk stoorstoffen zodat de afkeur van vrachten minimaal is of zelfs nihil.

Behaald: Het aantal grondstoffen in het fijn huishoudelijk restafval is onveranderd gebleven. Het aantal stoorstoffen in het PMD en de afkeur van vrachten is onveranderd gebleven. Het toepassen van ondergrondse containers ten behoeve van woningen met een kleine tuin wordt bij nieuwbouwonontwikkelingen meegenomen.

4.7. Duurzame ontwikkeling

Resultaat I

Renswoude voldoet aan haar RES Foodvalley 1.0 bod van 20 GWh herwinbare opwek in 2030.

1. **Activiteit:** Opstellen in Regio Foodvalley verband van de Voortgangsrapportage 2025 (conform NPRES verplichtingen).
2. **Activiteit:** Stimuleren van de organisatiegraad op het bedrijventerrein.
3. **Activiteit:** Ondersteunen van het opstellen van een werkbare collectieve businesscase voor het bedrijventerrein in aanloop naar groepscontracten.

Indicator:

- Jaarlijkse toename hoeveelheid herwinbare opwek in relatie tot RES-bod 20 GWh (in 2030).

Bron: Klimaatmonitor

Behaald: De Voortgangsrapportage 2025 is in regionaal verband opgesteld, vastgesteld en ingediend bij NPRES. Er is een geringe toename van herwinbare energie; dit blijft achter bij de verwachtingen vanwege netcongestie. Inmiddels is het besef

ontstaan dat een doorontwikkeling van het RES bod nodig is om de energiezekerheid te garanderen voor Renswoude. Er zijn voorbereidingen gestart om te komen tot een energie zeker systeem in en voor Renswoude in samenspraak met het bedrijfsleven.

Resultaat II

Renswoude voldoet aan haar RES Foodvalley 1.0 bod van 1,5% energiebesparing per jaar en 15% energiebesparing in 2030 (t.o.v. 2019).

1. **Activiteit:** Voeren energiebesparende promotie en advies acties, zoals Energiecaravan, Energiecoaches en gratis energiebesparende maatregelen.
2. **Activiteit:** Wijk specifieke isolatie- en besparingsprogramma gericht op woningen met lagere energielabels.

Indicator:

- Jaarlijkse monitor op energiebesparing toont de trend van besparing en toename aantal hogere woninglabels.
Bron: Klimaatmonitor.

Behaald: De trend in energiebesparing en toename van het aantal hogere energielabels zet door. De promotieactiviteiten worden voorgezet binnen een (gesubsidieerd) programma gericht op isoleren (2026).

Resultaat III

Renswoude is energieneutraal in 2050, waarbij er in de zomer en in de winter voldoende energie beschikbaar is voor inwoners en bedrijven; zowel voor warmte, huishoudelijk gebruik als productie.

1. **Activiteit:** Opstellen verplicht warmteplan als actualisatie van de transitievisie warmte uit 2022.
2. **Activiteit:** Opstellen bodemenergieplan nodig ter uitvoering van het warmteplan.
3. **Activiteit:** Deelnemen in proces herijking RES Foodvalley waarbij vraag en aanbod energie in relatie gezien wordt tot ruimtelijke en maatschappelijke belangen (wonen, economie, energie, natuur, etc.); alsmede het opstellen van een visie op energiesysteem voor de toekomst, local for local en concentratiegebieden.
4. **Activiteit:** Inzetten op contractuele afspraken met Stedin inzake blijvende beschikbaarheid van energie voor inwoners en bedrijven; zowel huidig als uitbreiding van woningen en bedrijvigheid.

Indicator:

- Het warmteplan en het bodemenergieplan zijn vastgesteld.

Behaald: Het warmteplan en het bodemenergieplan moeten nog worden opgesteld. Alle gemeenten hebben een jaar uitstel gekregen, vanwege het later inwerking treden van de warmtewet.

4.8. Begraafplaats

Resultaat I

In 2038 is de uitbreiding van de begraafplaats gerealiseerd en biedt deze ruimte voor begraven, bijzetten, bezinnen, herdenken en overdenken.

1. **Activiteit:** Voorbereiding realisatie uitbreiding begraafplaats en verwerving gronden conform locatie visie Binnen de Beken ZZW.

Indicator:

- In 2025 zijn er afspraken met de grondeigenaren gemaakt over de grondverwerving.

Behaald: In 2025 is door de gemeenteraad Voorkeursrecht gevestigd voor het gebied binnen de Beken waar ook de begraafplaats ligt. De grondeigenaar kent de uitbreidingsplannen en houdt hier rekening mee. De afspraken zijn nog niet vastgelegd.

Financiële overzichten baten en lasten programma 2 Ruimtelijke ontwikkeling en beheer

Programma 2 ruimtelijke ontwikkeling & beheer					
	Doelstelling	Lasten	Begroting na wijz. Lasten	Realisatie Lasten	Afwijking Lasten
2	4.2	Ontwikkeling buitengebied & agrarische sector	181.570	166.784	14.786
2	4.3	Ontwikkeling dorp	974.964	759.992	214.972
2	4.4	Verkeersveiligheid en bereikbaarheid	343.052	273.131	69.921
2	4.5	Biodiversiteit	30.000	61.595	-31.595
2	4.6	Onderhoud openbare ruimte en afval	1.720.682	1.571.011	149.671
2	4.7	Duurzame ontwikkeling	271.360	332.294	-60.934
2	4.8	Begraafplaats	102.848	91.417	11.432
		Subtotaal lasten:	3.624.476	3.256.223	368.253
	Doelstelling	Baten	Begroting na wijz. baten	Realisatie Baten	Afwijking Baten
2	4.2	Ontwikkeling buitengebied & agrarische sector	17.800	17.800	0
2	4.3	Ontwikkeling dorp	12.625	220.389	207.764
2	4.4	Verkeersveiligheid en bereikbaarheid	35.000	53.659	18.659
2	4.5	Biodiversiteit	0	38.678	38.678
2	4.6	Onderhoud openbare ruimte en afval	1.585.053	1.609.095	24.042
2	4.7	Duurzame ontwikkeling	90.000	139.463	49.463
2	4.8	Begraafplaats	60.000	54.749	-5.251
		Subtotaal baten:	1.800.478	2.133.832	333.354
		Saldo voor bestemming	-1.823.998	-1.122.391	701.607
2		Toevoegingen reserves	55.000	55.000	0
2		Onttrekkingen reserve	295.449	295.449	0
		Subtotaal reserves:	240.449	240.449	0
		Saldo na bestemming	-1.583.549	-881.942	701.607

Afwijkingen

4.3 Ontwikkeling dorp (lasten + € 214.972, baten + € 207.764)

De werkelijke lasten voor ontwikkeling dorp zijn lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat binnen enkele projecten en beheeronderdelen minder kosten zijn gerealiseerd dan vooraf geraamd. Daarbij is onder meer sprake van lagere onderhoudsuitgaven voor openbare verlichting door investeringen in nieuwe led-armaturen, het omgevingsplan en diverse beheeractiviteiten in de openbare ruimte.

De baten zijn hoger dan geraamd. Deze afwijking wordt met name veroorzaakt door winstneming in de grondexploitatie Beekweide II die vooraf niet is geraamd.

4.4 Verkeersveiligheid en bereikbaarheid (lasten + € 69.921, baten + € 18.659)

De werkelijke lasten voor verkeersveiligheid en bereikbaarheid vallen lager uit dan begroot. Dit hangt samen met het uitstellen en faseren van werkzaamheden, waaronder de Barneveldsestraat en N224, waarvan een deel is doorgeschoven naar 2026 of 2027. Daarnaast is prioriteit gegeven aan de Veenweg (een investering), waardoor het reguliere wegenonderhoud achterbleef op de raming.

De baten vallen hoger uit dan begroot, voornamelijk als gevolg van hogere legesopbrengsten voor aanlegactiviteiten dan vooraf geraamd.

4.5 Biodiversiteit (lasten - € 31.595, baten + € 38.678)

De werkelijke lasten voor biodiversiteit zijn hoger dan begroot. Als gevolg hiervan zijn ook de baten hoger dan begroot, aangezien de provinciale subsidie voor het soortenmanagementplan van de provincie Utrecht meebeweegt met de gerealiseerde uitgaven.

4.6 Onderhoud openbare ruimte en afval (lasten + € 149.671, baten + € 24.042)

De werkelijke lasten voor onderhoud openbare ruimte en afval zijn lager dan begroot. Dit komt voornamelijk door lagere kosten voor afvalverwerking, waaronder een niet-voorzien incidentele teruggave van de AVU over 2024, lagere energiekosten voor de riolering en de kosten voor het heffen en het innen van de rioolheffing waren lager dan geraamd. Vooraf was rekening gehouden met hogere kosten in verband met de overstap van de gemeente Veenendaal naar GBLT, maar deze bleken in de praktijk lager uit te vallen dan verwacht.

De baten zijn hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk verklaard door een hogere onttrekking uit de voorziening riolering, deze onttrekking heeft een directe relatie met de rioleringslasten. Dit betekent dat in 2025 de rioolheffing lager was dan de totale rioleringslasten, zie hiervoor ook de paragraaf lokale heffingen.

4.7 Duurzame ontwikkeling (lasten - € 60.934, baten + € 49.463)

Zowel de werkelijke lasten als de baten voor duurzame ontwikkeling zijn hoger dan begroot. Dit komt doordat in 2025 meer activiteiten zijn uitgevoerd binnen de regeling 'Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)', waaronder onderzoeken naar energiezekerheid, netcongestie en de ontwikkeling van een duurzaam bedrijventerrein Groot Overeem II. Hier staat de specifieke uitkering CDOKE tegenover.

4.8 Begraafplaats (lasten + € 11.432, baten - € 5.251)

De werkelijke lasten voor de begraafplaats zijn lager dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat minder personele lasten zijn doorbelast. De baten zijn lager dan begroot, door minder opbrengsten uit begraafplaatsrechten dan vooraf geraamd.

5. Programma samenleving

Dit programma draagt bij aan een inclusief, vitaal en leefbaar dorp. In Renswoude werken we aan een samenleving waarin inwoners zich verantwoordelijk voelen voor elkaar, werken, actief meedoen en waarin de gemeente als het nodig is een handje helpt. In Renswoude is hiervoor ondersteuning geregeld. Het Dorpsteam speelt hier een belangrijke rol in. In Renswoude zorgen we voor elkaar.

Doelstelling

Alle inwoners van Renswoude kunnen meedoen binnen hun mogelijkheden en beperkingen

Kaderstellende beleidsnota's

- Algemene Subsidieverordening 2021
- Subsidiebeleidsnota gemeente Renswoude
- Nadere Subsidieregels gemeente Renswoude
- Verordening Jeugdhulpgemeente Renswoude 2015
- Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, 2019 gemeente Renswoude
- Aanpassing verordening Jeugdhulp Gemeente Renswoude 2015, 2017
- Beleidsplan Sociaal Domein 2023-2026
- Besluit nadere regels Maatschappelijke ondersteuning Renswoude 2021
- Verordening Minimaregelingen Renswoude (2025)
- Re-integratieverordening Participatiewet Renswoude 2022
- Verordening Loonkostensubsidie Participatiewet Renswoude 2022
- Verordening Individuele Inkomenstoeslag Renswoude 2022
- Verordening tegenprestatie Participatiewet gemeente Renswoude 2022
- Verordening Regionale Cliëntenparticipatie Werk en Inkomen Renswoude 2022
- Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ en BBZ Renswoude 2022
- Beleidsregel Scholingsplicht Renswoude 2022
- Beleidsregel tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang Renswoude 2022
- Beleidsregel Tegenprestatie Renswoude 2022
- Beleidsregel Terugvordering en verhaal Renswoude 2022
- Beleidsregel Vaststelling vermogen Renswoude 2022
- Besluit uitvoering re-integratie Renswoude 2022
- Regeling Sociale Werkvoorziening Zuid-Oost Utrecht
- Beleidsplan Schulddienstverlening en preventie 2018-2022
- Beleidsregel vrijlating giften Participatiewet Renswoude
- Verordening beslistermijn schuldhulpverlening (2021)
- Verordening bekostiging leerlingenvervoer 2022
- Beleidsregel draagkracht bijzondere bijstand
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Renswoude 2010
- Beleidsregel Krediethypotheek PW 2016
- Beleidsregel Taaleis 2016

Verbonden partijen

- IW4 Bedrijven Sociale Werkvoorziening, gevestigd in Veenendaal
- GGD regio Utrecht (GGDrU), gevestigd in Zeist
- Valleihopper, gevestigd in Barneveld
- Jeugdhulpregio JeugdFV, gevestigd in Ede

5.1. Sociale infrastructuur

Resultaat I

Binnen het beleid en de activiteiten van de gemeente werken we inclusief (we hebben oog voor alle inwoners).

1. **Activiteit:** We vragen de Adviesraad Sociaal Domein om met een advies te komen op het vlak van sociale inclusie.

Behaald: We zijn gestart met het opstellen van een lokale inclusie agenda, deze is nog niet voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein.

Resultaat II

De inwoners van Renswoude leven in een gezonde en veilige omgeving.

1. **Activiteit:** We stemmen af met de GGD Regio Utrecht over de publieke gezondheid.
2. **Activiteit:** We starten met de JOGG-aanpak aan een gezonde leefomgeving.
3. **Activiteit:** We maken een aanpak om het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren te verminderen.
4. **Activiteit:** We voeren het plan van aanpak voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) uit en nemen deel aan de uitvoering van het Regioplan van het Integraal Zorgakkoord (IZA).
5. **Activiteit:** We maken een lokaal hitteplan.

Indicatoren:

- Het percentage volwassen inwoners dat de eigen gezondheid als (zeer) goed ervaart blijft gelijk (2022: 77%) of neemt toe. In 2022 beoordeelde 77% van de Renswoudenaren de eigen gezondheid als goed of zeer goed.
- Het percentage inwoners met overgewicht (inclusief obesitas) neemt af. In 2022 was dit 48% van de volwassenen (18-64 jaar) en 64% van de senioren (65+).
- Het percentage senioren (65+) dat in het afgelopen jaar gevallen is, neemt af. Dit betrof 36% van de senioren in Renswoude in 2022.
- Het percentage senioren dat (zeer) ernstig eenzaam is, neemt af. In 2022 was dit 11% van de senioren (65+).

Bronnen: vierjaarlijkse gezondheidsmonitors GGDrU

Behaald: Er is op regelmatige basis afstemming geweest met de GGD over publieke gezondheid, onder andere over het lokaal hitteplan. Daarnaast is er aan GALA-projecten verdere uitvoering gegeven, zoals Welzijn op Recept (+), Kansrijke start en Valpreventie. Verder zijn we een JOGG-gemeente geworden (jongeren op gezond gewicht). We namen deel aan het regionaal strategisch overleg IZA, de voorbereiding van AZWA (aanvullend zorg- en welzijnsakkoord) en de coalitie vitaal ouder worden. Het aantal Renswoudenaren van 18-64 jaar dat de eigen gezondheid als (zeer) goed beoordeelt, steeg in 2024 naar 84%. Het percentage inwoners met overgewicht (inclusief obesitas) neemt toe bij de 18 tot 64-jarigen (54%) en af bij 65+ (58%).

Resultaat III

Alle inwoners hebben de mogelijkheid om een leven lang plezier in sport en bewegen te hebben.

1. **Activiteit:** Vanuit het Gezond en actief leven akkoord 2023-2026 voeren we activiteiten uit om kinderen en volwassenen te motiveren om gezond en vitaal te leven en te sporten en bewegen.
2. **Activiteit:** We verlenen subsidie aan sportverenigingen.

Indicatoren:

- Het percentage jongeren van 13-17 jaar dat minimaal wekelijks sport (bij een club, vereniging of sportschool) blijft gelijk of neemt toe. In 2023 was dit 74%.
- Het percentage volwassenen dat minimaal wekelijks sport blijft gelijk of neemt toe. In 2022 was dit 46%.

Bronnen: Gezondheidsmonitor jeugd 2023 en volwassenen en senioren 2022

Behaald: Wij verlenen subsidie aan sportverenigingen en verenigingen voor het organiseren van activiteiten voor alle leeftijdsgroepen om een gezond en actief leven te bevorderen. De buurtsportcoach heeft een coördinerende rol in de uitvoering van het sportakkoord. Het aantal volwassenen dat minimaal wekelijks sport is toegenomen tot 51% in 2024.

Resultaat IV

Inwoners zijn op de hoogte van de activiteiten, initiatieven en ondersteuning binnen het sociaal domein, zoals op het terrein van ontmoeten, sport en bewegen, cultuur en vrijwilligerswerk.

1. **Activiteit:** Up-to-date houden van de gemeentelijke website en de gemeentepagina's van de Heraut.

Indicator:

- Het aantal bezoekers op de pagina's van de website binnen het sociaal domein en zoekwoorden wordt gemonitord.

Bronnen: de interne monitor door de gemeentelijke websitebeheerder

Behaald: De informatie op de website is geactualiseerd en uitgebreid en er zijn diverse artikelen in de Heraut gepubliceerd.

Resultaat V

De zelfstandigheid, het welbevinden en maatschappelijk participeren van alle volwassen inwoners en in het bijzonder kwetsbare groepen wordt versterkt.

1. **Activiteit:** We subsidiëren de inzet van het welzijnswerk en sturen vanuit onze rol op de inhoud van deze inzet.
2. **Activiteit:** We maken Renswoude dementievriendelijker en onderzoeken welke eventuele aanvullende activiteiten hierbij horen.
3. **Activiteit:** We leveren een bijdrage aan het creëren van ontmoetingsmogelijkheden door het ontwikkelen van multifunctioneel centrum De Hokhorst.
4. **Activiteit:** We leveren een bijdrage aan de ontwikkeling van geclusterd wonen voor ouderen op het Borgwalterrein, waarbij we aandacht hebben voor zorg en welzijn.

Indicator:

- De deelname aan ontmoetingsactiviteiten van het welzijnswerk neemt toe. Het aantal deelnemers in 2023 was 223 (Gezondheidsmonitor jeugd 2023 en volwassenen en senioren 2022, mantelzorg high tea, ontmoetingsgroep, samen soepen, creatieve inloop, samen gezellig, samen eten)

Bronnen: Stichting welzijn en ondersteuning Scherpenzeel en Renswoude-rapportage

Behaald: Naast de reguliere sturing op het welzijnswerk, zijn er diverse gesprekken gevoerd over de toekomstbestendigheid en zijn er verkennende acties ondernomen. Renswoude is aangesloten bij het dementienetwerk Veenendaal en Rhenen en de website www.dementierenswoude.nl is gepubliceerd. Verder is de intentieovereenkomst voor samenwerking op het Borgwalterrein met Santé Partners getekend en is er een programma van eisen opgesteld voor de Hokhorst, in samenwerking met het Dorpsteam, de SWO, bibliotheek en andere toekomstige gebruikers.

Het aantal deelnemers van ontmoetingsactiviteiten van het welzijnswerk in 2024 was: 34 voor ontmoeting & spel, 58 voor ontmoeting & bewegen, 333 voor ontmoeting & ontspanning en 41 voor ontmoeting & educatie.

Resultaat VI

Het lezen en de (digitale) geletterdheid van inwoners wordt bevorderd.

1. **Activiteit:** We verlenen subsidie aan bibliotheek Z-O-U-T, aan het Taalhuis en aan VoorleesExpress.
2. **Activiteit:** Om laaggeletterdheid te verminderen, richten we ons op de gezinsaanpak om op die manier een nieuwe generatie laaggeletterden te voorkomen.

Indicator:

- Het percentage inwoners dat laaggeletterd is, blijft gelijk of neemt af. Het percentage laaggeletterde inwoners in Renswoude bedraagt in 2024 7%.

Bronnen: www.geletterdheidinzicht.nl

Behaald: Door de inzet van Boekstart (baby's en jonge peuters), voorschoolse educatie (peuters), vroegschoolse educatie (kleuters), VoorleesExpress (basisschoolleerlingen), (non-)formeel taalaanbod (volwassenen) en het Informatiepunt Digitale Overheid is de (digitale) geletterdheid van inwoners bevorderd. Bij kinderen werden de ouders betrokken om op die manier gezinsgericht te werken.

De website geletterdheidinzicht is aangepast naar basisvaardighedeninzicht. Hier staan de nieuwste cijfers. Deze kunnen niet worden vergeleken met de cijfers op de oude website. In beide gevallen scoren we wel beter dan het landelijk gemiddelde.

5.2. Kunst en cultuur

Resultaat I

Inwoners kunnen deelnemen aan activiteiten op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed.

1. **Activiteit:** We verlenen subsidies aan lokale verenigingen en organisaties.
2. **Activiteit:** We organiseren jaarlijks de Open Monumentendag in samenwerking met Woudenberg en Scherpenzeel.

Indicatoren:

- Inwoners hebben deelgenomen aan deze activiteiten.
- In 2025 is de Open Monumentendag georganiseerd.

Behaald: In 2025 hebben veel inwoners deelgenomen aan activiteiten op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed in Renswoude. Deze konden mede georganiseerd worden door de subsidies die de gemeente heeft verstrekt. Zo is bijvoorbeeld de Open Monumentendag 2025 in Renswoude georganiseerd; deze is druk bezocht en enthousiast ontvangen.

Resultaat II

We ondersteunen instandhouding van gemeentelijke monumenten.

1. **Activiteit:** Eigenaren met initiatieven voor restauratie en/of onderhoud zijn met subsidie tegemoetgekomen.
2. **Activiteit:** De monumentencommissie beoordeelt subsidieaanvragen van gemeentelijke monumenten in het kader van restauratie en onderhoud.
3. **Activiteit:** De monumentencommissie adviseert over aanvragen omgevingsvergunning ten aanzien van monumenten.

Behaald: In 2025 is de monumentencommissie tweemaal bijeengewees om te adviseren over initiatieven rondom gemeentelijke monumenten. Ook is subsidie verstrekt voor enkele initiatieven voor restauratie en/of onderhoud van gemeentelijke monumenten, waardoor een bijdrage is geleverd aan de instandhouding van cultureel erfgoed.

5.3. Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Resultaat I

Binnen het budget is voor iedere volwassen inwoner tijdige en passende (preventieve) ondersteuning beschikbaar.

1. **Activiteit:** Het Dorpsteam geeft uitvoering aan aanvragen voor maatschappelijke ondersteuning.
2. **Activiteit:** Voor zover passend bij Renswoude, stemmen we ons beleid af met Veenendaal of andere regiogemeenten.
3. **Activiteit:** We zorgen dat er kwalitatief goed Wmo-vervoer beschikbaar is, die toekomstbestendig is.
4. **Activiteit:** We onderzoeken de uitbreiding van voorliggende voorzieningen, bijvoorbeeld op het gebied van was-verzorging of laagdrempelige dagactiviteiten.
5. **Activiteit:** De zorg en ondersteuning kopen we samen met de gemeente Veenendaal (en Ede/ regio) in. Hierbij bewaken we de beschikbaarheid en kwaliteit van de voorzieningen.
6. **Activiteit:** We geven vervolg aan de lokale aanpak om eenzaamheid te verminderen en voeren dit uit met onze lokale partners.
7. **Activiteit:** We voeren jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek uit en voeren verbeteringen door naar aanleiding van de resultaten.

Indicator:

- Cliënten waarderen de geboden ondersteuning met minimaal een 7,5.
Bronnen: Het jaarlijkse gemeentelijk cliëntervaringsonderzoek

Behaald: Er is opvolging gegeven aan 100% van de Wmo-meldingen. Er is gestuurd op de kwaliteit van Wmo-voorziening, als gevolg daarvan is in 2025 het contract met één aanbieder ontbonden. Bij de mogelijkheid van voorliggende voorziening is dit ingezet, bijvoorbeeld kortdurende begeleiding door het Dorpsteam zelf of inzet van vrijwilligers van onder meer de SWO.

Resultaat II

Er is advies en ondersteuning beschikbaar voor inwoners en professionals die onbegrepen gedrag signaleren. Indien nodig, is er snelle en passende hulp beschikbaar voor inwoners met onbegrepen gedrag

1. **Activiteit:** In nauwe samenwerking met de gemeenten Veenendaal en Rhenen geven we uitvoering aan het advies- en meldpunt onbegrepen gedrag.

Indicator:

- Alle signalen die bij het advies- en meldpunt onbegrepen gedrag binnenkomen worden opgevolgd.

Behaald: Het Meldpunt heeft opvolging gegeven aan alle binnengekomen signalen. Indien passend, hebben medewerkers van het Meldpunt zelf kortdurende ondersteuning geboden of meegedacht met het Dorpsteam. Er is gewerkt aan de borging van het Meldpunt, door o.a. structurele financiering en het vast in dienst komen van medewerkers.

Resultaat III

Mantelzorgers en vrijwilligers zijn in beeld en krijgen zo nodig ondersteuning.

1. **Activiteit:** Het Dorpsteam/welzijnswerk ondersteunt mantelzorgers, onder andere door het mantelzorgcompliment, begeleiding en respijtzorg.
2. **Activiteit:** We ondersteunen initiatieven die de positie van vrijwilligers versterken, onder andere door middel van werkateliers en het vrijwilligerspunt.

Indicator:

- Het aantal mantelzorgers dat we in beeld hebben bij de gemeente of het Mantelzorgpunt, neemt toe. Het aantal in 2023 was 90 (mantelzorgwaardering, hulpvragen mantelzorg, doorverwijzing mantelzorg).
Bronnen: Interne rapportage Wet maatschappelijke ondersteuning en rapportage Stichting Welzijn en ondersteuning Scherpenzeel en Renswoude.

Behaald: Mantelzorgers en vrijwilligers zijn ondersteund via het Mantelzorgpunt en Vrijwilligerspunt. Activiteiten waren bijvoorbeeld de mantelzorg-high tea waarin het mantelzorgcompliment werd uitgereikt en de vrijwilligersontmoeting met informatieve workshops.

Het aantal mantelzorgers dat in 2024 in beeld was, was 92 (mantelzorgwaardering, hulpvragen mantelzorg, doorverwijzing mantelzorg), de cijfers van 2025 zijn nog niet bekend.

Resultaat IV

Zo veel mogelijk inwoners, lokale partners en medewerkers van de gemeente zijn alert op signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling en weten hoe te handelen.

1. **Activiteit:** We organiseren tenminste één bijeenkomst voor medewerkers en één voor inwoners, vrijwilligers en/of lokale partners. Daarnaast wordt er o.a. in de Heraut aandacht besteed aan dit onderwerp.
2. **Activiteit:** We maken een uitvoeringsprogramma samen met Rhenen en Veenendaal en geven hier uitvoering aan.

Indicator:

- De bekendheid van Veilig Thuis neemt toe bij inwoners en maatschappelijke partners (scholen, zorgorganisaties), wat zich uit in een toename van het aantal meldingen bij Veilig Thuis. (Toelichting: hiermee willen we niet dat het huiselijk geweld toeneemt, maar wel minder verborgen blijft. Het aantal meldingen uit Renswoude is heel laag, in vergelijking tot landelijke en provinciale cijfers. Er zijn sterke vermoedens dat er meer huiselijk geweld is, dan wordt gemeld).
Bronnen: rapportage Veilig Thuis

Behaald: Er is met name ingezet op verbetering van interne werkwijzen en de bekendheid, bijvoorbeeld door verschillende bijeenkomsten en scholing van medewerkers. Ook zijn we in gesprek gegaan met partners, zoals de SWO en de basisscholen. Daarnaast is er in de Heraut aandacht gegeven aan dit thema.

5.4. Jeugd

Resultaat I

Kinderen die in hun ontwikkeling bedreigd worden, hebben we vroegtijdig in beeld en krijgen de juiste ondersteuning.

1. **Activiteit:** We werken nauw samen met basisscholen, kinderopvang, leerplicht en jeugdgezondheidszorg, door bijvoorbeeld deel te nemen aan ondersteuningsoverleggen van de scholen.
2. **Activiteit:** We verlenen subsidie aan de kinderopvangorganisatie voor het reguliere peutersaanbod.
3. **Activiteit:** We onderzoeken de mogelijkheden van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) op een locatie in Renswoude.
4. **Activiteit:** We investeren samen met scholen, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg en bibliotheek in aanvullende activiteiten en programma's voor kinderen met taalachterstanden en verlenen daar subsidie voor (zoals Verlengde Schooldag)

5. **Activiteit:** We faciliteren en monitoren de samenwerking met en afspraken tussen het Dorpsteam en de scholen, kinderopvang en GGD over signalering, verwijzing en ondersteuning van peuters en kleuters met (risico op) ontwikkelingsachterstanden.

Indicator:

- Het aantal leerlingen dat langdurig thuis zit en niet naar school gaat blijft gelijk of daalt. Dit aantal leerlingen (geregistreerde thuiszitters) in het schooljaar 2022-2023 is 2.
Bron: Jaarverslag leerplicht Veenendaal

Behaald: De projectgroep 'Voorkomen thuiszitten' is gestart en werkt aan een regionale aanpak thuiszitters met als voornaamste doel het vergroten van schoolaanwezigheid. Er zijn afspraken gemaakt met de nieuwe VVE-aanbieder in Ederveen (De Wiebelwagen), zodat peuters uit Renswoude daar welkom zijn. Voor leerlingen met taalachterstanden op de basisschool is er wederom subsidie verleend voor de Verlengde Schooldag. In het schooljaar 2024-2025 waren er 3 thuiszitters.

Resultaat II

Er is voor ieder kind met een zorgbehoefte een kwalitatief jeugdhulpaanbod beschikbaar.

1. **Activiteit:** We bekostigen het Knooppunt voor de uitvoer van inkoop en contractmanagement.
2. **Activiteit:** We handelen naar de ontwikkelingen omtrent de Hervormingsagenda Jeugd en spelen hier lokaal en regionaal op in.
3. **Activiteit:** We formaliseren de regionale samenwerking in een publiekrechtelijke samenwerkingsvorm: een gemeenschappelijke regeling.
4. **Activiteit:** Wij nemen actief deel aan de werkwijze van de Proeftuin Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

Indicatoren:

- De deelname aan het cliëntervaringsonderzoek jeugd stijgt met 10%. In 2024 nam 25% van de jongeren en 10% van de ouders deel aan het onderzoek.
- Cliënten waarderen de geboden ondersteuning met minimaal een 7,5.
Bronnen: het gemeentelijk cliëntervaringsonderzoek

Behaald: Er is gewerkt aan de totstandkoming van de Regiovisie JeugdFV 2026-2040. De gemeenschappelijke regeling binnen jeugdhulpregio JeugdFV is definitief gevormd en per 2026 operationeel. Binnen de Proeftuin is het regionaal veiligheidsteam (met Rhenen en Veenendaal) vanwege wettelijke kaders ondergebracht bij Veilig Thuis, waardoor we de succesvolle werkwijze konden voortzetten. Verder is er georiënteerd op een andere vorm van cliëntervaringsonderzoeken waarbij het uitgangspunt is de kwaliteit en respons te verhogen. In 2024 was de geboden ondersteuning gewaardeerd met een 7,6 door jongeren en een 8,1 door ouders. In 2025 is dit onderzoek niet uitgevoerd.

Resultaat III

De toename van de kosten van de Jeugdwet is zoveel mogelijk beperkt.

1. **Activiteit:** We gaan regionaal aan de slag met kostenbesparende projecten.
2. **Activiteit:** We brengen lokaal in beeld waarop besparingen mogelijk zijn en zetten hierop acties uit.

Indicator:

- Het aantal gezinnen waarvoor de werkwijze van de Proeftuin is bedoeld en die we bij het Veiligheidsteam van de Proeftuin bespreken en ondersteunen, neemt toe. In 2023 ging het om 5 gezinnen.
Bronnen: Rapportage Proeftuin

Behaald: Regionaal hadden alle nieuwe projecten een kostenbesparend karakter, zoals het project 'Actieve regie' en het project 'Langlopende SGGZ'.

Lokaal is er gewerkt aan een nieuwe verordening met besparende maatregelen. Een voorbeeld hiervan is het tarief van een pgb; deze is gewijzigd van 100% naar 90% van de kostprijs voor de gemeente van de goedkoopste vorm van Zorg In Natura.

Resultaat IV

Er is preventief aanbod voor jongeren gericht op het verminderen van middelengebruik.

1. **Activiteit:** De jongerenwerker gaat in gesprek met jongeren en ouders/verzorgers over het gebruik en tolereren van alcohol, roken en drugs.
2. **Activiteit:** We maken een start met een aanpak om het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren te verminderen.

Indicatoren:

- Het percentage jongeren onder de 18 jaar dat in de afgelopen 4 weken wel eens 5 of meer glazen alcohol heeft gedronken neemt af (in 2023 betrof het 26%).
- Het percentage ouder(s)/verzorger(s) dat alcoholgebruik van jongeren onder de 18 jaar goedkeurt, neemt af (in 2023 betrof het 49%).

Bron: vierjaarlijkse gezondheidsmonitor jeugd 2023

Behaald: We zijn gestart met jongerenwerk; Stichting Jeugd-Punt voert dit voor ons uit. Zij hebben via vindplaatsgericht werken met verschillende jongerengroepen contact gehad en al meerdere activiteiten georganiseerd, waaronder een zaalvoetbaltoernooi.

Resultaat V

Er is passende ondersteuning beschikbaar voor leerlingen die niet zelfstandig naar school kunnen reizen.

1. **Activiteit:** We geven uitvoering aan aanvragen voor de bekostiging van leerlingenvervoer, waarbij we focussen dat leerlingen naar vermogen zo zelfstandig mogelijk reizen.

Indicator:

- Het aantal leerlingen dat leerlingenvervoer in de vorm van groepsvervoer heeft neemt niet toe. In schooljaar 2023-2024 waren dit 22 leerlingen.

Behaald: Er is opvolging gegeven aan alle aanvragen. Voor enkele leerlingen is zelfstandiger reizen mogelijk gemaakt, bijvoorbeeld door de vergoeding van openbaar vervoer of het toekennen van een (elektrische) bakfiets. Het aantal leerlingen dat groepsvervoer kreeg is niet gestegen.

5.5. Participatie

Resultaat I

Iedereen neemt naar vermogen deel aan de samenleving en voorziet zoveel mogelijk in het eigen onderhoud. Inwoners die niet in staat zijn om in hun eigen onderhoud te voorzien, worden bijgestaan door de gemeente.

1. **Activiteit:** We geven uitvoering aan de Participatiewet (verschillende soorten uitkeringen, bijzondere bijstand en andere vormen van begeleiding) via de gemeente Veenendaal en geven opdracht voor de verdere beleidsontwikkeling.
2. **Activiteit:** Samen met Veenendaal en Rhenen nemen we deel aan de gemeenschappelijke regeling van het sociaal werkbedrijf IW4.
3. **Activiteit:** Samen met Veenendaal geven we uitvoering aan de Wet inburgering.
4. **Activiteit:** We nemen met Veenendaal en Rhenen deel aan het aanbestedingsproces voor de uitvoering van de minimaregelingen.

Indicatoren:

- Na de sterke stijging in 2022 en 2023, vakt de groei van het aantal inwoners met een bijstandsuitkering af. In 2023 waren het 30 huishoudens.
Bronnen: Dashboard in- en uitstroom participatie
- Het aantal huishoudens dat gebruik maakt van de Grebbepas blijft tenminste gelijk. In 2024 zijn 117 passen verstrekt.
Bron: Dashboard Grebbepas

Behaald: De Participatiewet is uitgevoerd, in samenwerking met de gemeenten Veenendaal en Rhenen. De groei van het aantal inwoners met een bijstandsuitkering is afgevlakt. Het sociaal werkbedrijf IW4 is verstevigd doordat het cliënten van Wageningen heeft overgenomen. Beschut werk maakte een beheerste groei door. Voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders heeft Refugee Team de taken van Vluchtelingenwerk overgenomen. Het aantal huishoudens dat de Grebbepas gebruikt is gelijk gebleven.

Resultaat II

Inwoners met financiële zorgen, problemen en schulden krijgen in een vroeg stadium de juiste ondersteuning.

1. **Activiteit:** We financieren en faciliteren de schuldhulpverlening in de vorm van het Budgetloket.
2. **Activiteit:** We verlenen subsidie voor een preventief, informeel aanbod (IDH Schuldhulp en de Formulierenbrigade) in goede samenhang met het Dorpsteam en het Budgetloket.

Indicator:

- Het aantal inwoners met (beginnende) schulden dat vroegtijdig met de gemeente in contact komt door de nieuwe aanpak vroegsignalering schulden stijgt. In 2023 was dit aantal 0.

Bronnen: Dashboards vroegsignalering, formulierenbrigade, IDH Schuldhulp

Behaald: Inwoners zijn ondersteund door het budgetloket. Ook kwamen er meer inwoners van Renswoude in beeld voor de vroegsignalering van schulden, in 2025 betrof het 7 inwoners. Omdat van vroegsignalering een preventieve werking uitgaat, is deze stijging gunstig.

Financiële overzichten baten en lasten programma 3 Samenleving

Programma 3 samenleving					
	Doelstelling	Lasten	Begroting na wijz. Lasten	Realisatie Lasten	Afwijking Lasten
3	5.1	Sociale infrastructuur	1.090.916	1.076.222	14.694
3	5.2	Kunst en cultuur	17.716	19.790	-2.074
3	5.3	Wet maatschappelijke ondersteuning	1.137.590	1.054.973	82.617
3	5.4	Jeugd	3.020.271	3.214.737	-194.466
3	5.5	Participatie	1.536.855	1.479.323	57.532
		Subtotaal lasten:	6.803.348	6.845.045	-41.697
	Doelstelling	Baten	Begroting na wijz. baten	Realisatie Baten	Afwijking Baten
3	5.1	Sociale infrastructuur	369.146	384.922	15.776
3	5.2	Kunst en cultuur	1.200	1.239	39
3	5.3	Wet maatschappelijke ondersteuning	31.300	33.374	2.074
3	5.4	Jeugd	11.400	57.501	46.101
3	5.5	Participatie	828.000	807.037	-20.963
		Subtotaal baten:	1.241.046	1.284.072	43.026
		Saldo voor bestemming	-5.562.302	-5.560.973	1.329
3		Toevoegingen reserves	543.000	543.000	0
3		Onttrekkingen reserve	125.114	137.614	12.500
		Subtotaal reserves:	-417.886	-405.386	12.500
		Saldo na bestemming	-5.980.188	-5.966.359	13.829

Afwijkingen

5.1 Sociale infrastructuur (lasten + € 14.694, baten + € 15.776)

De werkelijke lasten voor sociale infrastructuur zijn lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een onderbesteding op de specifieke uitkering bibliotheekvoorzieningen (SPUK BIEB) voor de doorontwikkeling van de bibliotheek. Deze uitkering is niet volledig tot besteding gekomen, wat samenhangt met de fasering van het nieuwe dorps huis, waarin de bibliotheek een plek krijgt. Een deel van de middelen is bestemd voor de inrichting hiervan en volgt het tempo van de bouwfasering. De baten zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere ontvangen rijksbijdragen, waaronder middelen voor bibliotheekvoorzieningen en het onderwijsachterstandenbeleid.

Om de kosten voor Jeugd en Wmo te beteugelen, zetten we in op een sterke sociale basis. Het doel is dat iedereen goed mee kan doen in de Renswoudse samenleving. Wij hebben ons met name gericht op jongeren en ouderen. Mooie voorbeelden zijn de pilot jongerenwerk, Renswoude voor elkaar en diverse groepen die vanuit de SWO zijn gestart.

5.3 Wet maatschappelijke ondersteuning (lasten + € 82.617, baten + € 2.074)

De kosten voor maatschappelijke ondersteuning waren lager dan vooraf werd ingeschat. Dit heeft met name te maken met de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp en de toekenning van persoonsgebonden budgetten. Eerdere groei van de kosten voor huishoudelijke hulp heeft in 2025 niet verder doorgezet. Als er een aantal minder personen gebruik maakt van voorzieningen binnen de Wmo, heeft dit sterk invloed op de lasten. Daarnaast wordt er in het Wmo-proces goed gekeken naar andere mogelijkheden, bijvoorbeeld binnen het eigen netwerk van de inwoner of voorliggende voorzieningen. De baten zijn € 2.074 hoger dan begroot. Dit hangt samen met hogere opbrengsten uit eigen bijdragen, mede als gevolg van een toename van het gebruik van hulpvoorzieningen.

5.4 Jeugd (lasten - € 194.466, baten + € 46.101)

De gerealiseerde lasten voor jeugdzorg vallen hoger uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door kosten die buiten het reguliere berichtenverkeer van de Jeugdhulp Regio Foodvalley zijn verantwoord. Deze kosten hadden betrekking op complexe casuïstiek waarbij meerdere vormen van jeugdzorg samenkomen. Dergelijke situaties zijn vooraf lastig volledig te ramen. Daarnaast is uit de productieverantwoordingen van zorgaanbieders een nog te betalen post naar voren gekomen. De afloop van deze post is op dit moment niet bekend, maar is wel als verplichting opgenomen in de administratie.

Tegelijkertijd zijn de baten hoger uitgevallen dan begroot. Dit hangt samen met een afrekening over voorgaande jaren vanuit de Jeugdhulp Regio Foodvalley, waardoor een deel van eerder gemaakte kosten is vergoed.

De raming van de jeugdzorgkosten blijft, ook in samenwerking met de bedrijfsvoeringsorganisatie JeugdFV, een aandachtspunt. Door de omvang van de gemeente kunnen individuele casussen relatief grote invloed hebben op de totale uitgaven. Een beperkte wijziging in het aantal jeugdigen dat gebruikmaakt van intensieve zorg kan daardoor direct zichtbaar zijn in het resultaat.

In vergelijking met het voorgaande jaar is het gebruik van jeugdzorg licht afgenomen. Tegelijkertijd zijn de kosten per traject gestegen, onder andere als gevolg van indexatie. Per saldo leidt dit tot hogere totale lasten dan in het voorgaande jaar.

5.5 Participatie (lasten + € 57.532, baten - € 20.963)

De gerealiseerde lasten voor de Participatiewet vallen lager uit dan begroot. Dit hangt samen met een lichte daling van het aantal inwoners en huishoudens dat gebruikmaakt van inkomensvoorzieningen. Daarmee wijkt de ontwikkeling af van voorgaande jaren, waarin juist sprake was van een toename van het aantal huishoudens dat een beroep deed op deze voorzieningen. Ook het gebruik van minimaregelingen, zoals de Grebbepas, is stabiel gebleven.

De baten blijven achter bij de begroting. Dit wordt voornamelijk verklaard door lagere ontvangsten uit specifieke uitkeringen voor onder andere inburgering en bijzondere bijstand.

6. Programma economische ontwikkeling en toerisme

Dit programma draagt bij aan de ontwikkeling van een gezonde, lokale economie in ons dorp en daarmee aan de leefbaarheid. We willen de (toeristische) bekendheid van Renswoude vergroten. Voor inwoners en (dag & verblijf) bezoekers willen we de toeristische voorzieningen in onze gemeente behouden.

Doelstelling

- Lokale bedrijven een vestigingslocatie bieden binnen Renswoude.
- Dag en verblijfsrecreatie mogelijkheden behouden.

Kaderstellende beleidsnota's

- Verordening op de heffing en invordering toeristenbelasting

Verbonden partijen

- Regio Foodvalley
- Regionaal Bureau Toerisme

6.1. Ontwikkeling lokale bedrijfsleven

Resultaat I

Er is ruimte beschikbaar voor lokale ondernemers op Groot Overeem II.

1. **Activiteit:** Wij faciliteren bestaande en potentiële nieuwe ondernemers actief bij de start van de uitgifte van Groot Overeem II zodra bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. Dit doen we onder andere door ondernemers te ondersteunen bij het invullen van de benodigde administratie voor de aanvraag.

Indicator:

- Het faciliteren van bestaande en potentiële nieuwe ondernemers bij de start van de uitgifte van Groot Overeem II, mits het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden.

Behaald: In 2025 is gestart met een Gemeentelijk Project Team Groot Overeem II. De ondernemersvereniging maakt hier ook deel van uit. Alle voorbereidingen zijn gericht op een optimale ondersteuning van geïnteresseerden zodra we daadwerkelijk tot uitgifte overgaan.

Resultaat II

Er is goed contact met lokale ondernemers en de ondernemersvereniging.

1. **Activiteit:** Het organiseren van (minimaal) twee werkbezoeken aan bedrijven door het college in 2025.
2. **Activiteit:** Er is jaarlijks twee keer overleg van het college met het bestuur van de Ondernemers Vereniging Renswoude

Indicator:

- Er is twee keer per jaar overlegd met de ondernemersvereniging en er hebben twee werkbezoeken plaatsgevonden.

Behaald: Het college en de ondernemersvereniging weten elkaar goed te vinden. Dit jaar hebben er twee werkbezoeken plaatsgevonden. En heeft het college deelgenomen aan de jaarlijkse bedrijven fietstocht. Ook op ambtelijk niveau is er goed contact met de ondernemersvereniging en ondernemers.

6.2. Recreatie en toerisme

Resultaat I

Het provinciale Wandelroutenetwerk en Fietsroutenetwerk is geactualiseerd en opgeleverd in 2025.

1. **Activiteit:** Voor Renswoude zijn de routes nagekeken en opmerkingen zijn aangeleverd aan de provincie Utrecht.

Behaald: In 2025 is het Fietsrouten netwerk opgeleverd in de Provincie Utrecht, de opening is geweest in aanwezigheid van diverse wethouders uit de provincie Utrecht en de gedeputeerde. De werkzaamheden aan het wandelrouten netwerk zijn, naar verwachting, in 2026 klaar.

Resultaat II

Deelname Regionaal Bureau Toerisme Heuvelrug & Vallei is geborgd door het afsluiten van een nieuwe vijfjarige samenwerkingsovereenkomst (SLA) in 2025

1. **Activiteit:** Wensen vanuit Renswoude verwerken in nieuwe SLA en de aangepaste SLA afsluiten.

Behaald: De nieuwe samenwerkingsovereenkomst met het Regionaal Bureau Toerisme is gesloten. Vanuit Renswoude hebben we de vraag gesteld of het RBT ook de website wil verzorgen van de Verkenner route in Renswoude en hier (op regelmatige basis) aandacht voor wil vragen en de route wil promoten. Deze verzoeken zijn meegenomen in de nieuwe overeenkomst.

Resultaat III

We promoten de naamsbekendheid van Renswoude als recreatieve en toeristische locatie bestemming.

1. **Activiteit:** We nemen deel aan het provinciaal project Merkversterking Grebbelinie (2025-2026) in samenwerking met Grebbelinie Bezoekerscentrum Renswoude.
2. **Activiteit:** We faciliteren subsidieaanvragen die recreatie en toerisme bevorderen.

Indicator:

- We zoeken nog naar een bron om de naamsbekendheid van Renswoude als toeristische bestemming te meten.

Behaald: Renswoude blijft een aantrekkelijke locatie om te recreëren voor inwoners en bezoekers. In 2025 hebben we, samen met andere 'Grebbelinie' gemeenten, het project Merkversterking Grebbelinie voorgedragen voor de Regio Deal II. Februari 2026 is bekend geworden dat dit tot projectsubsidie heeft geleid.

Financiële overzichten baten en lasten programma 4 Economische ontwikkeling en toerisme

Programma 4 economische ontwikkeling en toerisme					
	Doelstelling	Lasten	Begroting na wijz. Lasten	Realisatie Lasten	Afwijking Lasten
4	6.1	Ontwikkeling lokale bedrijfsleven	5.800	5.781	19
4	6.2	Recreatie en toerisme	173.741	88.870	84.871
		Subtotaal lasten:	179.541	94.651	84.890
	Doelstelling	Baten	Begroting na wijz. baten	Realisatie Baten	Afwijking Baten
4	6.1	Ontwikkeling lokale bedrijfsleven	56.400	50.896	-5.504
4	6.2	Recreatie en toerisme	3.800	4.725	925
		Subtotaal baten:	60.200	55.621	-4.579
		Saldo voor bestemming	-119.341	-39.031	80.310
4		Toevoegingen reserves	0	0	0
4		Onttrekkingen reserve	0	0	0
		Subtotaal reserves:	0	0	0
		Saldo na bestemming	-119.341	-39.031	80.310

Afwijkingen

6.1 Ontwikkeling lokale bedrijfsleven (lasten - € 19, baten - € 5.504)

De gerealiseerde lasten en baten voor de ontwikkeling van het lokale bedrijfsleven liggen nagenoeg in lijn met de begroting. De baten hebben betrekking op de toeristenbelasting. De definitieve aanslagen hierover worden in het opvolgende jaar opgelegd, waardoor sprake kan zijn van beperkte afwijkingen ten opzichte van de raming.

6.2 Recreatie en toerisme (lasten + € 84.871, baten + € 925)

De gerealiseerde lasten voor recreatie en toerisme liggen lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de ontvangen decentralisatie-uitkering voor bibliotheekvoorzieningen. Deze uitkering is door het Rijk beschikbaar gesteld om gemeenten voor te bereiden op de wettelijke zorgplicht voor bibliotheken vanaf 2027, gericht op het structureel waarborgen van de beschikbaarheid en bereikbaarheid van fysieke bibliotheekvoorzieningen.

Een deel van deze middelen is in 2025 nog niet besteed en wordt doorgeschoven naar 2026 voor verdere uitvoering.

De baten liggen in lijn met de begroting, met een beperkte afwijking.

7. Programma inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie

Dit programma draagt bij aan het versterken van het vertrouwen in de overheid en de rechtstaat. Het college vindt het daarbij essentieel dat de gemeente transparant, bereikbaar en beschikbaar is en communiceert in begrijpelijke taal. Het college heeft verbetering van de contacten met inwoners over de volle breedte als speerpunt benoemd voor de periode 2022 – 2026. Maar het college vindt ook dat bestuur en organisatie voldoende moeten zijn toegerust de gemeentelijke taken en beleid adequaat uit te voeren en te voldoen aan de eisen die onze toezichthouders daaraan stellen. Denk daarbij aan het bewaken van de basisregistratie persoonsgegevens (BRP), uitgiften van paspoorten en rijbewijzen maar ook aan het rechtmatig organiseren van verkiezingen. En het afhandelen van meldingen, bezwaren en beschikbaar stellen van informatie (uitvoering van de Wet Open Overheid).

Het college zet zich in op een consistente wijze van toezicht en handhaving van de regels. Het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving, bezwaar en beroep, maar ook politie-inzet en inzet van andere hulpdiensten dragen bij aan een betrouwbare overheid als inwoners zien dat gelijke gevallen gelijk worden behandeld. Dat zichtbaar wordt opgetreden wanneer dat noodzakelijk is. Daarvoor is actueel beleid en een omgevingsplan nodig dat is aangepast op de nieuwe Omgevingswet.

Het college streeft naar transparante uitvoering van de bevoegdheden van burgemeester en wethouders bij openbare orde vraagstukken en het tegengaan van ondermijning. Renswoude is een gemeente waar inwoners, ondernemers en bezoekers veilig zijn en zich veilig voelen. Hoewel veiligheid nooit volledig gegarandeerd kan worden, werken we intensief samen met diverse partners om deze zo goed mogelijk te waarborgen. In 2023 stelde de gemeenteraad het Integraal Veiligheidsplan (IVP) vast. Dit plan is ontwikkeld in samenwerking met de gemeenten Veenendaal, Rhenen, Wijk bij Duurstede en Utrechtse Heuvelrug, de politie en het Openbaar Ministerie, en bevat onze veiligheidsdoelen. Ook in 2025 blijven we ons inzetten voor de thema's uit het IVP, met speciale aandacht voor ondermijning, digitale veiligheid en maatschappelijke onrust. Daarnaast leggen we lokaal extra nadruk op High Impact Crimes, Zorg & Veiligheid, en ondermijning. Deze focus is uitgewerkt in een tweejarig uitvoeringsprogramma met specifieke acties.

Ook geeft zij uitvoering aan het integer handelen van bestuurders en ambtelijke organisatie en het correct afhandelen van klachten.

Ten aanzien van de opvang van vluchtelingen zijn menswaardige opvang, samenwerking met inwoners en gastgezinnen de belangrijkste aandachtspunten.

Huisvesting van de gemeente dient te voldoen aan alle wettelijke vereisten. Veiligheid, toegankelijkheid, gezondheid en klimaatneutraliteit staan hierbij voorop. Arbowetgeving en Rijkshuisvestingsvereisten zijn van toepassing

Doelstelling

- Dienstverlening aan de inwoner en ondernemer wordt geleverd conform de visie op dienstverlening.
- De inwoner voelt zich veilig in de openbare ruimte van de gemeente.

Kaderstellende beleidsnota's

- Algemene Plaatselijke Verordening 2024
- Gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan Heuvelrug 2023-2026
- Nota parkeernormen 2016
- Beleidsplan VTH (2023)

Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
- Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)

7.1. Algemene plaatselijke verordening, Openbare orde en veiligheid, Vergunningverlening (bouw/OG en evenementen)

Resultaat I

Het beleid Vergunningen Toezicht Handhaving (VTH) is op orde en actueel en sluit aan op de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging.

1. **Activiteit:** Het VTH beleid wordt getoetst aan wettelijke kaders en geactualiseerd vastgesteld.
2. **Activiteit:** Beleidsregels uitvoering wet Kwaliteitsborging vaststellen.

Indicator:

- Het beleid VTH is in 2025 geactualiseerd vastgesteld.

Behaald: Het opstellen van beleid VTH is opgestart en wordt in eerste kwartaal van 2026 afgerond.

Resultaat II

Bouwdossiers opvragen kan digitaal worden aangevraagd.

1. **Activiteit:** Digitaliseren aanvraag via webformulier.

Indicator:

- Een bouwdossier kan in 2025 digitaal worden opgevraagd.

Behaald: Bouwdossiers kunnen sinds augustus 2025 digitaal via de website van de gemeente Renswoude worden aangevraagd. Dit is in de periode tot eind 2025 15x gedaan.

Resultaat III

De beleidsregels pre-mantelzorgwoningen zijn in 2025 vastgesteld.

1. **Activiteit:** Intern beleidsregels opstellen en laten vaststellen.

Indicator:

- Het beleid pre-mantelzorg is in eerste kwartaal 2025 vastgesteld.

Behaald: Het beleid pre-mantelzorg is vastgesteld.

Resultaat IV

Alle Omgevingsvergunningen worden in 2025 binnen de gestelde wettelijke termijnen afgehandeld

1. **Activiteit:** Omgevingsvergunningen worden in behandeling genomen

Indicator:

- 90% van de omgevingsvergunningen wordt binnen de gestelde wettelijke termijn afgehandeld

Behaald: In het jaar 2025 zijn 65 vergunningen verleend, waarbij in 2 gevallen de wettelijke termijn door toedoen van de gemeente niet werd gehaald. Hiermee is ruimschoots binnen de marge van 10 % gebleven.

Resultaat V

Evenementen categorie C worden tijdig voor aanvang gepubliceerd.

1. **Activiteit:** Evenementen worden in behandeling genomen.

Indicator:

- Evenementen categorie C worden minimaal twee weken voor aanvang gepubliceerd.

Behaald: De 3 grote C evenementen zijn allen tijdig gepubliceerd.

Resultaat VI

Het verbeteren van de digitale veiligheid voor inwoners van Renswoude door het implementeren van gerichte maatregelen en initiatieven voor 2026.

1. **Activiteit:** Verhogen van de bewustwording en weerbaarheid van jongeren, senioren en ondernemers door middel van gerichte acties en ten minste één voorlichtingsbijeenkomst.
2. **Activiteit:** Aansluiten bij ten minste twee landelijke campagnes die gericht zijn op het vergroten van digitale weerbaarheid.

Indicator:

- Het aantal geregistreerde gevallen van cybercrime in Renswoude is in 2025 gedaald ten opzichte van 2024.
Bron: CBS

Behaald: De voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd, waaronder gerichte acties, een voorlichtingsbijeenkomst bij de bibliotheek en aansluiting bij landelijke campagnes. Het aantal geregistreerde cybercrime-incidenten is in 2025 gelijk gebleven ten opzichte van 2024 (1 incident) en blijft daarmee structureel laag.

Resultaat VII

Voor 2026 is het aantal (pogingen tot) High Impact Crimes (HIC) in Renswoude verminderd door gerichte preventieve maatregelen, wat heeft bijgedragen aan een significante verbetering van het veiligheidsgevoel.

1. **Activiteit:** Vergroten van de bewustwording bij inwoners en ondernemers door minimaal twee keer per jaar informatie over veiligheids- en preventiemaatregelen aan te bieden via lokale mediakanalen.
2. **Activiteit:** Organiseren van een jaarlijks overleg met eigenaren van WhatsApp-buurtpreventiegroepen om de voortgang en effectiviteit van bestaande groepen te waarborgen, nieuwe groepen op te zetten, en deelnemers te werven.

Indicator:

- Het aantal geregistreerde woninginbraken in Renswoude is in 2025 gedaald ten opzichte van 2024.
Bron: CBS

Behaald: In 2025 is samen met de politie en bewoners uit de WhatsApp-buurtpreventiegroepen ingezet op het delen van signalen en preventie, waarbij via lokale mediakanalen meerdere keren aandacht is gevraagd voor inbraakpreventie. Het aantal geregistreerde woninginbraken is gedaald van 10 in 2024 naar 9 in 2025 (-10%).

Resultaat VIII

In 2025 is uitvoering gegeven aan de door het IVP vastgestelde doelen door middel van concrete acties en effectieve samenwerking met 5 gemeenten.

1. **Activiteit:** Het uitvoeringsplan wordt geactualiseerd en in 2025 opnieuw vastgesteld voor de komende twee jaar.

Indicator:

- In 2025 is het uitvoeringsplan voor het integraal veiligheidsplan vastgesteld.

Behaald: Het uitvoeringsplan is in 2025 geactualiseerd en opnieuw vastgesteld voor de komende twee jaar, waarmee uitvoering is gegeven aan de doelen uit het IVP en de samenwerking met de regiogemeenten is voortgezet.

7.2. Burgerzaken

Het tijdig en foutloos verstrekken van noodzakelijke officiële documenten voor inwoners en het bewaken van de kwaliteit van de basisregistratie personen, dragen bij aan het behoud en vertrouwen van de rechtstaat. Er vindt een jaarlijkse zelfevaluatie plaats van de BRP en reisdocumenten.

Resultaat I

In 2025 zijn de reguliere producten van Burgerzaken ook digitaal verkrijgbaar en daarmee 24/7 bereikbaar voor inwoners. De reguliere producten zijn:

- Verhuisaangifte;
- Aanvragen uittreksels;
- Verklaring naamgebruik;
- Geboorteaangifte;
- Overlijdensaangifte;
- Emigratie;

- Huwelijksaangifte;
- Aanvragen rijbewijs (via de RDW)

1. **Activiteit:** Digitaal loket inrichten

Indicator:

- In 2025 is het digitaal loket ingericht op de website.
Bron: website gemeente Renswoude

Behaald: Deze doelstelling is gedeeltelijk behaald. Uittreksels, verklaring naamgebruik en geheimhouding zijn verkrijgbaar via de e-diensten de andere producten volgen in 2026.

Resultaat II

We worden met de kwalificatie goed beoordeeld door de toezichthouder.

1. **Activiteit:** Uitvoeren van zelfevaluaties en evaluaties door toezichthouders

Indicator:

- Uit de toezichtbrieven blijkt dat we in 2025 als goed zijn beoordeeld.
Bron: Toezicht brieven van de toezichthouders aan college

Behaald: Tijdens het schrijven van deze jaarstukken zijn nog niet alle toezichtbrieven beantwoord door de toezichthouders. Bij het aanbieden van de jaarrekening worden de resultaten van de toezichthouders aangeboden aan de raad.

Resultaat III

De inwoners geven gemiddeld een zeven voor de dienstverlening aan het loket burgerzaken.

1. **Activiteit:** In 2025 zal er een nulmeting plaatsvinden voor de dienstverlening burgerzaken.
2. **Activiteit:** Het inregelen en uitvoeren van regelmatige metingen onder klanten van loket burgerzaken.

Indicator:

- Een 7 of hoger
Bron: Nulmeting.

Behaald: Deze doelstelling is tijdens het Rekenkameronderzoek behaald met een gemiddelde van 8,4.

7.3. Oekraïense ontheemden

De gemeente is verantwoordelijk voor huisvesting, inkomen, onderwijs en zorg voor Oekraïense ontheemden. Maar ook voor hun arbeidsomstandigheden. De opvang van ongeveer 120 Oekraïense ontheemden in Renswoude is alleen mogelijk in nauwe samenwerking met de inwoners van Renswoude. Het behoud van draagvlak door het adequaat uitvoeren en nemen van de gemeentelijke verantwoordelijkheid draagt bij aan het vertrouwen in de gemeente en de rechtstaat. De bekostiging van deze opvang door het Rijk is nog niet bekend voor de jaren 2025 en verder. Deze baten zijn om deze reden niet verwerkt in deze begroting.

Resultaat I

We bieden passende en effectieve opvang en ondersteuning aan Oekraïense ontheemden die in de gemeente Renswoude worden opgevangen.

1. **Activiteit:** We stellen, naast de particuliere opvang, woonruimte beschikbaar en investeren in nieuwe opvangmogelijkheden zoals flexwoningen.
2. **Activiteit:** We investeren in communicatie om het verblijf van de Oekraïense inwoners zo soepel mogelijk te laten verlopen.
3. **Activiteit:** Bieden van maatschappelijke en psychosociale ondersteuning van ontheemden door Oekraïense Hulpverleners.

Indicator:

- Alle ingeschreven Oekraïense ontheemden zijn in 2025 gehuisvest
- De casuïstiek in hulpverlening neemt af
Bron: Eigen administratie

Behaald: Dit is behaald. Er zijn voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd over de ontwikkeling van het Borgwalterrein en de bouw van flexwoningen. Daarbij is aangegeven in welke gevallen een Oekraïner wel en in welke niet voor deze huisvesting in aanmerking komt. Deze toelichting is ook in individuele gesprekken met de gemeente gegeven. De Oekraïense ontheemden nemen deel aan het arbeidsproces of volgen een opleiding. De Oekraïense medewerkers van de gemeente hebben ondersteuning geboden, in groepsverband en individueel, met bijzondere aandacht voor de jeugd.

Resultaat II

In 2025 is het draakvlak voor de opvang van Oekraïense ontheemden in stand gebleven

1. **Activiteit:** Uitvoeren van de verordening tegemoetkoming particuliere opvang Oekraïense ontheemden
2. **Activiteit:** Regelmatige bijeenkomsten met gastgezinnen en gemeente
3. **Activiteit:** Vergroten van de weerbaarheid van Oekraïense gezinnen om in de Nederlandse samenleving op eigen benen te staan.

Indicator:

- Aantal particuliere opvangadressen blijft gelijk in 2025.
Bron: eigen administratie

Behaald: Dit is behaald. In 2025 is de eigenbijdrageregeling voor het leefgeld ingevoerd, waarmee Oekraïense ontheemden een bijdrage leveren aan hun verblijf. Bij het aanleveren van informatie om het recht op leefgeld aan te tonen, wordt ook naar arbeidscontracten gekeken, mede om situaties van uitbuiting tegen te gaan.

7.4. Huisvesting

Resultaat I

In 2025 zijn medewerkers en materieel van de buiten- en onderhoudsdienst ondergebracht in een adequate, veilige, energie neutrale en toegankelijke huisvesting, inclusief een plaats voor het gemeentedept (opslag van materialen).

1. **Activiteit:** Oplevering gemeentewerf 2025
2. **Activiteit:** Realisering van een gemeentedept

Indicator:

- Gemeentewerf is opgeleverd
- Gemeentedept is gerealiseerd

Behaald: De gemeentewerf is opgeleverd en het depot gerealiseerd. In de eerste helft van 2025 heeft de oplevering, opening en het open huis voor de inwoners plaatsgevonden.

Resultaat II

Beheer van vastgoed niet-woningen is op orde.

1. **Activiteit:** Actualisatie van MJOP van gemeentelijk vastgoed niet-woningen
2. **Activiteit:** Onderzoek opzet beheer vastgoed

Indicator:

- Actualisatie van MJOP is in 2025 gerealiseerd.

Behaald: In 2025 is zowel voor de gemeentewerf als de aula bij de begraafplaats een MJOP opgesteld. Voor het overige gemeentelijk vastgoed niet-woningen is er of nog een actueel MJOP beschikbaar of komt deze begin 2026 gereed. In 2026 wordt het totaaloverzicht verwerkt. Het beheer van het gemeentelijk vastgoed gaat onderdeel uitmaken van het team woningbedrijf.

Financiële overzichten baten en lasten programma 5 Inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie

Programma 5 inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie					
	Doelstelling	Lasten	Begroting na wijz. Lasten	Realisatie Lasten	Afwijking Lasten
5	7.1	APV, OOV, vergunningverlening (bouw/OG en evenementen)	994.887	1.061.420	-66.533
5	7.2	Burgerzaken	86.394	91.017	-4.623
5	7.3	Oekraïense vluchtelingen	429.795	360.412	69.383
		Subtotaal lasten:	1.511.076	1.512.849	-1.773
	Doelstelling	Baten	Begroting na wijz. baten	Realisatie Baten	Afwijking Baten
5	7.1	APV, OOV, vergunningverlening (bouw/OG en evenementen)	320.000	382.392	62.392
5	7.2	Burgerzaken	129.000	166.604	37.604
5	7.3	Oekraïense vluchtelingen	1.549.000	1.540.818	-8.182
		Subtotaal baten:	1.998.000	2.089.814	91.814
		Saldo voor bestemming	486.924	576.965	90.041
5		Toevoegingen reserves	825.000	825.000	0
5		Onttrekkingen reserve	400.022	400.022	0
		Subtotaal reserves:	-424.978	-424.978	0
		Saldo na bestemming	61.946	151.987	90.041

Afwijkingen

7.1 APV, OOV, vergunningverlening (bouw/OG en evenementen) (lasten - € 66.533, baten + € 62.392)

De werkelijke lasten voor APV, openbare orde en veiligheid en vergunningverlening zijn hoger dan begroot. Deze hogere lasten hangen direct samen met de hogere baten. Er is sprake van een toename van het aantal vergunningaanvragen, waardoor meer inzet nodig was en dit heeft geleid tot hogere baten.

7.2 Burgerzaken (lasten - € 4.623, baten + € 37.604)

De werkelijke lasten voor burgerzaken zijn iets hoger dan begroot. Deze hogere lasten hangen samen met de baten, die hoger uitvallen dan begroot. Door een hogere vraag naar reisdocumenten en overige diensten zijn zowel de leges (baten) als de afdrachten aan het Rijk en de uitvoeringskosten toegenomen. Er is tijdelijk sprake van een hoger aantal aanvragen voor reisdocumenten, als gevolg van de verlengde geldigheidsduur van paspoorten. Ook het aantal huwelijken en naturalisaties lag hoger dan verwacht.

7.3 Oekraïense ontheemden (lasten + € 69.383, baten - € 8.182)

In de tussentijdse rapportages zijn ramingen opgenomen voor zowel de lasten als de baten. Door onder andere lagere uitgaven voor energie en huur is ook de rijksbijdrage lager uitgevallen dan de eerdere ramingen. In zowel de raming als de realisatie zit de afrekening van de rijksbijdrage 2024 ter hoogte van € 281.000. Deze was per abuis niet verwerkt in de jaarstukken 2024. Tegenover een lager uitgevallen rijksbijdrage staat een hogere baat uit eigen bijdragen van Oekraïense ontheemden voor gemeentelijke opvanglocaties, hierdoor is per saldo het verschil van lagere lasten groter dan de lagere baten.

8. Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en onvoorzien

Binnen de begroting bestaat er onderscheid tussen specifieke dekkingsmiddelen en algemene dekkingsmiddelen. Specifieke dekkingsmiddelen (bijvoorbeeld opbrengsten voor ophalen afval, verstrekken van vergunningen, onderhouden van het riool, reisdocumenten en meer) hangen samen met een concreet beleidsveld en staan opgenomen in de betreffende programma's. Deze dekkingsmiddelen verlagen het saldo van lasten en baten op de betreffende programma's in de begroting.

De algemene dekkingsmiddelen onderscheiden zich van specifieke dekkingsmiddelen doordat zij vrij aan te wenden zijn. De besteding van deze inkomsten is niet aan een bepaald programma (doel) gebonden. De algemene dekkingsmiddelen vormen de financiële dekking van de bestedingen van de programma's, en zijn ingedeeld naar voorgeschreven categorieën en onvoorzien. In dit hoofdstuk lichten wij de algemene dekkingsmiddelen toe.

Financiële overzichten baten en lasten Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien					
	Doelstelling	Lasten	Begroting na wijz. Lasten	Realisatie Lasten	Afwijking Lasten
6	8.1	Algemene uitkering	0	0	0
6	8.2	Dividend	100.026	-26.183	126.209
6	8.3	Lokale heffingen (niet-gebonden besteding)	92.000	39.777	52.223
6	8.4	Overige algemene dekkingsmiddelen	0	4.839	-4.839
6	8.5	Overhead	6.143.807	6.388.395	-244.588
6	8.6	Vennootschapsbelasting	0	63.687	-63.687
6	8.7	Onvoorzien	75.000	0	75.000
		Subtotaal lasten:	6.410.833	6.470.515	-59.682
	Doelstelling	Baten	Begroting na wijz. baten	Realisatie Baten	Afwijking Baten
6	8.1	Algemene uitkering	11.033.000	12.093.766	1.060.766
6	8.2	Dividend	163.000	71.050	-91.950
6	8.3	Lokale heffingen (niet-gebonden besteding)	1.240.500	1.245.928	5.428
6	8.4	Overige algemene dekkingsmiddelen	0	51.270	51.270
6	8.5	Overhead	484.399	495.031	10.633
6	8.6	Vennootschapsbelasting	0	0	0
6	8.7	Onvoorzien	0	0	0
		Subtotaal baten:	12.920.899	13.957.047	1.036.148
		Saldo voor bestemming	6.510.066	7.486.532	976.466
6		Toevoegingen reserves	0	0	0
6		Ottrekkingen reserve	0	24.732	24.732
		Subtotaal reserves:	0	24.732	24.732
		Saldo na bestemming	6.510.066	7.511.264	1.001.198

Afwijkingen

8.1 Algemene uitkering (baten + € 1.060.766)

De baten uit de algemene uitkering zijn hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de maatstaf 'huishoudens met een laag inkomen met drempel'. Bij de begroting is hiervoor bewust een voorzichtige inschatting gehanteerd. Door afronding van deze maatstaf (in aantallen per 100 huishoudens) valt de uitkering voor Renswoude hoger uit. Dit effect bedraagt circa € 400.000.

Het overige deel van de afwijking wordt verklaard door reguliere bijstellingen binnen het gemeentefonds gedurende het jaar en verrekeningen van de algemene uitkering van voorgaande jaren. De grootste verrekening van de algemene uitkering in 2025 betreft die van het uitkeringsjaar 2024. Ook deze verrekening had betrekking op de maatstaf 'huishoudens met een laag inkomen met drempel'.

8.2 Dividend (lasten - € 126.209, baten - € 91.950)

De lasten binnen rente en dividend vallen lager uit dan begroot. Vanuit dit subprogramma wordt rente toegerekend aan de vaste activa in andere subprogramma's. Deze toerekeningssystematiek leidt tot een negatieve last in dit subprogramma. In 2025 is er méér rente toegerekend dan geraamd. Dit leidt dus tot een hogere negatieve last in dit subprogramma. In de ramingen is namelijk per abuis uitsluitend gerekend met afgeronde investeringen en niet met lopende investeringen. De baten vallen lager uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere renteopbrengsten uit schatkistbankieren dan geraamd. De begroting voor 2025 was gebaseerd op de realisatie in 2024, terwijl de werkelijke renteopbrengsten in 2025 lager zijn uitgekomen.

8.3 Lokale heffingen (niet-gebonden besteding) (lasten + € 52.223, baten + € 5.428)

De baten uit lokale heffingen (OZB) vallen hoger uit dan begroot. De lasten vallen lager uit dan begroot, voornamelijk doordat geraamde bijdragen in verband met de ontvlechting van de belastingsamenwerking met de gemeente Veenendaal en de overstap naar GBLT niet benodigd zijn gebleken. Hierdoor vallen de kosten voor uitvoering van de Wet WOZ en voor heffing en invordering lager uit dan geraamd.

8.4 Overige algemene dekkingsmiddelen (lasten - € 4.839, baten + € 51.270)

De baten binnen deze categorie vallen hoger uit dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de vrijval van meerdere transitorische posten. Deze middelen waren eerder gereserveerd voor verwachte kosten die uiteindelijk niet zijn gerealiseerd.

De lasten wijken beperkt af van de begroting.

8.5 Overhead (lasten - € 244.588, baten + € 10.633)

De lasten voor overhead vallen hoger uit dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt door mutaties in de pensioenvoorziening voor het college, waarvoor geen raming was opgenomen. Het pensioenstelsel voor wethouders is gewijzigd, waardoor de dotatie aan de voorziening dit jaar extra hoog was. De dotatie bedroeg € 138.000 op basis van de reguliere opbouw, aangevuld met een extra dotatie van € 57.000 als gevolg van de stelselwijziging. Daarnaast is in overeenstemming met de accountant een voorziening getroffen voor verlofstuwmeren van € 57.000, die eveneens niet was geraamd. De baten vallen hoger uit dan begroot. Dit hangt samen met ontvangen vergoedingen, onder andere van het UWV, en inkomsten uit tijdelijke inzet van personeel bij een andere gemeente.

8.6 Vennootschapsbelasting (lasten - € 63.687)

In 2025 zijn lasten voor vennootschapsbelasting verantwoord, terwijl hiervoor geen raming was opgenomen. Dit hangt samen met de fiscale positie van de gemeente en de uiteindelijke belastingplicht over het verslagjaar. Deze lasten worden niet vooraf begroot, omdat zij samenhangen met de gerealiseerde resultaten.

8.7 Onvoorzien (lasten - € 75.000)

De post onvoorzien is in 2025 niet ingezet. Hierdoor vallen de lasten lager uit dan begroot.

9. Paragrafen

9.1. Paragraaf lokale heffingen

Algemeen

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen en kostendekkendheid van de heffingen en leges uiteengezet. Daarna wordt de Onroerende Zaakbelasting beschreven (OZB). Tot slot wordt ingegaan op het kwijtscheldingsbeleid. De gemeentelijke heffingen zijn, ten opzichte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds, een kleinere bron van inkomsten. Er zijn twee gemeentelijke heffingen; rechten en belastingen. Bij 'rechten' is sprake van een tegenprestatie van de gemeente en mogen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten die de gemeente maakt voor de uitoefening van de taak. Dat wil zeggen: niet meer dan honderd procent kostendekkendheid. Bij 'belastingen' is er geen directe relatie met een prestatie van de gemeente.

Belastingen:

- Toeristenbelasting
- Onroerende Zaakbelasting

Rechten:

- Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht
- Rioolheffing
- Begraafplaatsrechten
- Diverse leges, zoals leges omgevingsvergunningen, leges burgerlijke stand, reisdocumenten en rijbewijzen.

Opbrengsten lokale belasting

	2024 werkelijk		2025 geraamd		2025 werkelijk	
	Tarief	Opbrengst	Tarief	Opbrengst	Tarief	Opbrengst
Toeristenbelasting						
(overnachtingen, forfaitair)	€ 0,75	€ 55.140	€ 0,75	€ 56.000	€ 0,75	€ 50.876
Totaal toeristenbel.		€ 55.140		€ 56.000		€ 50.876
Onroerende- zaakbelastingen (OZB)						
Eigenarenheffing woningen	0,0615%	€ 665.068	0,0618%	€ 679.000	0,0618%	€ 679.619
Eigenarenheffing niet-woningen	0,1658%	€ 310.536	0,1747%	€ 324.000	0,1747%	€ 326.842
Gebruikersheffing niet- woningen	0,1490%	€ 239.218	0,1570%	€ 237.500	0,1570%	€ 239.467
Totaal OZB		€ 1.214.822		€ 1.240.500		€ 1.245.928
Totaal opbrengst belastingen		€ 1.269.962		€ 1.296.500		€ 1.296.804

Toeristenbelasting

In 2025 zijn de tarieven van de toeristenbelasting ongewijzigd gebleven ten opzichte van 2024 en bedragen € 0,75 per persoon per overnachting. De gerealiseerde opbrengst bedraagt € 50.876 en blijft daarmee achter bij de geraamde opbrengst van € 56.000. Dit verschil hangt samen met een lager aantal overnachtingen door de ombouw van een camping naar een bungalowpark. De definitieve aanslagen toeristenbelasting worden opgelegd in het opvolgende jaar.

Onroerende zaakbelasting

De totale opbrengst uit de onroerende zaakbelasting bedraagt € 1.245.928 en ligt daarmee € 5.428 hoger dan de geraamde opbrengst van € 1.240.500. De afwijking wordt veroorzaakt door verschillen tussen de geraamde en gerealiseerde wozaarden en de uiteindelijke aanslagoplegging.

Voor rechten en heffingen wordt als uitgangspunt gehanteerd dat deze kostendekkend zijn. Dit betekent dat de tarieven in beginsel worden vastgesteld op een niveau waarbij de opbrengsten aansluiten op de kosten van de betreffende dienstverlening, binnen de wettelijke kaders.

Heffingen

Opbrengsten afvalstoffen- en rioolheffing

	2024 werkelijk		2025 geraamd		2025 werkelijk	
	Tarief	Opbrengst	Tarief	Opbrengst	Tarief	Opbrengst
Afvalstoffenheffing						
Vast recht - Code 1	€ 261,24	€ 564.356	€ 264,90	€ 574.000	€ 264,90	€ 572.800
Vast recht medisch - Code 2	€ 310,80	€ 0	€ 315,15		€ 315,15	€ 0
Variabel tarief		€ 81.613		€ 80.000		€ 88.000
Totaal		€ 645.969		€ 654.000		€ 660.800
Rioolheffing						
Eenpersoonshuishoudens - Code 1	€ 233,52	€ 118.336	€ 236,79	€ 561.000	€ 236,79	€ 563.580
Meerpersoonshuishoudens - Code 2	€ 271,92	€ 434.553	€ 275,73		€ 275,73	
Bedrijven < 10 personen - Code 3	€ 487,20	€ 134.485	€ 494,02	€ 172.000	€ 494,02	€ 159.622
Bedrijven > 10 personen - Code 4	€ 696,12	€ 29.698	€ 705,87		€ 705,87	
Totaal		€ 717.072		€ 733.000		€ 723.202

Afvalstoffenheffing

De opbrengsten uit de afvalstoffenheffing sluiten in 2025 aan op de raming. De kosten voor afvalverwerking zijn over meerdere jaren gezien relatief stabiel. De opbrengsten uit oud papier laten schommelingen zien als gevolg van ontwikkelingen in vraag en aanbod op de markt. In 2025 zijn verdere stappen gezet in de voorbereiding van de realisatie van een nieuw afvalbrengstation in combinatie met een Circulair Ambachtscentrum voor de regio. Deze stappen hebben betrekking op de voorbereiding van de aankoop van gronden aan de Kievitsmeent II te Ede.

Rioolheffing

De opbrengsten uit het rioolheffing sluiten in 2025 in grote lijnen aan op de raming. In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) is inzicht gegeven in de huidige lasten van het rioolstelsel en de benodigde investeringen voor vervanging en uitbreiding in de komende jaren. Deze investeringen zijn onder andere gericht op het opvangen van de gevolgen van klimaatverandering. Het GRP vormt tevens de basis voor de hoogte van de rioolheffing, waarbij de opbrengsten in beginsel kostendekkend zijn en aansluiten op de geraamde lasten.

Kwijtscheldingsbeleid

Inwoners die te maken hebben met financiële problemen kunnen onder voorwaarden in aanmerking komen voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Dit geldt voor de onroerende zaakbelasting, de afvalstoffenheffing en het rioolafvoerrecht. We maken een zorgvuldige afweging of, en in hoeverre, cliënten hiervoor in aanmerking komen.

Ontwikkeling lasten

Lasten ontwikkeling

Belastingdruk	2024			2025		
	Gem. waarde	Gebruiker (huurder)	Eigenaar/ gebruiker	Gem. waarde	Gebruiker (huurder)	Eigenaar/ gebruiker
	woning			woning *		
Eenpers.huish.						
OZB	€ 500.000		€ 307,50	€ 500.000		€ 309,00
Afvalst.heffing - Code 1		€ 261,24	€ 261,24		€ 264,90	€ 264,90
Rioolheffing - Code 1		€ 233,52	€ 233,52		€ 236,79	€ 236,79
Totaal		€ 494,76	€ 802,26		€ 501,69	€ 810,69
Meerpers.huish.						
OZB	€ 500.000		€ 307,50	€ 500.000		€ 309,00
Afvalst.heffing - Code 1		€ 261,24	€ 261,24		€ 264,90	€ 261,24
Rioolrecht - Code 2		€ 271,92	€ 271,92		€ 275,73	€ 271,92
Totaal		€ 533,16	€ 840,66		€ 540,63	€ 842,16

Onderbouwing lasten per taakveld en dekkingspercentage

De kosten van sommige taakvelden hebben gedeeltelijk betrekking op een bepaalde dienst die door de gemeente wordt verricht. In deze gevallen worden de kosten van deze taakvelden voor een evenredig deel aan de betreffende dienst toegerekend. In 2025 is een intern onderzoek uitgevoerd naar de kostendekkendheid van onze legestarieven. Hieruit is gebleken dat de salarislaster niet overal (volledig) waren doorbelast aan het juiste taakveld, dat de btw op investeringen niet overal (volledig) was meegenomen in de berekening van de kostendekkendheid van leges en heffingen, en dat niet alle kosten waren meegenomen in de juiste tabel. In 2025 is dit aangepast. Hierdoor kan het dekkingspercentage in 2025 afwijken van het dekkingspercentage in 2024.

Afvalstoffenheffing/ reinigingsrecht

Lasten per taakveld	2024	2025
7.3 Afval	€ 605.191	€ 597.119
2.1 Verkeer en vervoer	€ 10.044	
8.1 Ruimte en leefomgeving		€ 6.063
6.3 Inkomensregelingen	€ 12.926	€ 8.720
Subtotaal	€ 628.161	€ 611.902
0.4 Overheadkosten 15% van subtotaal	€ 94.224	€ 91.785
Compensabele BTW	€ 103.792	€ 96.102
Totaal lasten	€ 826.177	€ 799.788
7.3 Inkomsten afval	€ 107.536	€ 128.743
Door te berekenen via heffingen	€ 718.641	€ 671.046
Opbrengst afvalstoffenheffing	€ 645.969	€ 660.800
Te storten in / te onttrekken aan vrz milieu	€ -72.672	€ -10.246
Dekkingspercentage	90%	98%

Rioolrecht

Lasten per taakveld	2024	2025
7.2 Riolering	€ 504.318	€ 514.049
2.1 Verkeer en vervoer	€ 25.110	
5.7 Openbaar groen en recreatieve voorz.	€ 2.749	
8.1 Ruimte en leefomgeving		€ 32.673
6.3 Inkomensregelingen	€ 10.935	€ 8.525
Subtotaal	€ 543.112	€ 555.248
0.4 Overheadkosten 15% van subtotaal	€ 81.467	€ 83.287
Compensabele BTW	€ 70.861	€ 165.365
Door te berekenen via rechten	€ 695.440	€ 803.900
Opbrengst rioolheffing	€ 717.072	€ 723.202
Te storten in / te onttrekken aan vrz riolering	€ 21.632	€ -80.698
Dekkingspercentage	103%	90%

De lasten die op het taakveld '7.3 Afval' worden gepresenteerd, hebben volledig betrekking op de inzameling, afvoer en verwerking van huishoudelijk afval. De lasten op het taakveld '7.2 Riolering' hebben volledig betrekking op het beheer en onderhoud van het rioolstelsel.

De lasten op de taakvelden '2.1 Verkeer en vervoer' en '8.1 Ruimte en leefomgeving' worden gedeeltelijk toegerekend aan de kosten van afvalinzameling, -afvoer en -verwerking en het rioolbeheer en -onderhoud. Een exacte verdeling is niet goed vast te stellen. Gezien het landelijke karakter van Renswoude is het aandeel bladafval relatief groter dan het aandeel zwerfafval. Daarom wordt 50% van de kosten voor straatvegen en onkruidbestrijding toegerekend aan de rioolheffing en 10% aan de afvalstoffenheffing.

Op het taakveld '6.3 Inkomensregelingen' is inzicht gegeven in de geraamde en gerealiseerde kwijtscheldingen van afvalstoffenheffing en rioolheffing. De overheadkosten worden toegerekend conform de Verordening financieel beleid en beheer organisatie Renswoude 2025.

Uit intern onderzoek naar de kostendekkendheid van de belastingtarieven is gebleken dat de btw op investeringen in de riolering in 2024 niet volledig was meegenomen. Dit is in 2025 gecorrigeerd. Hiermee wordt de toename van de compensabele BTW verklaard.

In 2025 is € 15.652 onttrokken aan de voorziening milieu en € 80.698 aan de voorziening riolering. Hiermee nemen de beschikbare middelen in deze voorzieningen af. De ontwikkeling van de voorzieningen en de gevolgen voor de kostendekkendheid en tariefstelling worden nader toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.

Deze jaarrekening heeft een terugblikkend karakter. De ontwikkeling van de voorziening milieu vraagt echter aandacht bij de toekomstige bepaling van de tarieven en de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing. Hierop wordt in de komende begrotingsstukken nader ingegaan.

Begraafplaatsen

Lasten per taakveld	2024	2025
7.5 Begraafplaatsen	€ 104.852	€ 111.486
Subtotaal	€ 104.852	€ 111.486
0.4 Overheadkosten 15% van subtotaal	€ 15.728	€ 16.723
Compensabele BTW	€ -	€ 6.252
Door te berekenen via rechten	€ 120.580	€ 134.461
Opbrengst begraafplaatsrechten	€ 60.668	€ 54.749
Dekkingspercentage	50%	41%

De lasten op het taakveld '7.5 Begraafplaatsen' hebben betrekking op de kosten van begraven met uitzondering van de kosten van het rouwcentrum. Op grond van de beraadslagingen in de commissie RF van 4 juni 2015 heeft de gemeenteraad vastgesteld dat de lasten van de begraafplaats voor minimaal 50% moeten worden gedekt door de opbrengsten van de begraafrechten. De overheadkosten worden toegerekend op de wijze zoals hierboven is toegelicht.

Uit intern onderzoek naar de kostendekkendheid van de legestarieven is gebleken dat de btw op de exploitatielasten in 2024 niet volledig was meegenomen. Dit is in 2025 gecorrigeerd. Hiermee wordt de toename van de compensabele BTW verklaard. Daarnaast kunnen de opbrengsten uit begraafplaatsrechten jaarlijks fluctueren, omdat de hoogte mede afhankelijk is van het aantal sterfgevallen. 2025 is een jaar geweest met een minder dan gemiddeld aantal sterfgevallen en daarom lagere opbrengsten uit begraafplaatsrechten.

Onderbouwing legestarieven legesverordening

De tarieven genoemd in de legesverordening en de bijbehorende tarieventabel hebben betrekking op verschillende en uiteenlopende zaken. Het is ondoenlijk om elk legestarfief afzonderlijk te onderbouwen. De in de legesverordening genoemde leges kunnen in 3 groepen worden onderscheiden:

1. Algemene dienstverlening.
2. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning.
3. Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn.

Algemene dienstverlening

Algemene dienstverlening

Lasten per taakveld	2024	2025
0.2 Burgerzaken	€ 54.125	€ 234.653
Subtotaal	€ 54.125	€ 234.653
0.4 Overheadkosten 15% van subtotaal	€ 8.119	€ 35.198
Compensabele BTW	€ -	€ 11.262
Totaal lasten	€ 62.244	€ 281.113
Gerealiseerde opbrengst	€ 78.120	€ 167.545
Dekkingspercentage	126%	60%

Binnen de leges die vallen onder het hoofdstuk algemene dienstverlening vindt kruissubsidiëring plaats. Medewerkers van Burgerzaken werken aan verschillende diensten en het is niet efficiënt om gedetailleerd tijd vast te leggen. Voor een aantal kosten die op de afdeling Burgerzaken drukken, is het niet mogelijk vast te stellen voor hoeveel procent ze aan één bepaalde dienst zijn toe te rekenen. Geprobeerd is de diverse leges in dit hoofdstuk zodanig vast te stellen, dat ze in een redelijke verhouding staan tot de lasten.

Voor de algemene dienstverlening melden de inwoners zich bij de publieksbalie. Voor een aantal documenten, dat onder dit hoofdstuk valt zijn door het Rijk maximum legesbedragen bepaald. De baten van het taakveld '0.2 Burgerzaken' hebben betrekking op leges burgerlijke stand, reisdocumenten, rijbewijzen en algemene dienstverlening.

Uit intern onderzoek naar de kostendekkendheid van de legestarieven is gebleken dat de salarislaster van de medewerkers burgerzaken in 2024 niet waren meegenomen en dat er leges ten onrechte waren toegerekend aan de Europese dienstenrichtlijn. Dit is in 2025 gecorrigeerd.

Leges dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Lasten per taakveld	2024	2025
0.2 Burgerzaken (bevolkingsaangelegenheden 35%)	€ 10.029	
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden		€ 35.629
1.1 Crisisbeheersing (BG 10% - JR 5%)	€ 39.153	€ 19.349
1.2 Openbare orde en veiligheid		€ 489.312
8.1 Ruimte en leefomgeving		€ 29.641
8.3 Wonen en bouwen	€ 382.320	
Subtotaal	€ 431.502	€ 573.931
0.4 Overheadkosten 15% van subtotaal	€ 64.725	€ 86.090
Compensabele BTW	€ -	€ 76.634
Totaal lasten	€ 496.227	€ 736.656
Gerealiseerde opbrengst	€ 362.354	€ 428.905
Dekkingspercentage	73%	58%

Ook ten aanzien van de tarieven binnen dit hoofdstuk vindt kruissubsidiëring plaats. Aanvragen omgevingsvergunningen hebben betrekking op veel verschillende zaken en sommige aanvragen vereisen meer tijd dan andere. Het is ondoenlijk om voor alle verschillende aanvragen afzonderlijke legesbedragen te bepalen. We hebben getracht de diverse leges voor in dit hoofdstuk genoemde diensten zodanig vast te stellen, dat ze in redelijke verhouding staan tot de dienstverlening die is verricht. In onze verordening is opgenomen dat de leges van aanvragen omgevingsvergunning in situaties waar al met de bouw

is begonnen zonder dat eerst de aanvraag is gedaan, worden verhoogd met 25%. Deze hogere leges zijn niet gebaseerd op hogere kosten, maar op rechtvaardigingsgrond waarin goed gedrag wordt beloond en ongewenst gedrag niet.

De lasten die betrekking hebben op de omgevingsvergunningen zijn verschoven van taakveld 8.3 naar 1.2. Daarnaast is uit intern onderzoek naar de kostendekkendheid van de legestarieven gebleken dat de salarislasten van de medewerkers omgevingsvergunningen in 2024 niet waren meegenomen. Dit is in 2025 gecorrigeerd.

Leges dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Europese dienstenrichtlijn

Lasten per taakveld	2024	2025
0.2 Burgerzaken (bevolkingsaangelegenheden 50%)	€ 14.328	
0.2 Burgerzaken (burgerlijke stand)	€ 4.074	
1.1 Crisisbeheersing (JR 3%)		€ 11.610
1.2. Openbare orde en veiligheid	€ 26.220	€ 75.745
7.4 Milieubeheer		€ 14.417
Subtotaal	€ 44.622	€ 101.772
0.4 Overheadkosten 15% van subtotaal	€ 6.693	€ 15.266
Compensabele BTW	€ -	€ 16.628
Totaal lasten	€ 51.315	€ 133.666
Gerealiseerde opbrengst	€ 42.956	€ 6.224
Dekkingspercentage	84%	5%

Uit intern onderzoek naar de kostendekkendheid van de legestarieven is gebleken dat de salarislasten van de medewerkers APV-vergunningen in 2024 niet waren meegenomen en dat er leges ten onrechte waren toegerekend aan de Europese dienstenrichtlijn. Dit is in 2025 gecorrigeerd.

Ook voor dit hoofdstuk is het niet mogelijk alle kosten die worden gemaakt voor een bepaald product exact te kwantificeren. We hebben getracht de tarieven zodanig vast te stellen, dat er een redelijke verhouding bestaat tussen de leges die voor een bepaalde dienst of levering wordt gevraagd en de kosten die worden gemaakt. Uit het overzicht blijkt dat de tarieven niet kostendekkend zijn.

Recapitulatie onderbouwing kostendekking legesverordening

Hoofdstuk leges verordening	Lasten	Baten	Dekkingspercentage
1.Alg.dienstverlening	€ 281.113	€ 167.545	60%
2.Fysieke leefomgeving/ omg.vergunning	€ 736.656	€ 428.905	58%
3.Europese diensten	€ 133.666	€ 6.224	5%
Totaal	€ 1.151.434	€ 602.675	52%

Aan de hand van de bovenstaande recapitulatie wordt inzichtelijk gemaakt hoe de totale baten zich verhouden tot de totale lasten in 2025. Hieruit blijkt dat de gerealiseerde baten lager zijn dan de gerealiseerde lasten. Bij de begroting wordt geprobeerd de lasten en baten en de daarbij behorende tarieven zo goed mogelijk te berekenen.

9.2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in hoeverre de gemeente in staat is de financiële gevolgen van risico's op te vangen. Dit komt tot uitdrukking in de verhouding tussen de aanwezige weerstandscapaciteit en de inschatting van de risico's. De gemeente Renswoude loopt, net als andere gemeenten, financiële risico's bij de uitvoering van haar taken. Een eigen financiële buffer ofwel weerstandsvermogen is nodig om te voorkomen dat financiële tegenvallers dwingen tot bezuinigingen of drastische beleidsbijstelling.

Ambitie

Gemeente Renswoude kiest voor een solide financieel beleid en streeft het behoud van een structureel gezonde financiële positie na. Dit uitgangspunt bepaalt de relevantie van ons weerstandsvermogen in relatie tot ons risicomanagement. Immers, een gezonde financiële positie is nodig voor het in stand houden van het niveau van voorzieningen binnen onze gemeente.

Gemeentelijke regelgeving

De minimale omvang van de risicoreserve is vastgesteld op 1,4 x de berekende risico's. Dit bedrag wordt jaarlijks geblokkeerd (in de algemene reserve vaste buffer) bij het vaststellen van de begroting. Het overige deel van de algemene reserve is niet geblokkeerd. Deze gelden zijn vrij te besteden door de raad voor beleidsdoeleinden van de gemeente en zijn afgezonderd in de Algemene reserve- niet geblokkeerd.

Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)

De risico's zijn in het hiernavolgende overzicht inzichtelijk gemaakt. De risicopositie wordt bepaald door de risico's te kwantificeren op basis van de kans dat het risico zich voordoet.

Korte toelichting systematiek:

- In de eerste kolom worden de risico's genummerd;
- In de tweede kolom wordt het risico omschreven;
- In de derde t/m vijfde kolom staat de maximum omvang per risico;
- De risicokans is uitgedrukt in drie klassen. Lage kans (10%), gemiddelde kans (50%), hoge kans (90%).

In de jaarstukken verantwoorden we ons op de verwachtingen in de begroting 2025. In navolgende tabel zijn de risico's opgenomen zoals die bij het opstellen van de begroting 2025 werden ingeschat. Vervolgens lichten we de ontwikkeling van de risico's toe; hierbij gaat het om het verloop in het afgelopen jaar. Deze inzichten zijn gebaseerd op de budgetgesprekken met de budgethouders. Daar waar nodig is aanvullende informatie opgehaald in de organisatie. De vertaling van de budgetgesprekken is vervolgens vertaald in de voorliggende jaarstukken. De beschikbare weerstandscapaciteit en de stille reserves zijn geactualiseerd op basis van de realisatie in 2025. Vervolgens kan worden vastgesteld in welke mate de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend ten opzichte van de benodigde weerstandscapaciteit.

Toelichting risico's

In de begroting 2025 zijn de onderstaande risico's onderscheiden:

Risico 1.1: Personeelskosten bij ziekte vast personeel		Risico ja/nee	Risicoklasse: Laag (10%)	Risicoklasse: Gemiddeld (50%)	Risicoklasse: Hoog (90%)
Omschrijving Risico	Bij ziekte van vast personeel wordt de gemeente geconfronteerd met extra kosten voor tijdelijke vervanging.	ja	3.500.000		
Impact	Tijdelijke vervanger is in de regel duurder dan vast personeel. Hierdoor wordt 10% van de totale personeelskosten als benodigde weerstandscapaciteit aangemerkt.				
Beheersmaatregelen	Geen specifieke beheersmaatregelen.				
Risico 2.2: Decentralisaties		Risico ja/nee	Risico klasse Laag 10%	Risico klasse Gemiddeld 50%	Risico klasse Hoog 90%
Omschrijving Risico	Bij de decentralisaties (Wmo, Jeugd en Participatie) is er een risico dat de van het rijk ontvangen vergoeding geen gelijke tred houdt met de (toenemende) vraag.	ja			200.000
Impact	De financiële omvang van deze taken is in verhouding tot de omzet van de gemeente relatief hoog. Zolang er geen afspraken zijn gemaakt over een budgetplafond, is sprake van een "openeinderegeling".				
Beheersmaatregelen	Gelet op de ontwikkeling van deze kosten, voorzien we stelposten in de begroting en hebben we een bestemmingsreserve voor tegenvallers.				
Risico 4.1 Minder uitkering gemeentefonds		Risico ja/nee	Risico klasse Laag 10%	Risico klasse Gemiddeld 50%	Risico klasse Hoog 90%
Omschrijving Risico	Gemeenten ontvangen het grootste gedeelte van hun inkomsten uit de Algemene uitkering van het Gemeentefonds. Hoeveel uitkering wordt ontvangen is voor een groot gedeelte afhankelijk van de hoogte van de rijksuitgaven. Wijzigingen in de rijksuitgaven hebben direct invloed op de omvang van de Algemene uitkering. Daarnaast zijn we nog in afwachting van de herverdeel effecten van de algemene uitkering.	ja			300.000
Impact	Verandering in de rijksuitgaven kunnen dus een directe invloed hebben op de inkomsten van de gemeente.				
Beheersmaatregelen	Geen specifieke maatregelen, want het gaat om een externe factor.				
Totaal omvang risico			3.500.000	0	500.000
Rekenpercentage			10%	50%	90%
Omvang risico x rekenpercentage			350.000	0	450.000

Ontwikkeling risico's

Personeelskosten bij langdurige afwezigheid vast personeel

In 2025 zijn drie medewerkers voor langere tijd uitgevallen. Bij langdurige afwezigheid wordt de gemeente geconfronteerd met extra kosten voor tijdelijke vervanging.

Als beheersmaatregel wordt ingezet op actieve begeleiding van langdurig afwezige medewerkers, met nadrukkelijke aandacht vanuit het management. Hiermee wordt beoogd de duur van verzuim en de daarmee samenhangende kosten te beperken. Voor de bepaling van het risico wordt 10% van de totale loonsom als benodigde weerstandscapaciteit aangehouden.

Decentralisaties WMO, Jeugd en Participatie

Binnen Samenleving is sprake van een toenemende zorgvraag. De open-einde-regeling brengt met zich mee dat de uitgaven zich ontwikkelen op basis van de feitelijke vraag naar zorg en ondersteuning.

De gemeente zet in op beheersing van deze risico's via het Dorpsteam. Het Dorpsteam is laagdrempelig, signaleert vroegtijdig en draagt bij aan passende ondersteuning. Hiermee wordt gestuurd op zowel kwaliteit als betaalbaarheid van de zorg.

Daarnaast is een bestemmingsreserve sociaal domein beschikbaar om schommelingen in de uitgaven op te vangen.

Tegelijkertijd blijft de ontwikkeling van de zorgkosten onzeker. Landelijke trends laten een stijging zien, wat ook effect kan hebben op de gemeentelijke uitgaven. In 2025 is zowel de omvang van het risico als de kans dat het risico zich voordoet hoger ingeschat dan in het voorgaande jaar. Het berekende risicobedrag is vastgesteld op € 200.000.

Uitkering gemeentefonds

De ontwikkeling van de algemene uitkering is een onzekere factor en vormt daarmee een risico voor de gemeente. De algemene uitkering fluctueert van circulaire tot circulaire. Daarmee vormt deze bijdrage zowel een risico als een kans. In het afgelopen jaar kenden we meevallers in de algemene uitkering (maatstaf lage inkomens) en in de SPUK opvang Oekraïense ontheemden. Voorzichtigheidshalve houden we een risico van € 300.000 aan.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Met de weerstandscapaciteit wordt bedoeld: al die elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden. De weerstandscapaciteit bestaat uit de Algemene reserve vaste buffer en de stille reserves. De beschikbare weerstandscapaciteit als volgt te berekenen:

Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit	2023	2024	2025
Algemene reserve vaste buffer	4.100.000	4.100.000	4.100.000
Stille reserves	933.000	1.049.000	22.065.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	5.033.000	5.149.000	26.165.000

Berekening stille reserves (objecten niet voor de openbare dienst bestemd)

bedragen	Marktwaaarde in verhuurde staat	balanswaarde	verschil
Huurwoningen	63.930.000	41.865.000	22.065.000
Totaal	63.930.000	41.865.000	22.065.000

Stille reserves

Binnen het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is geen expliciete definitie opgenomen voor stille reserves. In de Notitie Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de Commissie BBV wordt aangegeven dat stille reserves onderdeel kunnen uitmaken van de weerstandscapaciteit, voor zover deze realiseerbaar zijn.

Onder stille reserves wordt verstaan: het verschil tussen de boekwaarde van activa en de (hogere) realiseerbare waarde, voor zover deze bij verkoop kan worden omgezet in middelen en daarmee beschikbaar kan komen voor het opvangen van risico's.

Van belang hierbij is dat:

- de waarde objectief en betrouwbaar kan worden vastgesteld;
- de activa verhandelbaar zijn;
- en de middelen daadwerkelijk beschikbaar kunnen komen (bijvoorbeeld door verkoop).

In voorgaande jaren zijn onder de stille reserves onder andere de Hokhorst en de grondcarports opgenomen. Op basis van een herbeoordeling is geconcludeerd dat deze posten niet voldoen aan bovenstaande uitgangspunten. Met name de beperkte verkoopbaarheid en de onzekerheid over de realiseerbare waarde maken dat deze objecten niet als stille reserve worden aangemerkt.

Om deze reden is ervoor gekozen om de stille reserves te beperken tot de gemeentelijke huurwoningen. Deze woningen zijn in beginsel verkoopbaar, waardoor de daarin aanwezige meerwaarde realiseerbaar kan zijn. Eind 2024 is het gemeentelijk woningbezit door een onafhankelijke taxateur gewaardeerd. Op basis van deze taxatie is een voorzichtige inschatting gemaakt van de verkoopwaarde van de woningen in verhuurde staat. Deze voorzichtige raming is als uitgangspunt gehanteerd voor de bepaling van de stille reserves in 2025.

De ingeschatte verkoopwaarde is € 63.930.000. De boekwaarde van de huurwoningen bedraagt afgerond € 41.865.000. Op basis van de benaderde marktwaarde in verhuurde staat bedraagt de stille reserve € 22.065.000.

Overig gemeentelijk vastgoed, zoals het gemeentehuis en overige maatschappelijke voorzieningen, is niet opgenomen als stille reserve. Voor deze objecten geldt dat de verkoopbaarheid beperkt is en de marktwaarde niet op betrouwbare wijze is vast te stellen, waardoor deze niet als direct realiseerbare weerstandscapaciteit worden beschouwd.

Omvang van het weerstandsvermogen

Omdat de risico's die gemeenten lopen verschillen, is er geen algemene norm voor de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Gemeenten dienen zelf een beleidslijn te formuleren over de noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's. De weerstandsratio (beschikbare weerstandscapaciteit in relatie tot de benodigde weerstandscapaciteit) moet minimaal 1 zijn. Een waarde hoger dan 1 geeft aan dat tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder grote ingrepen te doen in het voorzieningenniveau. In Renswoude is in de Nota reserves en voorzieningen 2023 gekozen voor een minimale waarde van 1,4.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4-2,0	Ruim voldoende
C	1,0-1,4	Voldoende
D	0,8-1,0	Matig
E	0,6-0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Als de benodigde weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit ontstaat het volgende beeld.

Ratio weerstandsvermogen

bedragen	2023	2024	2025
Beschikbare weerstandscapaciteit	5.033.000	5.149.000	26.165.000
Benodigde weerstandscapaciteit (Berekende risico's x factor 1,4)	1.120.000	1.372.000	1.120.000
Risico weerstandsvermogen	4,5	3,8	23,4

De weerstandsratio bedraagt per 31 december 2025 23,4. De hogere ratio ten opzichte van voorgaande jaren wordt veroorzaakt doordat de gemeentelijke woningen zijn betrokken bij de bepaling van de stille reserves.

In de loop van 2026 worden de risico's opnieuw beoordeeld. Aanleiding hiervoor is zowel een advies van de accountant als de wens om de benodigde weerstandscapaciteit actueel en zorgvuldig te bepalen. Dit is van belang voor het inzicht in de omvang van het vrij besteedbare deel van de algemene reserve.

Ruimte in algemene reserve vaste buffer

A. Stand algemene reserve vaste	4.100.000
Benodigde stand	
Berekende risico's x factor 1,4	1.120.000
B. Totaal benodigde stand	1.120.000
C. Ruimte in algemene reserve vaste	2.980.000

Op basis van de voorliggende gegevens wordt de benodigde omvang van het weerstandsvermogen als toereikend beoordeeld. Tegen deze achtergrond kan worden gezien of de vaste buffer in de algemene reserve nog passend is. De omvang van deze buffer is in het verleden bepaald op basis van specifieke risico's binnen de grondexploitatie. In de begroting 2027 wordt de benodigde weerstandscapaciteit geactualiseerd. Dit vormt een logisch moment om ook de omvang van de vaste buffer in de algemene reserve opnieuw te beoordelen.

Kengetallen BBV

De volgende kengetallen zijn verplicht gesteld vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV):

1. Netto schuldquote
2. Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
3. Solvabiliteitsratio
4. Kengetal grondexploitatie
5. Structurele exploitatieruimte
6. Belastingcapaciteit

Met de kengetallen kan snel een beeld worden gevormd van de financiële positie van de gemeente. Het zijn kengetallen die iets zeggen over de weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeentelijke begroting. Voor de weerbaarheid (kan de gemeente financiële tegenvallers het hoofd bieden) is het van belang te weten hoe groot het eigen vermogen is, hoeveel schulden de gemeente heeft en waarvoor deze schulden zijn aangegaan. De kengetallen daarvoor zijn de solvabiliteit, de netto schuldquote en de grondexploitatie. Een wendbare begroting kan snel worden aangepast als zich tegenvallers voordoen. Dat is een begroting waarvan de inkomsten op korte termijn kunnen worden verhoogd (stijging tarief OZB omdat de woonlasten zich nog onder het landelijke gemiddelde bevinden) en de lasten op korte termijn kunnen worden bijgesteld omdat er meer structurele baten dan structurele lasten zijn. De kengetallen daarvoor zijn belastingcapaciteit en structurele exploitatieruimte.

Beoordeling van de kengetallen in samenhang

Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en structurele baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. Zo worden voorraden strategische gronden en onderhanden werk bouwgrondexploitatie door gemeenten met leningen gefinancierd. Maar bij verkoop vallen de geldmiddelen weer vrij om de leningen af te lossen. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

Er zijn geen landelijke normen voor de kengetallen omdat deze erg afhangen van de lokale situatie. De gemeenteraad kan wel eigen normen stellen voor deze kengetallen en bij belangrijke raadsbesluiten laten opnemen wat het effect is op de financiële kengetallen en de afgesproken normen. Voor de financiële kengetallen geldt, net als voor de weerstandscapaciteit, dat de raad kan aangeven welk financieel beleid hij voor ogen heeft en eventueel kan overgaan tot het formuleren van eigen normen.

Om de in deze paragraaf opgenomen kengetallen te kunnen duiden is aansluiting gezocht bij de door de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) gehanteerde signaleringswaarden. De VNG heeft een aantal signaalwaarden ontwikkeld om een grofmazige waardering te geven aan deze kengetallen. Deze zijn onderverdeeld in drie groepen. In onderstaande tabel is dit zichtbaar gemaakt.

			Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
	Kengetal	Hoe interpreteren	Signaalwaarden		
Met betrekking tot weerbaarheid:					
1.	Schuld				
	a. zonder correctie doorgeleende gelden	Hoe lager het percentage hoe beter	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
	b. met correctie doorgeleende gelden	Hoe lager het percentage hoe beter	< 90%	van 90% t/m 130%	> 130%
2.	Eigen vermogen (Solvabiliteit)	Hoe hoger het percentage hoe beter	> 50%	van 20% t/m 50%	< 20%
3.	Grondexploitatie	Hoe lager het percentage hoe beter	< 20%	van 20% t/m 35%	> 35%
Met betrekking tot wendbaarheid:					
4.	Structurele exploitatieruimte	Hoe hoger het percentage hoe beter	> 0%	0%	< 0%
5.	Belastingcapaciteit	Hoe lager het percentage hoe beter	< 95%	van 95% t/m 105%	> 105%

Kengetal	jaarrekening 2024	Begroting 2025	jaarrekening 2025
Netto schuldquote	149%	172%	159%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	142%	162%	151%
Solvabiliteitsratio	32%	32%	29%
Grondexploitatie	18%	19%	22%
Structurele exploitatieruimte	-2,5%	3,3%	1,9%
Belastingcapaciteit	93%	96%	89%

Nadere duiding bij de in de tabel in beeld gebrachte financiële kengetallen:

- **Netto schuldquote:** hoe zwaar drukt de schuld op de begroting?
Hier wordt de schuldpositie van de gemeente uitgedrukt in een percentage van de omvang van de jaarlijkse exploitatie (inkomsten exclusief mutaties in reserves). De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Voor Renswoude geldt dat de financiering van het gemeentelijk woningbezit in verhouding zwaar drukt ten opzichte van de totale lasten in de begroting.
- **Netto schuldquote, gecorrigeerd met verstrekte leningen**
De gemeente leent soms geleend geld door aan andere organisaties. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.
- **Solvabiliteit:** welk deel van het gemeentebezit is betaald met eigen middelen?
Dit is het eigen vermogen als aandeel in het balanstotaal. Ofwel: de solvabiliteitsratio geeft aan welk deel van het balanstotaal niet door schuld is gefinancierd. Een solvabiliteitsratio van minder dan 20 procent geeft aan dat een gemeente zijn bezit met relatief veel schulden heeft belast.
- **Grondexploitatie:** heeft de gemeente relatief veel grond en loopt zij daardoor risico?
Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot het totaal van de baten. De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Als dat niet lukt, kan de grondexploitatie een negatieve impact hebben op de financiële positie van de gemeente. Hoe lager het kengetal des te minder afhankelijk is de gemeente van het resultaat van de grondexploitatie.
- **Structurele exploitatieruimte:** heeft de gemeente voldoende structurele middelen om haar structurele lasten te dekken?
De relevantie van het kengetal structurele exploitatieruimte is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Bij dit kengetal wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten in vergelijking met de totale baten. Een positief percentage betekent dat incidentele lasten deels uit structurele middelen worden gedekt en dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Een negatief getal betekent dat structurele lasten deels uit incidentele baten worden gedekt.

- Belastingcapaciteit: heft de gemeente relatief veel belastingen en is er ruimte deze belastingen te verhogen?
De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het kengetal belastingcapaciteit vergelijkt de woonlasten (OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing) van een gemiddeld gezin in Renswoude met landelijke cijfers. Onze woonlasten liggen in 2025 op 89% van het landelijk gemiddelde.

9.3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Renswoude heeft een oppervlakte van 1.852 hectare. Deze ruimte wordt gebruikt voor verschillende doeleinden zoals wonen, werken en recreëren en is zowel particulier bezit als openbare ruimte. Om de samenleving goed te kunnen laten functioneren richt de gemeente de openbare ruimte in met wegen, riolering, verlichting, openbaar groen, gebouwen en water; dat worden kapitaalgoederen genoemd. Goed beheer van deze kapitaalgoederen is belangrijk voor een prettig woon-, leef- en werkklimaat voor iedereen. Kapitaalgoederen zijn ook nodig om de programmadoelen van de gemeente te realiseren. Om bijvoorbeeld economische ontwikkeling te stimuleren is een goede bereikbaarheid van belang, om onderwijs te geven zijn schoolgebouwen nodig. Straatverlichting levert een bijdrage aan de sociale veiligheid. De inrichting van bomen en beplanting (groen) draagt bij aan biodiversiteit, aan de beleving van de buitenruimte en kan uitnodigend zijn voor het maken van 'ommetjes'. De riolering draagt bij aan de gemeentelijke milieudoelstellingen. Voor riolering, wegen en bomen kent de gemeente een wettelijke zorgplicht om de kwaliteit langjarig te borgen en onveiligheid te voorkomen. Kapitaalgoederen leggen blijvend beslag op de gemeentelijke begroting. Niet alleen zijn financiële middelen nodig voor de aanschaf of aanleg, maar ook voor de jaarlijkse kosten van onderhoud en periodiek groot onderhoud. Aan het eind van de technische levensduur zijn investeringen nodig voor vervanging van het kapitaalgoed. De doorrekening van de benodigde financiële middelen en de (langjarige) financieringsstrategie worden vastgelegd in een Nota Kapitaalgoederen. Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen per kapitaalgoed tenminste wordt ingegaan op het beleidskader, de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Uitgangspunten beheer openbare ruimte

De uitgangspunten voor het beheer van de openbare ruimte worden in de beheerplannen per kapitaalgoed beschreven. Hieronder is per onderscheiden beheerdomein de omvang van het areaal en de waarde die dit vertegenwoordigt aangegeven.

Integraal beheerplan openbare ruimte (IBOR)

Er is een integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025) vastgesteld in de raadsvergadering van 27 oktober 2021. Deze documenten gaan uit van het eerder gedefinieerde scenario "conserverend", waarna de uitkomsten zijn verwerkt in de begroting 2022-2025.

Toelichting per kapitaalgoed

Wegen en verkeersvoorzieningen	
Aantal kilometers te onderhouden weg	41 km, waarvan 12 km elementenverharding en 29 km asfaltverharding.
Oppervlakte wegennet	330.000 m ² , waarvan 30% elementverharding en 70% asfaltverharding.
Doel	In stand houden van een kwalitatief goede en veilige wegeninfrastructuur.
Beheerplan	Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025).
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	Uitgangspunt is de CROW-norm (CROW is een kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer en werk en veiligheid). Het werken conform de richtlijnen CROW wordt door de gemeente bewerkstelligd door: - Periodiek globale visuele inspecties (eens per twee jaar) - Te werken met een wegbeheersysteem - Onderhoud uit te voeren volgens systematiek en planning.
Staat van onderhoud	De staat van onderhoud van de elementenverhardingen is in het algemeen goed. Voor wegen waarvan de technische levensduur (bijna) is overschreden, worden een jaar voor realisatie integraal voorbereid (inclusief eventueel aanwezige civiele kunstwerken, riolering, herinrichting, etc.).

Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Groot onderhoud dit jaar	In 2025 zijn werkzaamheden verricht aan o.a. de Veenweg, omgeving Meidoornlaan, Eikenlaan, Esdoornlaan en Taets van Amerongenweg
Jaarlijks budget	€ 250.000
Ontwikkelingen	Op diverse locaties is kleinschalig elementen onderhoud uitgevoerd. Conform IBOR-plan en MJOP 2021-2025 is gestart met de integrale voorbereiding van de omgeving Lijsterbeslaan (Renswoude Noord fase 2) Verder is het verkeerskundig onderzoek voor de Barneveldsestraat opgestart. Samen met de provincie is een aanvang gemaakt voor de verbetering van de N224. Daarnaast worden in 2026 enkele wegen gerenoveerd/vernieuwd. In 2026 wordt een nieuwe nota kapitaalgoederen inclusief actualisatie IBOR en MJOP opgesteld.

Openbaar Groen	
Oppervlakte te onderhouden groen	Totaal 280.000 m2
Doel	Een beheervriendelijke (efficiënt) en hoogwaardige (beleving en functioneel) buitenruimte die binnen de financiële kaders beheersbaar is.
Beheerplan	Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025).
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	In het beheerplan is het gewenste kwaliteitsniveau vermeld. Belangrijke uitgangspunten zijn: - Groene structuren worden behouden en versterkt door het maken van groene verbindingen en het opheffen van barrières. - Groen is waardevol voor de (be)leefomgeving. - Groen nodigt uit tot bewegen. - Deskundig beheren op onderhoud en vitale beplanting. - Beplanting moet robuust en duurzaam zijn en bij voorkeur biodivers. - Bij de aanplant van bomen is afwisseling een uitgangspunt om de plaagdierdruk (eikenprocessierups) structureel omlaag te brengen en ter bevordering van beleving en biodiversiteit.
Staat van onderhoud	De staat van onderhoud is in het algemeen voldoende tot goed te noemen en voldoet minimaal aan de in het beleidsplan genoemde beeldkwaliteitsniveaus.
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Groot onderhoud dit jaar	In 2025 zijn geen renovaties nodig gevonden.
Jaarlijks budget	€ 392.700

Riolering	
Aantal kilometers te onderhouden riolering	Vrij verval riolering: 30 kilometer Drukriolering in het buitengebied: 50 kilometer Riool- en hemelwatergemalen: 10 Pompunits: ruim 224 Kolken: 1.345 Bergbezinkbassins: 2
Doel	Uit het oogpunt van volksgezondheid, bewoonbaarheid en milieubescherming heeft de gemeente de wettelijke zorgplicht voor het inzamelen van stedelijk afvalwater en het verwerken van afvloeiend hemelwater. Het betekent dat de gemeente moet zorgen voor een goed werkend en onderhouden riolering en een adequaat functionerend rioleringsstelsel qua capaciteit.
Beheerplan	GRP 2021-2028
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	Voldoen aan de daarvoor geldende wettelijke vereisten. Een goed functionerende riolering is nodig om afvalwater uit de directe leefomgeving te verwijderen ten behoeve van de volksgezondheid. Ook komt riolering de bewoonbaarheid in de kernen ten goede doordat wateroverlast en stank worden voorkomen. Daarnaast wil de gemeente Renswoude door hemelwater af te koppelen een bijdrage leveren aan klimaat adaptieve maatregelen die nodig zijn.
Staat van onderhoud	De staat van onderhoud van het rioleringsstelsel is in het algemeen goed te noemen.
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Groot onderhoud dit jaar	In Renswoude Noord heeft vernieuwing en groot onderhoud aan het rioolstelsel plaatsgevonden. Tevens loopt een afkoppelproject van hemelwater zodat de capaciteit van de riolering afdoende blijft.
Jaarlijks budget	€ 566.500
Ontwikkelingen	In 2025 is gestart met afkoppelen van hemelwater en herinrichting van de openbare ruimte van de Eikenlaan en omgeving ('Renswoude Noord').

Gebouwen	
Algemeen	Naast gemeentelijke gebouwen, onderhoudt de gemeente ook (sociale) huurwoningen. Voor de scholen geldt, dat de schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor het onderhoud (zowel binnen als buiten).
Aantal te onderhouden gebouwen:	– Gemeentehuis – Sporthal – Gemeentewerf – Brandweerkazerne – Bibliotheek (alleen binnenzijde, buitenzijde t.l.v. VvE) – Ambtswoning – Aula en baarhuisje begraafplaats – Circa 400 woningen
Doel	In stand houden van de gebouwen en voorkomen achterstallig onderhoud.

Beheerplan	– Gemeentehuis: beheerplan nieuwe gemeentehuis in 2022 opgesteld – Sporthal: wordt meegenomen in ontwikkeling MFC De Hokhorst – Gemeentewerf: opstellen beheerplan na renovatie – Brandweerkazerne: beheerplan opgesteld in 2022 – Bibliotheek (buitenzijde t.l.v. VvE) – Ambtswoning: beheerplan opgesteld in 2022 – Aula en baarhuisje begraafplaats: beheerplan wordt geactualiseerd in 2026 – Woningen: beheerplan opgesteld in 2022 (actualisatie in 2026)
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	– Gemeentehuis is deels nieuw en deels gerenoveerd en opgeleverd begin 2023 – Brandweerkazerne in 2021 nieuw gebouwd – Voormalige basisschool de Borgwal is in 2023 ingericht voor tijdelijk gebruik. Een proces voor sloop en herinrichting van de locatie is gestart. – Gemeentewerf: planvorming voor renovatie en verduurzaming in 2023 opgestart en is in april 2025 opgeleverd. – Multifunctioneel centrum (incl. bibliotheek) De Hokhorst is in ontwikkeling. Start uitvoering is in 2026.
Staat van onderhoud	Voldoende tot goed afhankelijk gebouw/complex
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	De opgestelde/op te stellen beheerplannen zijn/worden in de begroting opgenomen.
Groot onderhoud dit jaar	Woningen in complexen 12, 13 en 15.
Jaarlijks budget	Voor onderhoud en beheer van woningen circa € 2 miljoen Voor overige gebouwen circa € 300.000
Ontwikkelingen	De vernieuwing gemeentewerf is in 2025 afgerond. In 2024 is gestart met een meerjarig onderhoudsplan voor diverse gemeentelijke gebouwen en woningen. Vaststelling vindt plaats in 2026. Voor de gemeentelijke woningen loopt het project voor verduurzaming door tot 2050. Ook zijn er in 2025 renovaties plaats bij meerdere complexen.

Openbaar Water	
Omvang areaal	De sloten die volgens de Keur van het Waterschap onderhoudsplichtig zijn en in eigendom zijn van de gemeente, worden door de gemeente onderhouden.
Doel	Sloten moeten voldoende water kunnen blijven aan- en afvoeren, zodat voor de bewoners van een gebied geen waterproblemen ontstaan.
Beheerplan	Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025).
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	Het doorstroomprofiel moet voldoende zijn; als maat wordt gehanteerd dat minimaal 2/3 van het theoretische profiel beschikbaar is.
Staat van onderhoud	Goed
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Jaarlijks budget	€ 26.000
Groot onderhoud dit jaar	In 2025 zijn geen grote onderhoudswerkzaamheden geweest.

Civiele kunstwerken (bruggen en duikers)	
Omvang areaal	Het areaal bestaat uit 19 bruggen en duikers.
Doel	Kunstwerken moeten te allen tijde veilig zijn. Het uit te voeren onderhoud is gericht op het voorkomen van achterstallig onderhoud en het waarborgen van de veiligheid.
Beheerplan	Rapportage 'Inspectie en meerjarenplanning kunstwerken' d.d. 11 december 2018. Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025).
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	De kunstwerken moeten functioneel en veilig zijn.
Staat van onderhoud	De kwaliteit is voldoende.
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Jaarlijks budget	€ 7.500
Groot onderhoud dit jaar	In 2025 zijn geen grootschalig onderhoudswerkzaamheden of vervangingen geweest.
Ontwikkelingen	Er wordt gewerkt conform het in 2021 door de raad goedgekeurde IBOR-plan met bijbehorende meerjarenplanning (MJOP 2021-2025). Naar aanleiding van de 5-jaarlijkse inspectie (2023) zijn in 2024 voor de civiele duikerbruggen van de Kooiweg, Hopeseweg en Emminkhuizerlaan nadere detailinspecties uitgevoerd. In 2025 zijn bepaald welke maatregelen nodig zijn, deze worden in 2026 en 2027 uitgevoerd.

Openbare Verlichting	
Omvang areaal	Het areaal bestaat uit ruim 900 lichtpunten.
Doel	Bijdragen aan een verkeersveilige en sociaal veilige openbare ruimte.
Beheerplan	Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025).
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	Als uitgangspunt geldt de RVOL (Richtlijn voor openbare verlichting)
Staat van onderhoud	De kwaliteit van de masten is in het algemeen redelijk tot goed. Voor de armaturen geldt dat de meeste in 2025 zijn vervangen door ledverlichting waardoor de kwaliteit goed is.
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Jaarlijks budget	€ 114.800
Groot onderhoud dit jaar	In 2025 is een groot deel van de meeste armaturen vervangen.
Ontwikkelingen	Eind 2021 is het IBOR-plan en bijbehorende meerjarenplanning (MJOP 2021-2025) door de raad goedgekeurd.

	Het project 'Verledden armaturen' is uitgevoerd in 2025, hierdoor zal in de komende 5 jaar minder onderhoud en vervanging nodig zijn.
--	---

Meubilair (bebording en speelvoorzieningen)	
Omvang areaal	Het areaal bestaat uit: - 850 verkeersborden - 16 speelplaatsen met 125 speeltoestellen - 25 banken - Diverse hondenpoepvoorzieningen
Doel	Speelplekken is voor bewegen en ontmoeten voor diverse doelgroepen Verkeersborden voor geleiding van het verkeer Banken voor ontmoeting en recreatie Hondenpoepvoorzieningen om overlast te beperken
Beheerplan	Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025).
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	Functionele en veilige voorzieningen.
Staat van onderhoud	De kwaliteit van de speeltoestellen is, ondanks de gemiddeld hoge ouderdom, in het algemeen goed. Bebording is goed.
Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Jaarlijks budget	€ 22.000
Groot onderhoud dit jaar	In 2025 is voorbereiding van groot onderhoud aan speelplaatsen gestart. Uitvoering is in 2026.
Ontwikkelingen	In 2024 is het beleidsplan Speelruimte Renswoude door de gemeenteraad vastgesteld voor de speelvoorzieningen, waaronder een vervangingsinvesteringsplan, en de uitgangspunten voor inrichting op de aspecten spelen/groen/klimaat.

Buitensportaccommodaties	
Omvang areaal	Het areaal bestaat uit 3 voetbalvelden, 4 tennisbanen en 1 sporthal.
Doel	Goede voorzieningen ten behoeve van sport.
Beheerplan	Integraal beheerplan (periode 2021 – 2030) en een integraal meerjaren onderhouds- en vervangingsplan (periode 2021 – 2025) m.u.v. de sporthal.
Uitgangspunt kwaliteit onderhoudsniveau	Onderhoud geschiedt op grond van de eis dat de voorziening voldoet aan 'schoon, heel en veilig'. Deze begrippen zijn niet nader gespecificeerd. Daarnaast moeten ze voldoen aan de wettelijke eisen.
Staat van onderhoud	De kwaliteit is redelijk (voetbal en tennisvelden zijn goed). In 2022 zijn 4 kunstgras tennisvelden en 2 kunstgras voetbalvelden gerenoveerd.

Zijn de financiële consequenties van het huidige beheerplan volledig in de begroting opgenomen?	Ja.
Jaarlijks budget	€ 162.000
Groot onderhoud dit jaar	Rondom sporthal De Hokhorst is voorbereiding gestart om te komen tot verduurzaming en ombouwen naar multifunctioneel centrum.
Ontwikkelingen	In 2026 wordt actualisatie van het IBOR- plan en bijbehorende meerjarenplanning verwacht. Daarnaast wordt in 2026 gestart met de realisatie van mfc De Hokhorst.

9.4. Paragraaf financiering

Inleiding

In de paragraaf financiering wordt de financieringsfunctie van de gemeente Renswoude uiteengezet. In deze paragraaf komen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm aan de orde. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van de schuld in 2025 en de hiermee gepaard gaande rentekosten.

Beleidskader

De Wet Fido geeft voorschriften met betrekking tot het aantrekken van geldleningen, het uitzetten van middelen en het verstrekken van garanties. Van belang hierbij is dat deze activiteiten geschieden in het kader van het uitoefenen van de publieke taak. Uitzetting van tijdelijk overtollige middelen dient een voorzichtig karakter te hebben en mag niet gericht zijn op het verschaffen van inkomen door het lopen van overmatige risico's. Het beleggings- en financieringsbeleid van de gemeente is vastgelegd in het Treasurystatuut 2023 gemeente Renswoude, dat is vastgesteld door de raad op 12 december 2023.

Doelstelling van het treasurybeleid

De doelstellingen van het treasurybeleid zijn:

- De organisatie van voldoende financiële middelen voorzien en het streven naar voldoende liquiditeit (de mate waarin de direct opeisbare schulden tijdig kunnen worden voldaan) en solvabiliteit (de mate waarin alle schulden kunnen worden voldaan bij een eventuele liquidatie).
- Het nastreven van een financiële rentabiliteit (het aantrekken van middelen tegen zo laag mogelijke kosten, het uitzetten van middelen tegen zo hoog mogelijke opbrengsten, het gebruik maken van marktontwikkelingen).

Gemeentefinanciering

De gemeente trekt alleen leningen aan met een looptijd van één jaar of langer wanneer dat noodzakelijk is voor het uitvoeren van haar publieke taken. Bij het bepalen van de financieringsbehoefte worden alle verwachte inkomsten en uitgaven meegewogen. We hanteren het uitgangspunt om externe leningen zoveel mogelijk te beperken. In plaats daarvan maken we primair gebruik van beschikbare interne financieringsmiddelen, zoals reserves en voorzieningen. Hiermee streven we naar een doelmatige inzet van middelen en een zo gunstig mogelijk renteresultaat.

Kasgeldlimiet

Met kortlopende schuld worden leningen bedoeld die een looptijd korter dan één jaar hebben. Eens per kwartaal dient een opgave aan de toezichthouder (Provincie Utrecht) te worden gedaan met betrekking tot de gemiddelde netto vlottende schuld. Dit bedrag mag de kasgeldlimiet, dit is de maximaal toegestane netto vlottende schuld, niet overschrijden. Soms is de overschrijding tijdelijk (bijvoorbeeld omdat de gemeente op korte termijn opbrengsten uit grondexploitatie verwacht). Als de overschrijding niet tijdelijk is, zal de gemeente een vaste geldlening moeten aantrekken. De minister van Financiën stelt het percentage van de kasgeldlimiet vast. Dit percentage is momenteel 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het dienstjaar.

Bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet 2025		1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Omvang van de begroting per 1 januari 2025	22.589				
Toegestane kasgeldlimiet in %	8,5%				
Toegestane kasgeldlimiet in bedragen	1.920	1.920	1.920	1.920	1.920
a. Vlottende middelen, kwartaalgemiddelde		27	4	-155	285
b. Vlottende schulden, kwartaalgemiddelde		223	146	0	11
c. Saldo vlottend kwartaalgemiddelde: a-b		-196	-142	-155	274
Toets kasgeldlimiet					
d. Saldo vlottend kwartaalgemiddelde: c		-196	-142	-155	274
e. Toegestane kasgeldlimiet, in bedragen		1.920	1.920	1.920	1.920
Onderschrijding: d+e		1.724	1.778	1.765	2.194

Renterisiconorm

De renterisiconorm is bedoeld om het renterisico dat de gemeente loopt op zijn langlopende schuld te beperken. Hierbij is het uitgangspunt om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden. De renterisiconorm wordt berekend op 20% (het door de minister van Financiën vastgestelde percentage) van het begrotingstotaal, inclusief toevoeging reserves aan het begin van het begrotingsjaar.

Bedragen x € 1.000

Renterisiconorm 2025	Begroting 2025	Rekening 2025	Vershil
1. Renteherzieningen	0	0	0
2. Aflossingen	2.653	2.661	8
3. Renterisico (1+2)	2.653	2.661	8
4. Renterisiconorm	4.518	4.446	-72
5a. Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	1.865	1.785	-80
5b. Overschrijding renterisiconorm (3>4)	0	0	0
Berekening			
4a. Begrotingstotaal jaar 2025	22.589	22.231	-358
4b. Percentage regeling	20%	20%	0%
Renterisiconorm (4 = 4a * 4b)	4.518	4.446	-72
Minimumbedrag	2.500	2.500	0

Relatiebeheer

De gemeente Renswoude heeft als huisbankier de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, een bankinstelling gecertificeerd met de triple A-rating volgens Moody's en volgens Standard & Poor's. Bij deze bank heeft de gemeente Renswoude een viertal zakelijke rekeningen: een rekening voor het dagelijks betalingsverkeer, een rekening voor de inning van belastingen, een rekening voor de inning van de huren en een rekening ten behoeve van schatkistbankieren. Gemeente Renswoude heeft

verder nog een rekening bij de Rabobank Gelderse Vallei e.o., deze rekening wordt hoofdzakelijk gebruikt voor transacties via de legeskas.

Financieringspositie

Gemeentefinanciering heeft betrekking op de financiering van de organisatie voor de lange termijn. De financieringsstructuur wordt hierbij bepaald door de verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen. Zodra de financieringsmiddelen (de reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen) lager zijn dan het totaal van de boekwaarde van de investeringen is dit een teken dat de gemeente een vaste geldlening moet gaan aantrekken.

Schatkistbankieren

Vanaf 2014 zijn gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen verplicht hun overtollige liquide middelen te stallen en beleggingen aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Overtollige liquiditeiten en beleggingen mogen niet meer worden gestald bij private partijen buiten de schatkist. Voor de gemeente Renswoude betekent dit dat alle liquide middelen die in een kwartaal het drempelbedrag overstijgen, afgeroomd moeten worden naar een daartoe geopende werkrekening Schatkistbankieren (SKB), waarna de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) het doorstort naar 's Rijksschatkist. Er was een drempelbedrag van € 1.000.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	105	73	172	43
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	895	927	828	957
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	22.589			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	22.589			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	9.460	6.677	15.815	3.953
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	105	73	172	43

Renteschema op basis van notitie rente BBV

In de BBV is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en jaarstukken naast de beleidsvoornemens en het gerealiseerde beleid ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille ook inzicht moet geven in de rentelasten, het renteresultaat en de doorberekende rente aan investeringen, grondexploitaties en projecten. In onderstaand schema is dat weergegeven.

Renteschema op basis van Notitie rente Besluit Begroting en Verantwoording						Begroot na wijziging	Werkelijk
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering					807.000	808.065
b.	De externe rentebaten (idem)				-/-	4.469	4.469
	Saldo rentelasten en rentebaten					802.531	803.596
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€			-334.961	-334.961
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€			-	-
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	€			-	-
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+				-	-
d2.	Rente over voorzieningen	+/+				-	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente					467.570	468.635
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-				384.514	510.621
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury					83.056	-41.986

9.5. Paragraaf bedrijfsvoering

9.5.1.1. Ontwikkelingen bedrijfsvoering

Regionale bedrijfsvoering

Om de kwaliteit van de bedrijfsvoering te borgen kiest het college o.a. voor regionale samenwerking. Een aantal taken is structureel uitbesteed aan de gemeente Veenendaal (ICT en informatiebeveiliging en uitvoering participatiewet) en verloopt over het algemeen naar tevredenheid. Renswoude stelt zich hierbij op als partner en niet als klant. Deze houding wordt gewaardeerd. De gemeentelijke belastingen zijn per 2025 uitbesteed aan de organisatie GBLT.

Personeel

Ook in 2025 is er in personeel geïnvesteerd. In training, opleiding, arbeidsvoorwaarden en werkomstandigheden, maar zeker ook in de formatie. Het huidige beleid is erop gericht dat gekozen wordt voor continuïteit, waarbij vast personeel op strategische functies wordt geplaatst en specialistische functies op inhuurbasis aan de gemeentelijke organisatie worden verbonden. Gelet op de overspannen arbeidsmarkt, met name in onze zoekgebieden, is inhuur onvermijdelijk. Inhuur - zowel incidenteel als structureel - vindt bij voorkeur plaats bij collega gemeenten.

Gemeente Renswoude wil een inclusieve organisatie zijn, een afspiegeling van het dorp. Hierbij kunnen alle medewerkers vanuit eigen talenten en kwaliteiten een bijdrage leveren, waarbij het accent ligt op goed werkgeverschap. Dit komt tot uiting in de vorm van een eerlijk salaris, opleidingsmogelijkheden, loopbaanplanning, gezamenlijke activiteiten en aandacht vanuit het management. Hierdoor kunnen wij onze medewerkers en nieuwe kandidaten net dat stukje extra geven, waardoor zij in deze huidige arbeidsmarkt voor de gemeente Renswoude (blijven) kiezen. Het college wil Renswoude als zelfstandig opererende, unieke en veelzijdige werkgever op de kaart zetten. Hieraan werken wij dagelijks, door gericht vacatures te plaatsen en gebruik te maken van ons netwerk met de collega's HR binnen Regio Foodvalley.

Afgelopen jaar is ons personeelsbeleid succesvol geweest. We zijn gestart met een werving voor moeilijk vervulbare vacatures. Doordat ervaren medewerkers op bepaalde functies niet te vinden zijn, hebben we vacatures geplaatst voor nieuwe medewerkers die nog niet aan alle functie-eisen voldoen. Deze medewerkers krijgen gedurende een vastgestelde periode begeleiding, zodat zij daarna hun taken zelfstandig kunnen uitvoeren. Zo hebben we een nieuwe medewerker voor Informatiemanagement aan ons verbonden en iemand voor vergunningen. Daarnaast is gestart met de toetsing van zzp-ers binnen onze gemeente, om in 2025 te werken volgens de regels van de wet DBA (deregulering beoordeling arbeidsrelaties). In december 2025 is er een controle geweest door de belastingdienst, zij waren meer dan tevreden over onze argumentatie, invoering, vastlegging en monitoring. Vanuit de regio Foodvalley is er een traineeship gestart, waarbij de gemeente Renswoude het voortouw heeft getrokken. In september 2025 zijn er in de regio tien trainees gestart, waarvan er een in Renswoude werkt.

In 2025 heeft de Rekenkamer zijn onderzoek gedaan met als vraagstelling 'Hoe doeltreffend is de dienstverlening van de gemeente Renswoude, hoe doelmatig is het georganiseerd en in hoeverre zijn inwoners tevreden over de dienstverlening?' Deze opdracht is beoordeeld, met als resultaat een 7,8.

In 2025 was er langdurig verzuim bij een drietal medewerkers. Dit heeft geresulteerd in gehele of gedeeltelijke vervanging.

Fraude en misbruik

De commissie BBV adviseert om geconstateerde fraude uit de eigen organisatie in deze paragraaf toe te lichten. Denk hierbij aan verslaggevingsfraude door het management en diefstal van activa van de gemeente Renswoude. In 2025 heeft zich geen fraude uit de eigen organisatie voorgedaan.

Naast fraude kan sprake zijn van misbruik en oneigenlijk gebruik. Misbruik is het opzettelijk verstrekken van onjuiste of onvolledige gegevens door individuen of organisaties om onterecht overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, of om minder belasting te betalen, waarbij sprake is van bewuste misleiding om overheidsgelden onrechtmatig te verkrijgen. Oneigenlijk gebruik betreft handelingen die formeel aan de wet voldoen, maar in strijd zijn met het doel en de strekking van de regelgeving, waarbij gebruik wordt gemaakt van de 'mazen van de wet'. Om ons integriteitsbeleid aan te scherpen, hebben wij in 2023 het proces rondom de indiensttreding van vast personeel en inhuurkrachten aangepast om fraude te voorkomen. Deze aanpassingen in het proces vereisen dat alle nieuwe medewerkers een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) aanvragen, een

geheimhoudingsverklaring ondertekenen en de eed of belofte afleggen. Dit proces is in 2024 en 2025 voortgezet. Er zijn geen meldingen geweest over gedrag en/of corruptie.

Organisatieontwikkeling

In 2025 is het MT versterkt met een vaste teammanager middelen. Het MT was hiermee op sterkte, waarbij alle MT leden in dienst zijn bij de gemeente Renswoude. De organisatie is verdergegaan met het uitrollen van onze visie 'ik bedoel wij samen' tijdens de personeelsconsultaties. Dit hebben we gedaan door een gastspreker te laten vertellen over Renswoude. Dit heeft onze medewerkers een (nog) duidelijker beeld van Renswoude gegeven en is van toegevoegde waarde voor het nog beter uitvoeren van alle werkzaamheden. In november 2025 is de start gemaakt naar een aanloop voor een OR. Deze is in voorbereiding en zal in 2026 geïnstalleerd worden.

Informatievoorziening, Informatiebeveiliging en Gegevensbescherming

Gemeente Renswoude heeft een professionaliseringsslag gemaakt in de ICT-faciliteiten en informatievoorziening. Misschien nog wel belangrijker zijn de stappen op het gebied van informatiebeveiliging en gegevensbescherming. Met een digitale werkplek voor de medewerkers is er ingespeeld op de toegenomen vraag naar mobiliteit, omdat overal moet kunnen worden werken. Iedere medewerker heeft een laptop die gekoppeld kan worden aan een groot scherm. De instellingen van deze laptops zijn op advies van de CISO en de FG, waardoor er de grootst mogelijke beveiliging en minimale registratie van privacygevoelige data ontstaat (locatie, gebruik internet, log-ins). Daarnaast kunnen ICT-medewerkers de omgeving monitoren op capaciteit, performance en beveiliging.

Archief

Binnen het team informatiemanagement en archief lag de focus bij de invulling van de bezetting. We hebben een trainee aangetrokken, die een van tevoren afgesproken periode door ons wordt ingehuurd en half 2026 bij ons in vaste dienst komt en daarnaast tijdelijk twee ervaren parttime senior medewerkers kunnen inzetten, die de trainee begeleiden.

Communicatie

Op het gebied van communicatie is er afgelopen jaar hard aan de weg getimmerd. In het eerste kwartaal van 2025 is er een schrijfsessie voor alle medewerkers van de gemeente Renswoude geweest, waarbij het doel was om duidelijke taal te (leren) hanteren. Daarnaast is in 2025 gestart met het herschrijven van alle formats voor uitgaande correspondentie in duidelijke en begrijpelijke taal, dit is grotendeels ingevoerd. Intranet wordt steeds verder geprofessionaliseerd, hier kunnen onze medewerkers alle informatie en antwoorden op vragen vinden. Er wordt veel gebruik van gemaakt. Het is een platform dat dagelijks wordt aangevuld en verbeterd.

Huisvesting

Dit jaar is de nieuwe Werf opgeleverd. De medewerkers hebben een werkplek, waar zij trots op zijn.

Kengetallen organisatie

Organisatie gegevens Renswoude				
Indicator	Eenheid	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2025
Inwoners	Aantal	5.755	5.753	5.782
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	8,6	9,5	9,6
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	7,2	8,1	7,9
Apparaatskosten (1)	Kosten per inwoner	€ 1.565	€ 1.890	€ 1.956
Externe inhuur	Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	44%	38%	28%
Overhead	% van totale lasten	30%	38%	41%

(1) Apparaatskosten bestaan uit de volgende kostensoorten:

Kostensoorten: salarissen en sociale lasten, personeel van derden, gas en elektriciteit, motorbrandstoffen, cursussen en opleidingen, vergoeding kleding, overige personeelslasten, congressen en studiedagen, presentiegelden, verzekeringen, belastingen en heffingen, boekingen/tijdschriften/abonnementen, portokosten, telefoonkosten, kantoor- en archiefbenodigdheden, onderhoud derden, software, vergaderkosten, water, schoonmaakonderhoud, personeelszaken (FCL), huur kopieerapparaat, aanschaf kleine machinale gereedschappen, beschermende maatregelen, overige uitgaven (team en teamhoofden), kosten salarisadministratie, rente LLL, afschrijvingen, toegerekende rente, vergoeding voor personeel, overige inkomsten (team). In alle kostensoorten rekening gehouden met onderscheid apparaatskosten en externe (programma)kosten.

Toelichting apparaatskosten en overhead

De totale apparaatskosten kunnen in grote lijnen onderverdeeld worden naar de categorieën personeelskosten (54,96%), afschrijvingskosten (19,02%), onderhoudskosten (15,89%), bedrijfsvoeringskosten (7,62%) en energiekosten (2,5%). Vanaf de jaarrekening 2024 zijn de baten en lasten van het woningbedrijf geïntegreerd in de administratie van de gemeente. Hierdoor liggen de apparaatskosten vanaf 2024 structureel op een hoger niveau en zijn deze niet één-op-één vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Ten opzichte van 2024 zien we in 2025 enkele verschuivingen binnen de kostenstructuur. Het aandeel personeelskosten blijft veruit het grootst, maar laat een lichte daling zien. Dit betekent dat andere kostenposten relatief sterker zijn toegenomen. Met name de afschrijvingskosten zijn gestegen, wat wijst op hogere investeringen en/of toenemende kapitaallasten. Ook de bedrijfsvoeringskosten laten een stijging zien, onder andere door hogere uitgaven aan facilitaire zaken, software en overige organisatorische kosten.

De onderhoudskosten zijn in relatieve zin afgenomen. Tegelijkertijd zijn de energiekosten licht toegenomen, in lijn met prijsontwikkelingen op de energiemarkt.

Net als in 2024 worden de apparaatskosten beïnvloed door externe factoren zoals CAO-wijzigingen, prijsindexaties en stijgende financieringslasten. Over het geheel genomen blijven de apparaatskosten en de overhead onder druk staan, waarbij in 2025 met name kapitaallasten en bedrijfsvoeringskosten een groter aandeel innemen dan in 2024.

Formatie, bezetting en externe inhuur

In 2025 zien we een lichte daling in de bezetting (FTE per 1.000 inwoners), van 8,1 in 2024 naar 7,9 in 2025.

Tegelijkertijd is het percentage externe inhuur verder teruggelopen: van 44% in 2023 naar 38% in 2024 en naar 28% in 2025. Deze ontwikkeling moet met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Het percentage is gebaseerd op de kosten van 'personeel van derden' binnen de exploitatie en houdt geen rekening met inhuur die via projecten of investeringen loopt. Daarnaast nemen de totale lasten toe, waardoor het aandeel externe inhuur als percentage afneemt. In combinatie met het feit dat vacatures niet altijd direct worden ingevuld, kunnen zowel de bezetting als de externe inhuur gelijktijdig dalen.

9.5.2. Toelichtingen afwijkingen rechtmatigheid

Gemeente Renswoude neemt een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. In de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie Renswoude 2025 heeft de gemeenteraad met het college van burgemeester en wethouders afgesproken dat rechtmatigheidsafwijkingen vanaf € 25.000 in de paragraaf bedrijfsvoering worden toegelicht.

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld volgens de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en de financiële- en controleverordeningen van onze gemeente. Daarnaast geldt het door de gemeenteraad op 9 december 2025 vastgestelde Normenkader 2025 en het Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) beleid 2023 als toetsingskader voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium heeft betrekking op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting. Het gaat hierbij om de exploitatie, investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's. Dit criterium ziet erop toe dat de financiële beheershandelingen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en de hiermee samenhangende programma's vallen.

In de jaarrekening 2024 heeft het college aangekondigd de administratieve procedures aan te scherpen en in december 2025 een aanvullende begrotingswijziging — de slotwijziging 2025 — aan de raad voor te leggen. Beide maatregelen zijn uitgevoerd. Dit heeft het aantal begrotingsafwijkingen in 2025 teruggebracht tot één.

De resterende afwijking betreft het investeringskrediet Taets van Amerongenweg fase 2. Bij afsluiting van dit krediet is een overschrijding van € 663 geconstateerd. Op het totaal van dit krediet betreft dit een geringe afwijking.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Deze eisen zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Bij het voorwaardencriterium zijn vier aanbestedingen geconstateerd die niet conform de Europese aanbestedingsregels zijn aanbesteed:

- **Energielevering.** De aanbesteding van de energielevering is een omvangrijk traject en in 2025 nog niet afgerond. Dit leidt in 2025 tot een onrechtmatige last van € 239.885.
- **Schoonmaak gemeentelijke panden.** Het schoonmaakcontract voor meerdere gemeentelijke panden is niet Europees aanbesteed. Het advies is dit alsnog Europees aan te besteden. De onrechtmatige last in 2025 bedraagt € 69.549.
- **Inhuur derden.** Twee inhuurkrachten zijn niet Europees aanbesteed terwijl dit wel had gemoeten. Gezamenlijk leidt dit tot een onrechtmatige last van € 147.344. Eén inhuurkracht is inmiddels gestopt; de andere opdracht is inmiddels Europees aanbesteed.
- **Archiefapplicatie.** De archiefapplicatie is niet Europees aanbesteed. Een eventuele aanbesteding kan gevolgen hebben voor de bedrijfscontinuïteit en is daarom in onderzoek. De onrechtmatige last in 2025 bedraagt € 60.285.

In totaal komen de aanbestedingsonrechtmatigheden uit op € 517.063.

Bij de controle op aanbestedingen zijn daarnaast afwijkingen geconstateerd ten aanzien van het eigen inkoopbeleid en de Gids Proportionaliteit. Hoewel hier geen financiële consequenties aan verbonden zijn, worden deze afwijkingen conform het BBV gerapporteerd. In totaal zijn 315 opdrachten gecontroleerd. Daarvan voldoen 27 opdrachten niet aan het eigen inkoopbeleid en 35 opdrachten niet aan de Gids Proportionaliteit. Bij 2 opdrachten is het eigen inkoopbeleid niet te toetsen en bij 2 opdrachten is de Gids Proportionaliteit niet te toetsen. Deze afwijkingen ontstaan voornamelijk wanneer opdrachten uitlopen en de contractwaarde de drempel voor meervoudig onderhands aanbesteden overschrijdt.

Met ingang van 2026 verscherpen we het toezicht op de Europese aanbestedingsplicht en de naleving van het eigen inkoopbeleid. Ook zorgen we voor striktere monitoring van opdrachten die dreigen uit te lopen. Waar nodig passen we de inkoopstrategie aan. De beschikbare capaciteit is bij deze inzet een aandachtspunt. In de begroting 2027 wordt hiervoor een voorstel opgenomen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Het misbruik en oneigenlijk gebruik heeft betrekking op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en gemeentelijke eigendommen. Deze rechtmatigheidseis ziet toe op de juistheid en volledigheid van de gegevens van derden. In 2023 is M&O-beleid met verschillende beheersmaatregelen vastgesteld door het college van B&W. Dit M&O-beleid is impliciet gecontroleerd door de intern controleur.

Uitkeringen bijstandsgerechtigden:

In 2025 heeft de gemeente Renswoude een bedrag van € 3.000 teruggevorderd van bijstandsgerechtigden. Het gaat hierbij om bedragen die onterecht zijn ontvangen en inmiddels zijn gecorrigeerd. Volgens de Kadernota Rechtmatigheid 2025 wordt dit bedrag in de paragraaf bedrijfsvoering vermeld. Deze vermelding heeft geen impact op de rechtmatigheid. Alleen wanneer terugbetaling niet lukt, zou er sprake kunnen zijn van een financieel risico. Dat is op dit moment niet aan de orde.

Ontwikkelpunten

Gemeente Renswoude heeft bij de interne controle afwijkingen geïdentificeerd. Het college neemt maatregelen om herhaling te voorkomen, binnen de beschikbare capaciteit. Daarbij worden afwegingen gemaakt over de inzet: risico's met directe financiële of maatschappelijke gevolgen, zoals onjuiste of frauduleuze betalingen, krijgen voorrang boven afwijkingen op het gebied van aanbestedingsrechtmatigheid. Waar mogelijk worden procedures aangescherpt en documentatieprocessen verbeterd. Hiermee werken we toe naar een nog transparantere, rechtmatige en efficiënte bedrijfsvoering.

9.6. Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden verbonden partijen gedefinieerd als privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Een bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente zeggenschap heeft door vertegenwoordiging of stemrecht. Een financieel belang betekent dat de gemeente financiële middelen ter beschikking stelt, die ze niet kan verhalen in geval van faillissement van de verbonden partij. Er is ook sprake van een financieel belang als een verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt en de gemeente daarvoor aansprakelijk kan worden gesteld.

Visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Om verschillende redenen voert de gemeente Renswoude diverse gemeentelijke taken niet zelf uit, maar laat dit door een derde rechtspersoon doen. Vaak vanwege schaalvoordelen, soms vanwege de noodzaak om slagvaardiger te kunnen handelen. De vorm waarin de samenwerking wordt gegoten is afhankelijk van de aard van de uitbestede taak. Soms kan de gemeente niet vrij kiezen om een taak zelf uit te voeren of via een verbonden partij. Zo kan de gemeente op grond van wetgeving verplicht worden om gemeenschappelijke regelingen aan te gaan, bijvoorbeeld de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) en de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU). Verbonden partijen dienen een publiek en openbaar belang. De gemeente blijft uiteindelijk verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de beleidsprogramma's waaraan de verbonden partij een bijdrage levert. De raad heeft een kaderstellende en controlerende taak en ziet erop toe dat de verbonden partijen bijdragen aan de doelstellingen in de programma's.

Overzicht van verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

- Veiligheidsregio Utrecht (VRU) gevestigd te Utrecht
- GGD regio Utrecht (GGDrU) gevestigd te Zeist
- IW4 Bedrijven gevestigd te Veenendaal
- Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) gevestigd te Utrecht
- Afval Verwijdering Utrecht (AVU) gevestigd te Soest
- Regio Foodvalley gevestigd te Ede
- Afvalcombinatie De Vallei (ACV) gevestigd te Ede
- Bedrijfsvoeringsorganisatie Valleihopper gevestigd te Barneveld
- Jeugdhulpregio JeugdFV gevestigd te Ede
- Archief Eemland gevestigd te Amersfoort
- Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn (GBLT) gevestigd te Zwolle

Stichtingen en verenigingen

De gemeente Renswoude heeft geen stichtingen en verenigingen als verbonden partij.

Coöperaties en vennootschappen

- Vitens N.V., Waterleidingbedrijf statutair gevestigd te Zwolle

Informatie per verbonden partij

Omdat er meer inzicht wordt verlangd in de verbonden partijen zodat de "grip" kan worden vergroot, is een overzicht per verbonden partij opgenomen, gebaseerd op de in het BBV opgenomen eisen voor de te verstrekken informatie.

Naam	Veiligheidsregio Utrecht (VRU), gevestigd te Utrecht
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	De Veiligheidsregio Utrecht behartigt de belangen van de gemeenten op het gebied van de brandweezorg, de organisatie van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing (bevolkingszorg), het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer, de zorg voor een adequate samenwerking met de politie Utrecht en de meldkamer ambulancezorg, een gecoördineerde en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Deelnemende partijen	Alle 26 gemeenten van de Provincie Utrecht.
Bestuurder(s) Renswoude	Burgemeester A.M.A. Pennarts-Pouw
Bijdrage Renswoude	De gemeente draagt financieel bij op basis van een inwonerbijdrage. In de jaarrekening 2025 is het volgende bedrag opgenomen: € 387.000
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 34,6 Mln. Eind 2025: € 33,9 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 70 Mln. Eind 2025: € 68,8 Mln.
Resultaat	2025: € 2,75 Mln.
Ontwikkelingen	De Regio Utrecht heeft groei doorgemaakt en blijft zich ontwikkelen met veiligheidsrisico's die groter en complexer worden. Ook zullen wettelijke verplichtingen en veiligheidseisen toenemen.
Risico's	De verhouding beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit is voor 2025 1,01. Dit is een verbetering ten opzichte van 2024 en weer in lijn met de voorschriften van minimaal factor 1.

Naam	GGD regio Utrecht, gevestigd te Zeist
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	Een goede basisgezondheidszorg en gelijke kansen op gezondheid voor inwoners bevorderen, onder meer door preventie. De GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst) regio Utrecht beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de ruim 1,4 miljoen inwoners van de 26 Utrechtse gemeenten. Zij doen dat door risico's voor de gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van alle inwoners te bevorderen.
Deelnemende partijen	Alle 26 gemeenten van de Provincie Utrecht.
Bestuurder(s) Renswoude	Mevrouw O. de Man
Bijdrage Renswoude	De gemeente draagt bij op basis van inwonersbijdrage, kindbijdrage en afname van diensten (maatwerk). In de jaarrekening 2025 is het volgende bedrag opgenomen: € 303.606.
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 6,2Mln. Eind 2025: € 9 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 36 Mln. Eind 2025: € 29,9 Mln.
Resultaat	2025: € 4 Mln.
Ontwikkelingen	Gezonde en veilige leefomgeving: Focus is gelegd op onder meer infectieziektebestrijding en de vaccinatiegraad. De najaarscampagne Covid-19 leverde maar liefst 182.000 vaccinaties op, met een gemiddelde klanttevredenheid van 8,5.

	Kansrijk Opgroeien: Kinderen worden vanaf de zwangerschap tot aan hun achttiende levensjaar gevolgd, met name op het consultatiebureau en op de scholen. Begin 2025 is het nieuwe digitaal dossier Iuvenelis live gegaan, inclusief klantportaal voor ouders. Om de mentale gezondheid van jeugd te versterken zijn met actieve betrokkenheid van jongeren vier projectvoorstellen gemaakt. Langer gezond zelfstandig: De GGD heeft geadviseerd over gezond ouder worden en een toolkit gemaakt voor de ketenaanpak valpreventie. Ook is de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2026 voorbereid. Vitale en wendbare organisatie: De afdeling Gezondheidsbevordering is getransformeerd naar een toekomstbestendige kennis- en adviesfunctie, met nieuwe rollen die vanaf januari 2026 in werking treden.
Risico's	De bijdrage van alle gemeenten en dus ook de gemeente Renswoude aan de GGDrU blijft jaarlijks stijgen, met name door toenemende loonkosten en materiële kosten. De GGDrU heeft in de begroting 2026 bezuinigd op het maatwerk en kijkt vanaf 2027 naar aanvullende besparingsmogelijkheden in de begroting.

Naam	IW4 Bedrijven, gevestigd te Veenendaal
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	De doelstelling van IW4 is het handhaven, vergroten of herstellen van de arbeidsgeschiktheid van personen die tot arbeid in staat zijn, maar voor wie, in belangrijke mate, ten gevolge van bij hen gelegen factoren, gelegenheid om onder normale omstandigheden arbeid te verrichten niet of nu niet aanwezig is. De regie van de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is belegd bij de gemeenschappelijke regeling Instituut Sociale Werkvoorziening Zuidoost Utrecht (IW4). Het Instituut heeft de uitvoering via een samenwerkingsovereenkomst belegd bij IW4 Beheer NV, waarvan de aandelen in handen zijn van de GR. De aangesloten gemeenten zijn vertegenwoordigd in het algemeen en dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
Deelnemende partijen	Gemeenten Veenendaal, Rhenen en Renswoude.
Bestuurder(s) Renswoude	Mevrouw O. de Man
Bijdrage Renswoude	De rijksbijdrage voor de Wet sociale werkvoorziening wordt in zijn geheel beschikbaar gesteld aan de GR IW4. In de jaarrekening 2025 is het volgende bedrag opgenomen: € 307.546
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 4,99 Mln. Eind 2025: € 5,70 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 10,4 Mln. Eind 2025: € 9,83 Mln.
Resultaat	2025: € 705.000,-
Ontwikkelingen	De overeenkomst met de gemeente Wageningen wordt verlengd. Daardoor blijven de 45 Wageningse medewerkers vanuit de Wet sociale werkvoorziening of vanuit de doelgroep Nieuw Beschut ook na 2025 aan de slag bij IW4. Hoewel de groei van het aantal vacatures iets afvlakt, houdt de regio Foodvalley een krappe arbeidsmarkt. Dat biedt kansen voor het sociaal ontwikkelbedrijf.

Risico's	De risico's voortvloeiende uit de bedrijfsvoering van IW4 liggen binnen IW4 Beheer NV. Dit geldt ook voor het subsidierisico, het verschil tussen de rijkssubsidie en de personele kosten van Sw-medewerkers. Binnen de NV is echter slechts een beperkte algemene risicoreserve opgebouwd. Dit betekent dat wanneer risico's daadwerkelijk (ernstige) negatieve gevolgen voor het financieel resultaat binnen de NV hebben, dit kan leiden tot een beroep op de middelen binnen de GR.
----------	---

Naam	Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU), gevestigd te Utrecht
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	Het op een doelmatige, kwalitatief goede, efficiënte en controleerbare manier uitvoeren van de door de deelnemende gemeenten opgedragen adviserende en uitvoerende taken op het gebied van de omgeving, milieu en duurzaamheid in de ruimste zin. Deze samenwerking levert betere garanties voor de kwaliteit van uitvoering, financiële schaalvoordelen en vermindering van de kwetsbaarheid.
Deelnemende partijen	De gemeenten: Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden, IJsselstein en Zeist.
Bestuurder(s) Renswoude	De heer H.H. van der Schoor
Bijdrage Renswoude	De bijdrage van de gemeente is gebaseerd op de omvang van taken die wij gegarandeerd afnemen. Bij tekorten of overschotten wordt ook afgerekend op basis van de opdrachtenportefeuilles (of als AB anders bepaalt). In de jaarrekening 2025 is het volgende bedrag opgenomen: € 470.803,-.
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 1,7 Mln. Eind 2025: € 2,9 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 6,6 Mln. Eind 2025: € 7,9 Mln.
Resultaat	2025: € 1,17 Mln.
Ontwikkelingen	De implementatie van de Omgevingswet blijft de komende jaren een belangrijk deel van de agenda bepalen. De Omgevingswet is per 1/1/2024 het integrale wettelijke kader voor beheer en ontwikkeling in de fysieke leefomgeving. De fusie met de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) en de ODRU is definitief tot stand gekomen en hiermee is per 1 januari 2026 de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) in werking getreden.
Risico's	In de begroting van de ODRU is de verhouding beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit berekend op 1,93. De waardering van het restrisico is daarmee ruim voldoende.

Naam	Afvalverwijdering Utrecht (AVU), gevestigd te Soest
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	Het openbaar lichaam heeft tot doel in het belang van de deelnemers een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde wijze van overslag, transport en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen en grondstoffen en andere categorieën van afvalstoffen te realiseren.
Deelnemende partijen	Alle 26 gemeenten van de Provincie Utrecht.
Bestuurder(s) Renswoude	De heer H.H. van der Schoor
Bijdrage Renswoude	De gemeente draagt bij op basis van de tonnages die verwerkt worden. In de jaarrekening 2025 is het volgende bedrag opgenomen: € 110.952.

Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 0,0 Mln. Eind 2025: € 0,0 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 20,8 Mln. Eind 2025: € 17,5 Mln.
Resultaat	2025: € 0,2 Mln.
Ontwikkelingen	De lachgasproblematiek geeft onzekerheid van een mogelijke claim van de AVR en daarom wordt net als in 2024 het positieve resultaat gereserveerd voor dekking van dit mogelijke risico. Dit is niet opgenomen als reserve maar bij Overige Schulden.
Risico's	Door het ontbreken van reserves en voorzieningen heeft de AVU geen weerstandvermogen. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. Als gevolg hiervan kunnen schommelingen optreden in de jaarlijks te betalen bedragen.

Naam	Regio Foodvalley, gevestigd te Ede
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	De gemeenschappelijke regeling wordt getroffen om de Foodvalley regio een Europese topregio te maken op het gebied van kennis, ontwikkeling en innovatie in de agro-foodsector door versterking van het vestigingsklimaat en de kwaliteit van de leefomgeving. De GR werkt daartoe samen met ondernemers en onderwijs/onderzoek, in een Triple Helix Organisatie. Regio Foodvalley concentreert zich op de terreinen Toekomstbestendige economie, Landelijk Gebied, Verstedelijking, Energie, Wonen en Mobiliteit.
Deelnemende partijen	De gemeenten Ede, Veenendaal, Wageningen, Rhenen, Nijkerk, Barneveld, Scherpenzeel en Renswoude.
Bestuurder Renswoude	De heer H.H. van der Schoor en Mevrouw O. de Man
Bijdrage Renswoude	De gemeente draagt € 76.215 bij aan deze gemeenschappelijke regeling.
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 5,7 Mln. Eind 2025: € 6,4 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 0,9 Mln. Eind 2025: € 1,0 Mln.
Resultaat	2025: € 0,3 Mln.
Ontwikkelingen	In 2025 is de Strategische Agenda "Regio Foodvalley Onderneemt Natuurlijk" 2026-2030 door alle partners (waaronder de gemeenteraden) vastgesteld: iedereen schaaft zich daarmee achter de gezamenlijke doelstellingen en zegt ook toe zich in te spannen hier een bijdrage aan te leveren. Voor een groot deel doen gemeenten dat door in hun eigen beleid keuzes te maken. Jaarlijks wordt de financiering van de werkprogramma's bekeken en dan is ook duidelijk wat er doorgang kan vinden binnen de werkprogramma's en wat niet.
Risico's	Kenmerkend voor het risicoprofiel van Regio Foodvalley is dat de regio met betrekking tot de strategische samenwerking nauwelijks ontvankelijk is voor risico's. Bovendien is een Algemene Reserve gevormd voor het opvangen van deze risico's.

Naam	Afvalcombinatie De Vallei N.V. (ACV), gevestigd te Ede
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	ACV richt zich met name op het herwinnen van grondstoffen uit afvalstromen en het beheer van de openbare ruimte.
Deelnemende partijen	Ede, Wageningen, Renkum, Veenendaal, Scherpenzeel en Renswoude
Bestuurder(s) Renswoude	Gemeente is aandeelhouder (lid van AVA). De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. Wethouder H.H. van der Schoor vertegenwoordigt Renswoude bij de vergadering van aandeelhouders
Bijdrage Renswoude	In 2025 is € 432.365 bijgedragen. Dividend gegevens zijn nog niet bekend.
Eigen vermogen verbonden partij	De jaarstukken 2025 waren bij opstellen van deze stukken nog niet bekend. Hierdoor kunnen actuele cijfers niet ingevuld worden. Begin 2024: € 15,0 Mln. Eind 2024: € 16,8 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2024: € 20,0 Mln. Eind 2024: € 18,0 Mln.
Resultaat	2024: € 1,4 Mln.
Ontwikkelingen	In het najaar van 2025 zijn er verdere stappen gezet rondom een nieuw afvalbrengstation met een Circulair Ambachtscentrum voor de regio. Daarnaast wordt toetreding verwacht van twee gemeenten per 1-1-2027.
Risico's	Het risico voor de gemeente bestaat uit het ingebrachte aandelenkapitaal. Daarnaast heeft de gemeente de verplichting een eventueel negatief bedrijfsresultaat aan te vullen. Beëindiging contract met ACV kan alleen met toestemming van alle aandeelhouders.

Naam	Bedrijfsvoeringsorganisatie Valleihopper, gevestigd te Barneveld
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	BVO Valleihopper houdt zich bezig met de uitvoering van bedrijfsvoeringstaken betreffende het vraagafhankelijke vervoer van mensen met een Wmo-vervoerindicatie die wonen in de regio Foodvalley. Daarnaast verzorgt de Valleihopper het aanvullend openbaar vervoer voor de Utrechtse gemeenten (Rhenen, Veenendaal en Renswoude).
Deelnemende partijen	Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Wageningen en Veenendaal
Bestuurder(s) Renswoude	Mevrouw O. de Man
Bijdrage Renswoude	Renswoude heeft in 2025 aan de vervoers- en bedrijfsvoeringkosten (totale bijdrage minus de reizigersbijdrage) het volgende bijgedragen: € 30.803.
Eigen vermogen verbonden partij	BVO Valleihopper heeft geen eigen en/of vreemd vermogen. Voorschotten van deelnemende partijen worden besteed en na afloop van het boekjaar worden de gerealiseerde kosten verrekend met de ontvangen voorschotten. Naar aanleiding hiervan vindt een afrekening plaats, zodoende resteert er ook geen resultaat.
Vreemd vermogen verbonden partij	
Resultaat	

Ontwikkelingen	BVO Valleihopper heeft als doel een toekomstbestendig vervoersysteem te blijven dat toegankelijk is en blijft voor de doelgroep. In 2025 zijn er nieuwe contracten ingegaan. Een belangrijk aandachtspunt blijft het gebruik van de Valleihopper, omdat deze sinds coronatijd dalende is.
Risico's	Alle eventuele tekorten en/of overschotten worden jaarlijks over de deelnemende partijen verdeeld, naar rato van de inbreng van de deelnemers in de regeling. Dit kan leiden tot niet-geraamde resultaten.

Naam	Jeugdhulpregio JeugdFV
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	Gemeenten zijn bestuurlijk, financieel en uitvoeringstechnisch verantwoordelijk voor de uitvoering van vrijwel alle jeugdhulp. In de Jeugdhulpregio JeugdFV werken de gemeenten samen voor een betere jeugdhulp. In de samenwerking geldt het principe: 'Lokaal wat lokaal kan en regionaal als het meerwaarde heeft'. Dit principe heeft geleid tot regionaal samenwerken voor betere jeugdhulp. De gemeenten werken samen omdat: - We samen sterker staan; - We zo efficiënter zijn; - We zorginhoudelijk kunnen verbeteren; - We van elkaar kunnen leren. De samenwerking rondom inkoop, contractmanagement, monitoring en facturatie van de jeugdhulp worden regionaal gefaciliteerd vanuit de Bedrijfsvoeringsorganisatie JeugdFV.
Deelnemende partijen	Gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel en Veenendaal
Bestuurder(s) Renswoude	Mevrouw O. de Man
Bijdrage Renswoude	€ 49.576
Eigen vermogen verbonden partij	n.v.t.
Vreemd vermogen verbonden partij	n.v.t.
Resultaat	n.v.t.
Ontwikkelingen	De Hervormingsagenda Jeugdhulp vraagt van de gemeenten om de regionale samenwerking te formaliseren in een publiekrechtelijke samenwerkingsvorm: een gemeenschappelijke regeling (GR). We hebben als gemeente Renswoude ingestemd met een regionale beleidsarme GR met een grote mate van gemeentelijke betrokkenheid. Deze GR is 1 november 2025 gestart en per 1 januari 2026 operationeel.
Risico's	De Rijksoverheid heeft vanaf 2028 een structurele bezuiniging ingeboekt. Deze bezuiniging is niet reëel. Zonder voldoende Rijksmiddelen zijn er extra lokale middelen nodig om aan de zorgplicht te voldoen. Dit gaat ten koste van andere lokale bestedingen.

Naam	Vitens N.V., gevestigd te Zwolle
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	Het dragen van medeverantwoordelijkheid voor de gezondheid door het duurzaam leveren van veilig en betrouwbaar drinkwater met zorg voor de bescherming van natuur en milieu.

Deelnemende partijen	De gemeenten in de Provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel en een aantal gemeenten in de Provincies Drenthe en Noord-Holland.
Bestuurder(s) Renswoude	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten.
Bijdrage Renswoude/ opbrengst dividend	Wij bezitten 4.389 aandelen (0,076% van het totaal aantal aandelen) met een nominale waarde van € 1,00 per stuk. Deze staan op de balans voor een bedrag van € 60.359. Jaarlijks ontvangen wij van Vitens dividend. Het dividend wordt gerelateerd aan het nettoresultaat. Het bedrag aan dividend dat wordt uitgekeerd bedraagt maximaal 50% van het nettoresultaat. Randvoorwaardelijk hierbij is de continuïteitsdoelstelling. Bij een solvabiliteit < 30% wordt in beginsel geen dividend uitgekeerd.
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 714 Mln. Eind 2025: € 809 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 1,685 Mln. Eind 2025: € 1,846 Mln.
Resultaat	2025: € 90,6 Mln.
Ontwikkelingen	Voor de komende jaren is de verwachting dat Vitens geen dividend zal uitkeren als gevolg van de lage WACC en het hoge investeringsniveau voor de komende jaren. Hierdoor kan Vitens niet voldoen aan de continuïteitsdoelstelling zoals opgenomen in het Financieel beleid. WACC staat voor de 'Weighted average cost of capital' het maximaal te behalen rendement.
Risico's	Vitens beheerst de risico's door kennis van de wetgeving te borgen in de organisatie en indien noodzakelijk adequate beheersmaatregelen te nemen.

Naam	Archief Eemland, gevestigd te Amersfoort
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	Archief Eemland beheert als historisch informatiecentrum voor Amersfoort en de regio Eemland de archieven van onder meer Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort en de archieven van Gemeente Amersfoort, Baarn, Bunschoten (op locatie in Bunschoten), Eemnes, Leusden, Renswoude, Soest en Woudenberg. Uit deze gemeenten worden zowel de gemeentelijke archieven, als particuliere archieven beheert.
Deelnemende partijen	De gemeenten Amersfoort, Baarn, Eemnes, Leusden, Renswoude, Soest en Woudenberg
Bestuurder(s) Renswoude	Centrumregeling (gemandateerde bevoegdheden)
Bijdrage Renswoude	De gemeente draagt financieel bij op basis van het inwoneraantal en het aantal meter overgedragen archief. In de jaarrekening 2025 is het volgende bedrag opgenomen: € 35.843.
Eigen vermogen verbonden partij	Archief Eemland betreft een centrumregeling met de gemeente Amersfoort als centrumgemeente. De gemeente Renswoude heeft bevoegdheden gemandateerd aan de gemeente Amersfoort, zonder dat er sprake is van delegatie. Er is dus geen verzelfstandiging van de samenwerking, en de centrumgemeente heeft geen eigen rechtspersoonlijkheid.
Vreemd vermogen verbonden partij	
Resultaat	
Ontwikkelingen	Archief Eemland voert wettelijke archieftaken uit voor meerdere gemeenten, waaronder de gemeente Renswoude. Tot dusverre werd dit uitgevoerd op basis van afspraken met de gemeente Amersfoort uit 1998.

	In de loop van 2025 heeft gemeente Amersfoort het initiatief genomen om een nieuwe gemeenschappelijke regeling (GR) in te stellen. Gemeente Renswoude is bij de instelling toegetreden tot deze gemeenschappelijke regeling.
Risico's	De samenwerking kent een hoge mate van afhankelijkheid vanwege het wettelijke karakter van de archieftaken en de beperkte beschikbaarheid van doelmatige alternatieven in de regio.

Naam	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn (GBLT), gevestigd te Zwolle
Doel en openbaar belang dat wordt behartigd	De gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn (verder GBLT) verzorgt de belastingaanslagen voor verschillende gemeenten en waterschappen. GBLT stelt zich hierbij tot doel het regelen van belastingen voor inwoners, bedrijven en eigenaren zo makkelijk mogelijk te maken.
Deelnemende partijen	De 10 gemeenten Zwolle, Bunschoten, Leusden, Nijkerk, Dronten, Dalfsen, Ommen, Veenendaal, Renswoude en Woudenberg. En de 5 waterschappen Drents Overijsselse Delta, Rijn en IJssel, Vechtstromen, Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland.
Bestuurder(s) Renswoude	De heer H.H. van der Schoor
Bijdrage Renswoude	De gemeente draagt financieel bij op basis van een overeengekomen kostenverdeelsleutel. In de jaarrekening 2025 is het volgende bedrag opgenomen: € 79.554
Eigen vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 2,28 Mln. Eind 2025: € 3,45 Mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Begin 2025: € 6,11 Mln. Eind 2025: € 4,18 Mln.
Resultaat	2025: € 2,28 Mln.
Ontwikkelingen	De ontwikkelingen in 2025 sluiten aan bij de ambities zoals opgenomen in de begroting 2025 van GBLT.
Risico's	De risico's bestaan uit de normale bedrijfsrisico's. Door het ontbreken van reserves heeft de GBLT geen weerstandsvermogen. Alle kosten en opbrengsten worden jaarlijks aan de deelnemende partijen doorberekend. Prijsstijgingen of andere financiële gevolgen worden meegenomen in de gemeentelijke bijdrage.

9.7. Paragraaf grondbeleid

Inleiding

De prijzen van veel producten zijn onverminderd hoog al vlakt de mate van stijging af. Dit heeft zowel effect op de kosten van bouw- en woonrijp maken als op de stichtingskosten en VON prijzen van woningen en bedrijfspanden wat effect op de gemeentelijke grondexploitaties heeft. Daarnaast is ook de hoogte van de hypotheekrente in de achterliggende jaren gestegen. Gevolg hiervan is, dat de betaalbaarheid van woningen (verder) onder druk komt te staan. Daartegenover staat dat de woningbehoefte onverminderd groot blijft. De woningbouwproductie op landelijk niveau blijft daarbij achter en de schaarste wordt alleen maar groter. Op regionaal niveau zijn afspraken gemaakt hoe te voldoen aan de opgave met betrekking tot de realisatie van de woningbouw, de zgn. Woondeal Foodvalley 2022-2030. In deze Woondeal zijn afspraken gemaakt over het te realiseren woonprogramma, waarbij de nadruk sterk is komen te liggen op betaalbare woningbouw. Een hogere rente, hoge realisatiekosten gecombineerd met meer betaalbare woningbouw maakt dat de opbrengsten van een ontwikkeling onzekerder worden. Voor de grondexploitaties worden de kosten geïndexeerd en wordt ook voorzichtig gerekend met een beperkte stijging van de grondopbrengsten. Verder blijft de wereld van de gebiedsontwikkeling nog altijd in beweging. Creativiteit rondom de onderwerpen stikstof en netcongestie is nodig om de voortgang in de projecten te houden. De lange wachttijden rondom de beroepsprocedures hebben impact op de doorlooptijd en daarmee ook de haalbaarheid van de projecten.

Beleid

Onder grondbeleid wordt verstaan het gehele instrumentarium dat de gemeente Renswoude ter beschikking staat om de vastgestelde ruimtelijke, en deels ook economische, doelstellingen te realiseren.

Bestaand beleid

In de Nota grondbeleid is het uitgangspunt om situationeel grondbeleid te hanteren, waarbij actief grondbeleid wordt toegepast als dit een meerwaarde heeft. In het geval van faciliterend grondbeleid kiest de gemeente voor een stimulerend faciliterend grondbeleid, tenzij sprake is van een zeer beperkt gemeentelijk belang. In de Nota grondbeleid wordt een aantal criteria geformuleerd op basis waarvan het college per project/locatie een onderbouwde keuze kan maken voor het toe te passen grondbeleid. Daar waar Renswoude gronden in eigendom heeft, voert de gemeente een actief grondbeleid. De gemeente maakt de gronden bouwrijp en verkoopt deze aan marktpartijen en/of particulieren. Om sturing te kunnen geven aan de gewenste invulling van projecten en waar mogelijk te kunnen delen in de winsten van ontwikkelingen, blijven eigen grondposities voor de gemeente van belang. Bij ontwikkelingen waarbij de gronden niet in eigendom zijn van de gemeente wordt doorgaans faciliterend grondbeleid gevoerd. De gemeente Renswoude faciliteert waar mogelijk deze ontwikkelingen van derden en zal de daarbij behorende kosten binnen de wettelijke kaders verhalen op de initiatiefnemer. Voorwaarde hierbij is dat deze ontwikkelingen passen binnen de (ruimtelijke) kaders zoals deze door de gemeente worden gesteld. Onderstaand is een overzicht gegeven van de projecten waarbij de gemeente een actief grondbeleid voert, waarbij ook is aangegeven wat in 2025 is gerealiseerd.

Beekweide II

In 2025 is de ontwikkeling van het Beekweide II gebied, nadat alle bezwaren van tafel waren, voortvarend gestart. De eerste woningen zijn opgeleverd en bijna het gehele gebied is bouwrijp. Ontwikkelaars, het Woonbedrijf en particulieren zijn in het gebied bezig met de bouw van hun woningen. Hiervoor geldt dat er continu afstemming is tussen de partijen in het gebied en de gemeente om logistiek een en ander met elkaar af te stemmen. Denk aan de aanleg van tijdelijke bouwwegen, de aanleg van bruggen en de inrichting van de openbare ruimte. Voor nog uit te geven gronden zijn in 2025 de eerste stappen gezet voor uitgifte in 2026.

Met één van de ontwikkelaars is gewerkt aan de optimalisatie van de bouwplannen binnen Beekweide II, wat haar uitwerking zal krijgen in 2026.

Plan Beekweide II wordt voor het gedeelte dat de gemeente in eigendom heeft als grondexploitatie geëxploiteerd. Voor het gedeelte dat in eigendom is bij derden worden de kosten door middel van het kostenverhaal bij de ontwikkelende partijen in rekening gebracht.

Groot Overeem II (bedrijventerrein)

Nu het bestemmingsplan Groot Overeem II definitief is zijn er een tweetal belangrijke ontwikkelingen opgepakt in 2025. De eerste is het behoud en afvoer van water in en rondom het gebied Groot Overeem II. Dit gebeurt in overleg met de provincie en het waterschap. Een eerste ontwerp is gemaakt dat in 2026 verdere uitwerking zal krijgen. Daarnaast is, als tweede belangrijke ontwikkeling, samen met de ondernemersvereniging, begonnen aan het vormgeven van het uitgiftebeleid van de kavels. Hierbij proberen we een zo goed mogelijke combinatie te maken beleidsdoelstellingen, economische groei en een voor ondernemers werkbare situatie waarbinnen ze hun bedrijf op de nieuwe locatie verder vorm kunnen geven. Dit resulteert uiteindelijk in de uitgifte van kavels rond het vierde kwartaal van 2026.

Financiën

Een financieel uitgangspunt bij grondexploitaties is het realiseren van een minimaal sluitende exploitatie, waarin alle kosten voor het realiseren van het plan worden verhaald via de grondopbrengst. In 2026 zijn de grondexploitaties van Beekweide II en Groot Overeem II geactualiseerd. In juni 2026 zal de gemeenteraad de grondexploitaties vaststellen. In het onderstaande overzicht zijn de verwachte lasten, baten en resultaten weergegeven.

Complex (x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht resultaat (eindwaarde)	Reeds genomen winst	Resterende winst (2025)
Beekweide II	1.933	1.707	1.241	6.093	3.145	535	2.610
Groot Overeem II	0	1.068	2.836	8.684	4.780	0	4.780

Alle grondexploitaties van de gemeente Renswoude hebben een resterende looptijd die korter is dan 10 jaar. Bij de ontwikkelingen waarbij de gemeente Renswoude een faciliterend grondbeleid voert, en dus vooral publiekrechtelijk betrokken is (o.a. een gedeelte van de ontwikkeling Beekweide II), worden de kosten door middel van het kostenverhaal (Wro) verhaald op de initiatiefnemer. Hierbij is het van belang dat vroegtijdig in het traject afspraken worden gemaakt en vastgelegd in een anterieure overeenkomst.

Strategische gronden

In 2025 heeft de gemeente strategische gronden aangekocht in het plangebied Binnen de Beken Zuid-Zuidwest (BBZZW). Deze percelen waren in eigendom van Stichting Landgoed Kasteel Renswoude en hebben een oppervlakte van circa 12.800 m². Over deze aankoop is besloten in de raadsvergadering d.d. 9 december 2025. De gronden zijn aangekocht ten behoeve van de realisatie van 30 tijdelijke woningen, waardoor de gemeente een deel kan invullen van de op haar rustende woningbouwopgave en de Borgwallocatie kan vrijspelen voor herontwikkeling. De rest van de grond kan te zijner tijd worden benut voor de ontwikkeling van het plangebied BBZZW.

Risico's

Grondexploitatie

In 2025 is opnieuw tussentijds winst genomen op de grondexploitatie Beekweide II. Het cumulatieve resultaat van de grondexploitaties laat een positief beeld zien, met een verwachte eindwaarde van circa € 3,1 miljoen voor Beekweide II en € 3,7 miljoen voor Groot Overeem II.

Ten aanzien van de resultaatbestemming wordt voorgesteld de in 2025 gerealiseerde tussentijdse winst toe te voegen aan de bestemmingsreserve grondexploitaties. Met deze reserve kunnen risico's binnen de grondexploitaties worden opgevangen. Op basis van de huidige inzichten en de verwachte resultaten wordt het treffen van een verliesvoorziening niet noodzakelijk geacht.

Kostenverhaal

Voor Beekweide II zijn eind 2021 anterieure overeenkomsten gesloten, waarin een vaste indexatie van de kosten is opgenomen. Door prijsontwikkelingen in de afgelopen jaren zijn de werkelijke kosten hoger uitgekomen dan op basis van deze afspraken kon worden doorbelast.

Met de ontwikkelende partijen zijn aanvullende afspraken gemaakt in een allonge op de overeenkomsten. Hierbij zijn onder meer afspraken herzien over de verrekening van prijsontwikkelingen, in samenhang met de ontwikkeling van de VON-prijzen van de woningen.

Op basis van deze afspraken blijft het resultaat op het kostenverhaal positief.

9.8. Paragraaf Wet open overheid

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden als opvolger van de Wet openbaarheid van Bestuur. De wet draagt bij aan een transparante overheid. Concreet vertakt de wetgeving zich in passieve openbaarmaking aan de hand van binnenkomende Woo-verzoeken, en actieve openbaarmaking (uit eigen beweging) van documenten op een online platform. Qua actieve openbaarmaking is vanuit het Rijk een fasering in tranches informatiecategorieën (soorten documenten) uitgedacht, waarvan het grootste deel uitgesteld is naar 2027 of later vanwege problemen met de infrastructuur. Er geldt wel al een inspanningsverplichting. In algemene zin stelt de Woo dat de informatiehuishouding van de gemeente op orde moet zijn.

Passieve openbaarmaking

Het aantal ingekomen Woo-verzoeken is in 2025 sterk gestegen. Om die stijging te ondervangen heeft de gemeente een interne Woo-coördinator aangesteld en diegene heeft trainingen gevolgd. Zodoende is de Woo niet meer uitbesteed maar intern belegd. Daarnaast wordt de Woo-coördinator sinds de tweede helft van 2025 (administratief en waar mogelijk inhoudelijk) ondersteund door team Middelen (specifiek team Informatiebeheer). Op die manier is dit proces beter geborgd binnen de organisatie.

Actieve openbaarmaking

Voortbouwend op de inventarisaties uit 2024 is in 2025 gestart met het in kaart brengen van de benodigde digitale infrastructuur om documenten openbaar te maken. Hiervoor wordt gekeken naar/is contact gelegd met verschillende leveranciers, waaronder die van het zaakstelsel. Daarnaast zijn in 2025 nog verdere acties uitgevoerd om te (blijven) voldoen aan tranche 1 van de informatiecategorieën.

Informatiehuishouding op orde

In 2025 zijn verschillende dingen gedaan om meer grip te krijgen op de informatiehuishouding die specifiek van toegevoegde waarde zijn voor de Woo. Ten eerste is er een trainee Informatiemanagement aangetrokken in een deta-vastconstructie voor de dagelijkse bedrijfsvoering en het meedenken/-werken aan verscheidene trajecten/projecten. Daarnaast is in het derde kwartaal een project opgestart om van alle werkprocessen inzichtelijk te maken in welke applicaties/systemen informatie terecht komt, wat voor vertrouwelijkheden daaraan hangen, bij welke afdelingen het proces plaatsvindt, etc. Ook is doorlopend gewerkt aan de inrichting van zaakstelsel Djuma (waar het grootste deel van Woo-informatie in staat) en het besef bij medewerkers van archivering/zaakgericht werken, aan de hand van bv. instructies en Intranetberichten. Tot slot is gewerkt aan de verbeterpunten die voortkomen uit het toezicht van de provincie en de archivaris.

Jaarrekening

10. Jaarrekening

10.1. Balans

ACTIVA	31-12-2024	31-12-2025
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	77.879	206.445
Totaal immateriële vaste activa	77.879	206.445
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	49.176.470	53.691.596
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	987.840	1.073.420
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.987.126	3.238.204
Totaal materiële vaste activa	52.151.435	58.003.220
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkings	281.235	281.235
Overige langlopende lenings	1.468.141	1.484.630
Totaal financiële vaste activa	1.749.376	1.765.865
TOTAAL VASTE ACTIVA	53.978.690	59.975.529
Vlottende activa		
Voorraden		
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	3.964.121	5.232.799
Gereed product en handelsgoederen	328	0
Totaal voorraden	3.964.449	5.232.799
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		
Vorderings op openbare lichamen	2.023.896	2.101.600
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	889.933	5.152.398
Rekening-courantverhoudings met niet-financiële instellings	99.082	92.114
Overige vorderings	245.265	727.113
Huurvorderings Woningbedrijf	3.205	0
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	3.261.381	8.073.225
Liquide middelen		
Kassaldi	2.724	2.546
Banksaldi	116.867	307.214
Totaal liquide middelen	119.591	309.761
Overlopende activa		
Nog te ontvangen voorschotbedagen van Europese en Ned. overheidslichamen	16.850	202.455
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.200.879	950.490
Totaal overlopende activa	1.217.729	1.152.945
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	8.563.151	14.768.729
TOTAAL ACTIVA	62.541.841	74.744.258
VPB (voorlopige aangifte)	140.669	63.687

PASSIVA	31-12-2024	31-12-2025
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	4.100.000	4.100.000
Algemene reserve - niet geblokkeerd	2.174.201	2.706.679
Reserves ter dekking van kapitaallasten	9.017.214	8.771.629
Overige bestemmingsreserves	3.928.185	5.720.685
Onderhoudsreserves	790.527	620.527
Nog te bestemmen resultaat	1.344.210	2.101.318
Totaal eigen vermogen	21.354.336	24.020.838
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	782.349	1.060.718
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	2.009.856	1.913.506
Egalisatievoorzieningen	0	0
Totaal voorzieningen	2.792.205	2.974.225
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	32.938.417	43.277.315
Waarborgsommen	87.974	86.488
Totaal vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	33.026.391	43.363.803
TOTAAL VASTE PASSIVA	57.172.933	70.358.866
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		
Kasgeldleningen bij openbare lichamen	1.115	0
Schulden aan leveranciers Woningbedrijf	316.572	0
Banksaldi	208.854	0
Overige schulden	1.689.577	1.438.983
Totaal netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	2.216.118	1.438.983
Overlopende passiva		
Nog te betalen bedragen	1.802.460	1.458.589
Vooruitontvangen bedragen van overheidslichamen	1.329.679	964.048
Overige vooruit ontvangen bedragen	20.651	523.771
Totaal overlopende passiva	3.152.790	2.946.409
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	5.368.908	4.385.392
TOTAAL PASSIVA	62.541.841	74.744.258
Gewaarborgde geldleningen	249.473	245.010

10.2. Overzicht baten en lasten

Overzicht van baten en lasten over begrotingsjaar

	Primaire begroting 2025		Begroting na wijzigingen 2025		Rekening 2025		Verschil	voordeel - nadeel
	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten		
- Programma 1 wonen	3.706	2.571	4.225	2.488	3.954	2.629	-412	n
- Programma 2 ruimtelijke ontwikkeling & beheer	1.792	3.657	1.800	3.624	2.134	3.256	702	v
- Programma 3 samenleving	1.056	6.179	1.241	6.803	1.284	6.845	1	v
- Programma 4 economische ontwikkeling en toerisme	54	90	60	180	56	95	80	v
- Programma 5 inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie	348	877	1.998	1.511	2.090	1.513	90	v
Saldo baten / lasten programma's	-6.420		-5.282		-4.820		462	v
- Algemene dekkingsmiddelen	11.753	324	12.437	267	13.462	18	1.274	v
- Overhead	376	5.339	484	6.144	495	6.388	-234	n
- Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	64	-64	n
Saldo baten / lasten programma's voor mutaties reserves	47		1.228		2.667		976	v
Mutaties reserves	4.093	3.552	821	1.423	858	1.423	37	v
Saldo reserves	541		-602		-565		37	v
Resultaat voor bestemming	587		626		2.101		1.475	v
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-310		1.476		1.658		182	v
Totaal excl. Incidentele posten	897		-850		443		1.293	v

10.3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft en de wet- en regelgeving die in het normenkader 2025 zijn genoemd.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeente.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van de verkrijgingsprijs (inkoopprijs en bijkomende kosten) of de vervaardigingsprijs (aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend). De bijkomende kosten worden opgenomen tegen de verkrijgingsprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Bijdragen van derden, die in directe relatie staan tot het actief, worden in mindering gebracht op de investering. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt. Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Hierbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De algemene uitkering wordt opgenomen conform de laatste betaalspecificatie van het verantwoordingsjaar. De balans en de baten en lasten van de gemeente en het woningbedrijf zijn samengevoegd. Tot en met de jaarrekening 2023 waren balansposten van het woningbedrijf afzonderlijk gepresenteerd. Vanaf de jaarrekening 2024 zijn de balansposten van het woningbedrijf geïntegreerd in de balansposten van de gemeente.

Balans

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Kosten onderzoek en ontwikkeling

Kosten die worden gemaakt in de periode vóórdat een grondexploitatie wordt vastgesteld door de gemeenteraad, worden als voorbereidingskosten geactiveerd onder de balanspost 'Kosten van onderzoek en ontwikkeling'. De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs zijnde de inkoopprijs en bijkomende kosten of vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. De verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs worden verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. Deze gehanteerde afschrijvingstermijn komt overeen met de termijn zoals die door de gemeenteraad is vastgesteld in de "Nota waardering en afschrijving vaste activa Renswoude 2023".

Materiële vaste activa met economisch nut

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of volledig worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggedragen als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. De gehanteerde afschrijvingsmethodes en -termijnen komen overeen met de regels zoals die door de gemeenteraad zijn vastgesteld in de "Nota waardering en afschrijving vaste activa Renswoude 2023".

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Infrastructuurle werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven overeenkomstig de door de gemeenteraad vastgestelde "Nota waardering en afschrijving vaste activa Renswoude 2023". Hierbij wordt de lineaire afschrijvingsmethode gebruikt. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven).

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering naar de marktwaarde plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Vorraden

De als “onderhanden werken” opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerkosten. In geval van verliesgevende complexen wordt in het jaar waarin duidelijk wordt dat het complex verliesgevend zal zijn, het voorzienbare verlies genomen door de vorming van een voorziening. In geval van winstgevende complexen wordt de winst genomen volgens de regels van de “Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2023” van de commissie BBV. De winst die tussentijds wordt genomen wordt verwerkt als exploitatiebate. De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde. Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de lonen machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

PASSIVA

Voor zover niet anders vermeld, zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

10.4. Toelichtingen op de balans

Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten onderzoek en ontwikkeling	77.879	206.445
Totaal	77.879	206.445

Verloop van de boekwaarde van de kosten onderzoek en ontwikkeling

	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Des- investerings	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten onderzoek en ontwikkeling	77.879	299.780	0	171.213	0	0	206.445
Totaal	77.879	299.780	0	171.213	0	0	206.445

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Overige investeringen met een economisch nut	49.176.470	53.691.596
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	987.840	1.073.420
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	1.987.126	3.238.204
Totaal	52.151.435	58.003.220

De overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld. Er zijn geen gronden in erfpacht uitgegeven. Van de gronden en terreinen heeft een boekwaarde van € 861.623 betrekking op strategische gronden die bestemd zijn voor gebiedsontwikkeling.

Overige investeringen met economisch nut

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	5.910.981	6.669.783
Woonruimten	31.389.684	34.893.306
Bedrijfsgebouwen	10.957.822	11.289.190
Vervoersmiddelen	285.239	247.677
Machines, apparaten en installaties	632.744	591.640
Totaal	49.176.470	53.691.596

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

Verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut

	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Des-Investerings	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	5.910.981	861.623	0	0	0	102.821	6.669.783
Woonruimten	31.389.684	4.189.519	0	0	0	685.895	34.893.306
Bedrijfsgebouwen	10.957.822	634.243	0	0	0	302.875	11.289.190
Vervoersmiddelen	285.239	3.726	0	0	0	41.288	247.677
Machine, apparaten en installaties	632.744	23.586	0	0	0	64.689	591.640
Totaal	49.176.470	6.941.579	0	0	0	1.197.569	53.691.596

Verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

	Boekwaarde 31-12-2024	Investeringen	Des- investeringen	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
Investeringen in riolering	902.114	153.890	0	0	81.379	974.625
Investeringen begraafplaats	85.727	15.914	0	0	2.846	98.795
Totaal	987.840	169.804	0	0	84.225	1.073.420

Verloop van de boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

	Boekwaarde 31-12-2024	Investeringen	Des- investeringen	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.987.126	1.559.457	0	205.955	102.424	3.238.203
Totaal	1.987.126	1.559.457	0	205.955	102.424	3.238.203

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2025 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2024	Investeringen	Des- investeringen	Afwaarderingen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2025
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	281.235	0	0	0	0	281.235
Overige langlopende leningen	1.468.141	22.526	6.038	0	0	1.484.630
Totaal	1.749.376	22.526	6.038	0	0	1.765.865

De post kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen betreft aandelen Vitens en ACV. De aandelen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, of wanneer deze lager is, tegen de marktwaarde. Positieve koersverschillen op aandelen worden derhalve niet in aanmerking genomen.

Onder de overige langlopende leningen zijn de startersleningen opgenomen. De startersleningen worden voor Renswoude beheerd door Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). Verstrekkingen worden betaald door SVn en aflossingen en rente worden betaald aan SVn, waar Renswoude een rekening-courant heeft. De boekwaarde representeert het saldo van de uitstaande startersleningen en het saldo op deze rekening-courant.

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Voorraden

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	3.964.121	5.232.799
Gereed product en handelsgoederen	328	0
Totaal	3.964.450	5.232.799

Hieronder het verloopoverzicht van het onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie:

Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2024	Investeringen	Des- investeringen	Afwaarderingen	Winstneming	Mutatie verliesvoorziening	Boekwaarde 31-12-2025
Beekweide II	1.933.312	1.277.601	1.503.986	0	298.066	0	2.004.993
Groot Overeem II	2.030.808	135.079	5.754	0	0	0	2.160.133
10 koopwoningen Beekweide II	0	1.067.672	0	0	0	0	1.067.672
Totaal	3.964.120	2.480.352	1.509.740	0	298.066	0	5.232.798

Over de grondexploitatieprojecten wordt er jaarlijks rente toegerekend op basis van de boekwaarde per 1 januari van het betreffende boekjaar. Het rentepercentage wordt conform de Notitie Grondbeleid 2023 van de Commissie BBV berekend. Voor 2025 betekende dit een percentage van 1% en een toegerekende rente van € 39.641.

In de onderstaande tabel is inzicht gegeven in de nog te maken kosten en de nog te realiseren opbrengsten per lopende grondexploitatieproject. Hieruit volgt het verwachte resultaat en na de reeds genomen winst resulteert de resterende winst.

Complex (x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht resultaat (eindwaarde)	Reeds genomen winst	Resterende winst (2025)
Beekweide II	1.933	1.707	1.241	6.093	3.145	535	2.610
Groot Overeem II	0	1.068	2.836	8.684	4.780	0	4.780

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Soort vordering	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Vorderingen op openbare lichamen	2.023.896	2.101.600
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met looptijd < 1 jaar	889.933	5.152.398
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	99.082	92.114
Overige vorderingen	245.265	727.113
Huurvorderingen Woningbedrijf	3.205	0
Totaal	3.261.381	8.073.225

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	105	73	172	43
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	895	927	828	957
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	22.589			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	22.589			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.		Drempelbedrag	1000		

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	9.460	6.677	15.815	3.953
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	105	73	172	43

Liquide middelen

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Kassaldi	2.724	2.546
Banksaldi	116.867	307.214
Totaal	119.592	309.761

Overlopende activa

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
<i>Overlopende activa algemene dienst</i>		
Vooruitbetaalde bedragen	208.372	420.335
Loonheffing sociale zaken	18.044	22.511
Reserveringen salarissen	9.309	0
Nog te ontvangen bedragen	965.155	507.645
A. De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	16.850	202.455
Totaal	1.217.729	1.152.945

Van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen met uitkeringen voor een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving	Saldo 31-12-2024	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2025
nog te ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen				
Subsidie erfgoedparels provincie Utrecht 2020-2023	16.850	0	0	16.850
Subtotaal van nog te ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen	16.850	0	0	16.850
nog te ontvangen van het Rijk				
Integraal Zorgakkoord 2025	0	2.891		2.891
Gezond en Actief Leven Akkoord	0	714		714
Realisatiestimulans	0	182.000		182.000
Subtotaal van nog te ontvangen van het Rijk	0	185.605	0	185.605
Totaal generaal	16.850	185.605	0	202.455

Passiva

Eigen Vermogen

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene risicoreserve	4.100.000	4.100.000
Algemene reserve - niet geblokkeerd	2.174.201	2.706.679
<i>Bestemmingsreserves:</i>		
* voor dekking van kapitaallasten	9.017.214	8.771.629
* overige bestemmingsreserves	3.928.185	5.720.685
* onderhoudsreserves	790.527	620.527
Nog te bestemmen resultaat	1.344.210	2.101.318
Totaal	21.354.337	24.020.838

Reserves

Verloop van de boekwaarde van reserves

	Boekwaarde 31-12-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat vorig jaar	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene risicoreserve	4.100.000				4.100.000
Algemene reserve - niet geblokkeerd	2.174.201		24.732	557.210	2.706.679
Totaal algemene reserve	6.274.201	0	24.732	557.210	6.806.679
Bestemmingsreserves					
<u>Overige bestemmingsreserves</u>					
Reserve egalisatie exploitatie st. sporthal Hokhorst	24.730				24.730
Reserve sociaal domein	298.913	543.000	100.000	300.000	1.041.913
Reserve monumenten	64.220		12.500		51.720
Reserve cultuur - promotiefonds	66.360				66.360
Reserve onderzoek	100.000				100.000
Reserve landschapselementen	38.553				38.553
Reserve arbeidsmarkt	750.000	825.000	250.000	250.000	1.575.000
Reserve grondexploitaties	0			237.000	237.000
Reserve opvang Oekraïners	2.585.409				2.585.409
<u>Reserves ter dekking van kapitaallasten</u>					
Reserve kapitaallasten gemeentehuis	4.099.978		150.022		3.949.956
Reserve kapitaallasten herinrichting sportpark	70.449		70.449		0
Reserve kapitaallasten vervanging toplagen voetbal	270.834		20.833		250.001
Reserve kapitaallasten vervanging toplagen tennis	55.653		4.281		51.372
Reserve kapitaallasten gemeentelijke woningen	3.305.300				3.305.300
Reserve kapitaallasten dorpshuis	1.215.000				1.215.000
<u>Onderhoudsreserves</u>					
Reserve onderhoud openbare gebouwen	208.681	40.000	80.000		168.681
Reserve onderhoud wegen en wegmeubilair	322.354		80.000		242.354
Reserve onderhoud vervoermiddelen omg.beh.	155.794		30.000		125.794
Reserve onderhoud speeltoestellen	103.698	15.000	35.000		83.698
Totaal bestemmingsreserves	13.735.926	1.423.000	833.085	787.000	15.112.841
Totaal	20.010.127	1.423.000	857.817	1.344.210	21.919.520

Algemene risicoreserve € 4.100.000

De algemene reserve is gesplitst in twee onderdelen: een algemene risicoreserve en een algemene reserve – niet geblokkeerd.

De algemene risicoreserve heeft als ondergrens 1,4 maal het totaal aan geïnventariseerde risico's. Dit betreft de structurele buffer die de gemeente aanhoudt voor het opvangen van risico's, inclusief risico's binnen de grondexploitaties. Jaarlijks wordt bij de begroting beoordeeld of de hoogte van deze reserve toereikend is.

Gelet op de huidige omvang van de weerstandscapaciteit en de hoogte van de geïnventariseerde risico's wordt in de begroting 2027 gezien of de omvang van deze buffer nog passend is.

De algemene reserve – niet geblokkeerd is vrij besteedbaar.

Algemene reserve – niet geblokkeerd € 2.706.679

In 2025 is een bedrag van € 24.732 onttrokken aan de algemene reserve – niet geblokkeerd, ter dekking van de lasten Generatiepact. Daartegenover staat een toevoeging van € 557.210 aan de algemene reserve – niet geblokkeerd. Deze toevoeging komt voort uit de resultaatbestemming van het voorgaande jaar.

Reserve egalisatie St. Sporthal 'De Hokhorst' € 24.730

Deze reserve is er om te voorkomen dat het jaarresultaat wordt beïnvloed door het exploitatieresultaat van St. Sporthal 'De Hokhorst'. De reserve is onderdeel van de gebruikersovereenkomst met de St. Sporthal 'De Hokhorst'. In 2025 zijn geen toevoegingen en/of onttrekkingen gedaan aan deze reserve.

Reserve Sociaal Domein € 1.041.913

Voor deze reserve is een maximale omvang van € 800.000 vastgesteld. Structurele uitgaven horen

namelijk te worden gedekt door structurele inkomsten, en niet vanuit reserves. Dit principe geldt ook voor het Sociaal Domein. In 2025 is een bedrag van € 225.000 toegevoegd en € 100.000 onttrokken aan deze reserve. Daarnaast is er een bedrag van € 300.000 toegevoegd vanuit de resultaatbestemming van het voorgaande jaar. Tot slot is er vanuit de gemeente Ede een bedrag van € 318.000 ontvangen in verband met Beschermd Wonen. Deze middelen zijn toegevoegd aan deze reserve, zoals door de raad vastgesteld in de Najaarsrapportage 2025. Door deze incidentele toevoeging heeft de hoogte van deze reserve het vastgestelde maximum overschreden.

Reserve monumenten € 51.720

Jaarlijks worden de toegekende subsidies voor monumenten ten laste van deze reserve gebracht. In 2025 is een bedrag van € 12.500 aan de reserve onttrokken.

Reserve cultuur- en promotiefonds € 66.360

Deze reserve is bedoeld om uitgaven met een culturele doelstelling uit te kunnen voeren. In 2025 is deze reserve niet gemuteerd.

Reserve onderzoek € 100.000

Deze reserve is bedoeld voor het uitvoeren van onderzoeken. In 2025 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve landschapselementen € 38.553

Deze reserve is ingesteld om middelen apart te zetten voor cofinanciering van projecten waarvoor ook provinciale subsidie wordt ontvangen. In 2025 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve arbeidsmarkt € 1.575.000

Bij de Voorjaarsrapportage 2023 is de reserve Arbeidsmarkt ingesteld. In 2025 is een bedrag van € 250.000 aan de reserve onttrokken. Daarnaast is € 825.000 toegevoegd conform begroting en € 250.000 toegevoegd vanuit de resultaatbestemming van het voorgaande jaar.

Bestemmingsreserve grondexploitaties € 237.000

In 2025 is deze reserve gevormd met een toevoeging van € 237.000 ten behoeve van grondexploitaties.

Reserve opvang Oekraïners € 2.585.409

De reserve opvang Oekraïners is in 2025 niet gemuteerd.

Reserve kapitaallasten gemeentehuis € 3.949.956

De reserve kapitaallasten gemeentehuis dient ter dekking van de afschrijvingslasten van het gemeentehuis. In 2025 is een bedrag van € 150.022 aan deze reserve onttrokken. Dit is conform de begroting.

Reserve kapitaallasten herinrichting sportpark € 0

In 2025 is een bedrag van € 70.449 aan deze reserve onttrokken. Hiermee is de reserve volledig afgewikkeld en is de investering in de herinrichting van het sportpark volledig afgeschreven.

Reserve kapitaallasten vervanging toplagen voetbal € 250.001

In 2025 is € 20.833 onttrokken ter dekking van de kapitaallasten.

Reserve kapitaallasten vervanging toplagen tennis € 51.372

In 2025 is € 4.281 onttrokken ter dekking van de kapitaallasten.

Reserve kapitaallasten gemeentelijke woningen € 3.305.300

Deze reserve is bedoeld ter dekking van de kapitaallasten van gemeentelijke woningen. In 2025 hebben geen mutaties plaatsgevonden, omdat het afschrijven van deze gemeentelijke woningen nog niet is gestart.

Reserve kapitaallasten dorps huis € 1.215.000

Deze reserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de dorps huisfunctie. In 2025 hebben geen mutaties plaatsgevonden, omdat het afschrijven van het dorps huis nog niet is gestart.

Reserve onderhoud openbare gebouwen € 168.681

Doel van deze reserve is het dekken van groot onderhoud aan openbare gebouwen. In 2025 is € 40.000 toegevoegd en € 80.000 onttrokken conform de begroting.

Reserve onderhoud wegen en wegmeubilair € 242.354

Doel van deze reserve is het dekken van groot onderhoud aan wegen en wegmeubilair. In 2025 is € 80.000 onttrokken conform de begroting.

Reserve onderhoud vervoermiddelen omgevingsbeheer € 125.794

Doel van deze reserve is het dekken van groot onderhoud en vervanging van voertuigen. In 2025 is € 30.000 onttrokken conform de begroting.

Reserve onderhoud speeltoestellen € 83.698

Doel van deze reserve is het dekken van groot onderhoud en vervanging van speeltoestellen. In 2025 is € 15.000 toegevoegd en € 35.000 onttrokken conform de begroting.

Voorzieningen

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	782.349	1.060.718
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	2.009.857	1.913.506
Totaal	2.792.206	2.974.225

Verloop van de boekwaarde van voorzieningen

	Boekwaarde 31-12-2024	Toevoegingen	Aanwendungen	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2025
<u>Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>					
Pensioenen voormalige bestuurders	707.082	194.859	36.594		865.347
Voorziening organisatieontwikkeling	75.267				75.267
Voorziening stuwmeer verlofsaldi	0	120.104			120.104
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	782.349	314.964	36.594	0	1.060.718
<u>Voorziening v. derden verkr. midd. die spec. besteed moeten worden</u>					
Riolering	1.877.728		80.698		1.797.030
Milieu	132.129		15.652		116.477
Totaal v. derden verkr. midd. die spec. besteed moeten worden	2.009.857	0	96.350	0	1.913.507
Totaal Voorzieningen	2.792.206	314.964	132.944	0	2.974.225

Voorziening pensioenverplichting wethouders € 865.347

In 2025 is deze voorziening voor € 36.594 aangewend voor gerealiseerde pensioenlasten.

De commissie BBV heeft in december 2025 een stellige uitspraak gedaan waarbij de pensioenen qua waardering gelijk worden gesteld aan de prognose van het benodigd vermogen op 31 december 2025 op basis van inkoop Wtp bij ABP. Dit bedrag dient jaarlijks te worden herzien tot het moment van overdracht aan het ABP welke momenteel voorzien is op 1 januari 2028. Het ABP gebruikt echter niet-publieke rekengrondslagen in de berekening van de waardering van de verplichtingen. Bedoelde rekengrondslagen zijn een kernonderdeel van de berekening. Daarom is in de jaarrekening 2025 een benadering van deze methode de enige realistisch uitkomst. Op basis hiervan is een bedrag van € 194.859 toegevoegd.

De pensioenvoorziening is gebaseerd op actuariële aannames, waaronder rekenrente, sterftetafels, partnerfrequentie en leeftijdsterugstellingen, met onderscheid tussen individuele en collectieve waardeoverdrachten. Hierdoor is sprake van schattingsonzekerheid tot op het moment van overdracht.

Voorziening organisatieontwikkeling € 75.267

De werkorganisatie wordt toekomstbestendig en robuuster gemaakt. Naast versterking en uitbreiding van de formatie is het voor doorontwikkeling essentieel dat soms snel afscheid kan worden genomen van functionarissen. Deze voorziening dekt de daarbij behorende transitiekosten. In 2025 zijn er geen mutaties geweest.

Voorziening riolering € 1.797.030

Het jaarlijkse resultaat op het taakveld riolering wordt toegevoegd aan of onttrokken van de voorziening riolering. In 2025 is er € 80.698 onttrokken aan deze voorziening, voor het tekort op het taakveld riolering. De opbrengsten uit rioolheffing waren niet voldoende om de lasten riolering te dekken.

Voorziening milieu € 116.477

Het jaarlijkse resultaat op het taakveld afval wordt toegevoegd aan of onttrokken van de voorziening milieu. In 2025 is er € 15.652 onttrokken aan deze voorziening, voor het tekort op het taakveld afval. De opbrengsten uit afvalstoffenheffing waren niet voldoende om de lasten afval te dekken.

Rentetypische schulden met een looptijd van één jaar of langer

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Onderhandse leningen van binnenlandse banken/overige financiële instellingen	32.938.417	43.277.315
Waarborgsommen	87.974	86.488
Totaal	33.026.391	43.363.803

Verloopoverzicht:

Omschrijving	Saldo 31-12-2024	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2025
Onderhandse leningen van binnenlandse banken/overige financiële instellingen	32.938.418	13.000.000	2.661.102	43.277.316
Waarborgsommen	87.974		1.486	86.488
Totaal generaal	33.026.392	13.000.000	2.662.588	43.363.804

De rentelasten behorende bij deze langlopende schulden bedragen € 803.596 voor 2025.

Vlottende passiva

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar	2.216.118	1.438.983
Overlopende passiva	3.152.790	2.946.409
Totaal	5.368.908	4.385.392

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Kasgeldleningen bij openbare lichamen	1.115	0
Schulden aan leveranciers Woningbedrijf	316.572	0
Banksaldi	208.854	0
Overige schulden	1.689.577	1.438.983
Totaal	2.216.118	1.438.983

Overlopende passiva

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Nog te betalen bedragen	1.759.160	1.393.753
Nog te betalen personele kosten	13.991	12.061
Loonheffing personeel	29.309	38
Vooruit ontvangen bedragen van overheidslichamen	1.329.679	1.016.785
Overige vooruit ontvangen bedragen	20.651	523.771
Totaal overlopende passiva	3.152.790	2.946.409

Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met uitkeringen voor een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving	Saldo 31-12-2024	Ontvangen bedragen	Besteed	Terugbetaald	Saldo 31-12-2025
ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen					
Subsidie sanering verkeerslawaaï	23.254				23.254
Subsidie energie	90.000		90.000		0
Subsidie Veenweg 2024-2025	205.955		205.955		0
Subsidie Flexwoningen 2024-2025	41.209		4.209	37.000	0
Subsidie Borgwalterrein 2024-2025	23.513		12.305	11.207	0
Subsidie Borgwalterrein 2025-2026	0	70.607	43.101		27.506
Subsidie Utrechtse Vallei	17.800		17.800		0
Subsidie Binnen de Beken ZZW 2025-2026	0	82.823	60.812		22.011
Subsidie Barneveldsestraat 2024-2025	65.035		3.640	61.395	0
Subtotaal van ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen	466.766	153.430	437.823	109.603	72.771
ontvangen van het Rijk					
DUO OAB 2023-2025	56.310	99.685	127.457		28.538
Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	25.829		19.307		6.522
Lokale preventieakkoorden of aanpakken	7.701			7.701	0
Integraal Zorgakkoord 2023	1.018				1.018
Integraal Zorgakkoord 2024	7.975				7.975
Gezond en Actief Leven Akkoord 2023-2024	58.138				58.138
Gezond en Actief Leven Akkoord 2025	0	85.141	82.479		2.662
Onderwijsroute 2024	5.126			5.126	0
Onderwijsroute 2025	0	4.892	665		4.227
Wet inburgering 2021 2024	120.707		47.758	62.319	10.630
Wet inburgering 2021 2025	0	119.130			119.130
Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid 2024-2025	93.689	249.539	139.463		203.765
Lokale aanpak isolatie	199.786			16.812	182.974
Stimulering sport 2024	40.145			40.145	0
Stimulering sport 2025	0	47.243	11.360		35.883
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie	78.934				78.934
Opvang ontheemden Oekraïne 2025	0	1.252.680	1.207.148		45.532
Eenmalige specifieke uitkeringen en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	167.263		9.494		157.769
Informatiepunten digitale overheid	293	5.670	5.646		318
Subtotaal van ontvangen van het Rijk	862.914	1.863.981	1.650.777	132.103	944.014
Totaal generaal	1.329.680	2.017.411	2.088.600	241.706	1.016.785

Niet uit de balans blijken verplichtingen

Overzicht garantstellingen per 31 december 2025

	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Gegarandeerde leningen verenigingen	249.473	245.010
Totaal	249.473	245.010

Meerjarige inkoop verplichtingen boven Europese aanbestedingsgrens

De overeenkomst voor het groenonderhoud is per 1 januari 2025 ingegaan en heeft een looptijd van zeven jaar. De jaarlijkse opdrachtsom bedraagt circa € 195.000, met een totale opdrachtwaarde van € 1.560.000 over de gehele looptijd.

De overeenkomst voor het leerlingen- en jeugdwetvervoer loopt door. In 2025 bedraagt de gerealiseerde opdrachtuitnutting € 82.000.

De overeenkomst voor de accountantsdiensten loopt door tot en met 31 december 2025, met een jaarlijkse opdrachtwaarde van € 86.880.

De overeenkomst voor de openbare verlichting loopt door. Deze heeft een looptijd tot en met juli 2028 en een totale opdrachtwaarde van € 240.000.

Voor het onderhoud aan de NOM-woningen lopen twee langjarige overeenkomsten. De overeenkomst voor Beekweide fase 8 loopt van 23 november 2020 tot en met 22 november 2050. De overeenkomst voor de Taets van Amerongenweg loopt van 1 november 2019 tot en met 31 oktober 2049. De totale opdrachtwaarde van beide overeenkomsten samen bedraagt € 8.456.000.

Eigen bijdrage CAK

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2017 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De hoogte van de verantwoorde eigen bijdragen CAK in de jaarrekening 2025 is € 33.374.

10.5. Toelichting op het overzicht baten en lasten

In deze paragraaf zijn overzichten per programma opgenomen. De baten, de lasten en de reservemutaties zijn per programma weergegeven in de taakveldenstructuur. Per taakveld is het verschil tussen de begroting na wijzigingen enerzijds en de realisatie anderzijds weergegeven. Deze verschillen zijn nader toegelicht in de programmaverantwoording (hoofdstuk 3 tot en met 8). Hierbij de opmerking dat de definitie van 'overhead' in de programmastructuur (hoofdstuk 8) afwijkt van de definitie van 'overhead' in de taakveldenstructuur (het laatste overzicht van deze paragraaf). Wat in de programmastructuur onder 'overhead' valt, is in de taakveldenstructuur opgesplitst in 'bestuur' en 'overhead'.

Programma 1 Wonen

Programma 1 wonen	Begroting 2025		Jaarrekening 2025	Verschil
	primair	na wijziging		
Lasten				
Wonen en bouwen	2.570.674	2.488.085	2.628.950	(140.864)
	2.570.674	2.488.085	2.628.950	(140.864)
Baten				
Wonen en bouwen	3.705.500	4.225.000	3.954.348	(270.652)
	3.705.500	4.225.000	3.954.348	(270.652)
Saldo voor bestemming	1.134.826	1.736.915	1.325.399	-411.516
Toevoeging reserves	3.272.000	0	0	0
Onttrekking reserves	2.400.000	0	0	0
Saldo reserves	-872.000	0	0	0
Saldo na bestemming	262.826	1.736.915	1.325.399	-411.516

Programma 2 Ruimtelijke ontwikkeling en beheer

Programma 2 ruimtelijke ontwikkeling & beheer	Begroting 2025		Jaarrekening 2025	Verschil
	primair	na wijziging		
Lasten				
Afval	607.781	634.947	593.348	41.599
Begraafplaatsen en crematoria	87.127	102.848	91.417	11.432
Beheer overige gebouwen en gronden	67.000	46.000	35.629	10.371
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-	-	(97.060)	97.060
Milieubeheer	503.524	510.222	530.819	(20.597)
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	428.716	598.438	527.797	70.641
Openbare orde en veiligheid	230.133	74.833	72.175	2.658
Riolering	537.078	575.513	446.844	128.669
Ruimte en leefomgeving	807.676	738.623	782.124	(43.501)
Verkeer en vervoer	388.363	343.052	273.131	69.921
	3.657.398	3.624.476	3.256.223	368.253
Baten				
Afval	840.894	852.053	805.195	(46.858)
Begraafplaatsen en crematoria	70.896	60.000	54.749	(5.251)
Beheer overige gebouwen en gronden	1.043	-	-	-
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-	-	201.006	201.006
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.625	1.625	846	(779)
Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-
Riolering	720.954	733.000	803.900	70.900
Ruimte en leefomgeving	156.400	118.800	214.478	95.678
Verkeer en vervoer	-	35.000	53.659	18.659
	1.791.812	1.800.478	2.133.832	333.354
Saldo voor bestemming	-1.865.585	-1.823.998	-1.122.391	701.607
Toevoeging reserves	55.000	55.000	55.000	0
Onttrekking reserves	295.449	295.449	295.449	0
Saldo reserves	240.449	240.449	240.449	0
Saldo na bestemming	-1.625.136	-1.583.549	-881.942	701.607

Programma 3 Samenleving

Programma 3 samenleving	Begroting 2025		Jaarrekening 2025	Verschil
	primair	na wijziging		
Lasten				
Onderwijshuisvesting	136.748	132.932	138.262	(5.330)
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	222.500	260.846	283.660	(22.814)
Sportbeleid en activering	130.014	189.891	136.556	53.335
Sportaccommodaties	232.899	233.346	233.906	(560)
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	19.756	17.716	19.790	(2.074)
Samenkracht en burgerparticipatie	33.580	14.650	14.035	615
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	62.500	63.000	58.098	4.902
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	325.953	294.822	294.544	278
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	164.000	185.768	109.949	75.819
Inkomensregelingen	941.600	916.400	897.966	18.434
WSW en beschut werk	260.000	313.037	310.086	2.951
Arbeidsparticipatie	107.000	107.000	147.288	(40.288)
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	87.300	95.200	89.478	5.722
Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	3.500	-	-	-
Huishoudelijke hulp (WMO)	330.500	357.800	347.204	10.596
Begeleiding (WMO)	203.000	203.000	130.585	72.415
Dagbesteding (WMO)	133.000	148.500	218.737	(70.237)
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	32.375	34.585	30.253	4.332
Jeugdhulp ambulant regionaal	1.494.000	1.440.500	1.651.104	(210.604)
Jeugdhulp ambulant landelijk	-	9.500	15.172	(5.672)
Jeugdhulp met verblijf regionaal	254.500	546.500	561.601	(15.101)
Jeugdhulp met verblijf landelijk	5.500	-	-	-
PGB Wmo	35.750	37.500	28.000	9.500
PGB Jeugd	60.000	60.000	54.000	6.000
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	20.000	23.500	24.930	(1.430)
Jeugdbescherming	99.500	150.150	175.989	(25.839)
Jeugdreclassering	8.000	-	-	-
Coördinatie en beleid Wmo	84.811	174.505	127.689	46.816
Coördinatie en beleid Jeugd	380.113	518.799	462.327	56.472
Volksgezondheid	310.700	273.901	283.838	(9.937)
	6.179.099	6.803.348	6.845.045	(41.697)
Baten				
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	1.200	1.239	39
Inkomensregelingen	681.500	704.000	758.614	54.614
Jeugdhulp ambulant regionaal	-	-	44.140	44.140
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	71.000	112.100	148.729	36.629
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	27.500	31.300	33.374	2.074
Sportaccommodaties	64.132	64.132	64.304	172
Sportbeleid en activering	81.183	187.243	156.745	(30.498)
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	121.500	124.000	48.423	(75.577)
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	3.193	11.400	13.361	1.961
Volksgezondheid	5.671	5.671	15.143	9.472
	1.055.679	1.241.046	1.284.072	43.026
Saldo voor bestemming	-5.123.420	-5.562.302	-5.560.973	1.329
Toevoeging reserves	225.000	543.000	543.000	0
Onttrekking reserves	125.114	125.114	137.614	12.500
Saldo reserves	-99.886	-417.886	-405.386	12.500
Saldo na bestemming	-5.223.306	-5.980.188	-5.966.359	13.829

Programma 4 Economische ontwikkeling en toerisme

Programma 4 economische ontwikkeling en toerisme	Begroting 2025		Jaarrekening 2025	Verschil
	primair	na wijziging		
Lasten				
Cultureel erfgoed	8.000	13.000	11.980	1.020
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	12.000	94.259	7.534	86.725
Economische promotie	-	-	1.810	(1.810)
Media	5.700	5.800	3.971	1.829
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	64.463	66.482	69.356	(2.874)
	90.163	179.541	94.651	84.890
Baten				
Cultureel erfgoed	-	3.750	3.750	-
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	50	50	975	925
Economische promotie	53.572	56.400	50.896	(5.504)
	53.622	60.200	55.621	(4.579)
Saldo voor bestemming	-36.541	-119.341	-39.031	80.310
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0
Saldo na bestemming	-36.541	-119.341	-39.031	80.310

Programma 5 Inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie

Programma 5 inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie	Begroting 2025		Jaarrekening 2025	Verschil
	primair	na wijziging		
Lasten				
Burgerzaken	78.112	86.394	91.017	(4.623)
Crisisbeheersing en brandweer	537.110	513.163	513.104	59
Openbare orde en veiligheid	95.274	481.724	548.316	(66.592)
Wonen en bouwen	166.813	429.795	360.412	69.383
	877.309	1.511.076	1.512.849	(1.773)
Baten				
Burgerzaken	89.639	129.000	166.604	37.604
Openbare orde en veiligheid	258.000	320.000	382.392	62.392
Wonen en bouwen	-	1.549.000	1.540.818	(8.182)
	347.639	1.998.000	2.089.814	91.814
Saldo voor bestemming	-529.670	486.924	576.965	90.041
Toevoeging reserves	0	825.000	825.000	0
Onttrekking reserves	400.022	400.022	400.022	0
Saldo reserves	400.022	-424.978	-424.978	0
Saldo na bestemming	-129.648	61.946	151.987	90.041

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	Begroting 2025		Jaarrekening 2025	Verschil
	primair	na wijziging		
Lasten				
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-
Bestuur	1.197.425	1.313.879	1.457.256	(143.377)
Overhead	4.141.291	4.829.928	4.931.140	(101.211)
Overige baten en lasten	631.000	75.000	4.839	70.161
OZB woningen	42.000	92.000	39.777	52.223
Treasury	(349.339)	100.026	(26.183)	126.209
Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	63.687	(63.687)
	5.662.377	6.410.833	6.470.515	(59.682)
Baten				
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	10.440.000	11.033.000	12.093.766	1.060.766
Bestuur	54.254	144.899	141.219	(3.680)
Overhead	322.100	339.500	353.813	14.313
Overige baten en lasten	-	-	51.270	51.270
OZB niet-woningen	317.382	324.000	326.842	2.842
OZB woningen	913.614	916.500	919.086	2.586
Treasury	82.000	163.000	71.050	(91.950)
	12.129.350	12.920.899	13.957.047	1.036.148
Saldo voor bestemming	6.466.973	6.510.066	7.486.532	976.466
Toevoeging reserves	0	0	0	0
Onttrekking reserves	872.000	0	24.732	24.732
Saldo reserves	872.000	0	24.732	24.732
Saldo na bestemming	7.338.973	6.510.066	7.511.264	1.001.198

10.6. Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding rechtmatigheidsverantwoording

Tot en met 2022 gaf de accountant naast het oordeel over de getrouwheid een oordeel over de rechtmatigheid van de gemeente. Met ingang van 2023 geeft het college van burgemeester en wethouders zelf een rechtmatigheidsverantwoording af. De gemeenteraad heeft hiervoor regels vastgelegd in de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie Renswoude 2025.

De systematiek van de rechtmatigheidsverantwoording is inmiddels verankerd in het verantwoordingsproces. Tegelijkertijd blijft de uitvoering zich ontwikkelen. Voor verslagjaar 2025 zijn de regels aangepast met de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV. De belangrijkste wijzigingen zijn een verlaging van de verantwoordingsgrens naar maximaal 2% van de totale lasten, een gewijzigde omvangbasis waarbij toevoegingen aan reserves niet meer worden meegeteld, en een gezamenlijke beoordeling van fouten en onduidelijkheden.

Een praktisch aandachtspunt is het gebruik van de landelijk voorgeschreven modeltekst voor de rechtmatigheidsverantwoording. Deze formulering kan zonder nadere toelichting de indruk wekken van omvangrijke onrechtmatigheden. Hoewel de bevindingen formeel juist zijn in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording, kunnen de afwijkingen het gevolg zijn van veranderende wet- en regelgeving. Bedragen die voorheen buiten de verantwoording vielen, worden nu meegeteld. Dit leidt tot verschillen tussen het beeld in de rechtmatigheidsverantwoording en de feitelijke bedrijfsvoering.

Het college acht het van belang om in dit spanningsveld transparant te zijn en afwijkingen helder toe te lichten. In de paragraaf bedrijfsvoering ([hoofdstuk 9.5.2 "Toelichtingen afwijkingen rechtmatigheid"](#)) worden de geconstateerde afwijkingen toegelicht. De rechtmatigheidsverantwoording zelf is opgenomen als onderdeel van de jaarrekening in [hoofdstuk 10.6](#) en [bijlage 11.5](#) bevat een nadere uitwerking van de begrotingsrechtmatigheid.

De rechtmatigheidsverantwoording biedt ook aanknopingspunten voor verdere professionalisering. Gemeenten worden gevraagd scherp te sturen op interne beheersing en om keuzes en afwijkingen zorgvuldig en inzichtelijk te onderbouwen.

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten en de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten en de balansmutaties blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit zijn het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten en balansmutaties het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders, zoals de begroting en de gemeentelijke verordeningen, en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 9 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 416.000.

De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 761.663 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 416.000. Van de niet

rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten en balansmutaties is volgens het college een bedrag van € 244.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Criterium	€
1a. Begrotingscriterium	€ 244.663,00
1b. Voorwaardencriterium	€ 517.000,00
1c. Misbruik- en oneigenlijk-gebruik criterium	€ 0,00
2. Totaal geconstateerde afwijkingen (1a+1b+1c)	€ 761.663,00
3. Acceptabele begrotingsafwijkingen	€ 244.000,00
4. Totaal netto afwijkingen (2-3)	€ 517.663,00
5. Specificatie niet-acceptabele begrotingsafwijkingen	
5a. Overschrijding investeringskrediet Taets van Amerongen - fase 2	€ 663,00
5b. Totaal niet-acceptabele begrotingsafwijking (5a)	€ 663,00
6. Specificatie afwijkingen voorwaardencriterium:	
6a. Rechtmatigheid aanbestedingen	€ 517.000,00
6b. Totaal afwijking voorwaardencriterium (6a)	€ 517.000,00
Totaal netto-afwijkingen (5a+6a)	€ 517.663,00

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie zij onderneemt om de vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

10.7. Overzicht incidentele baten en lasten

Programma	Taakveld	Omschrijving incidentele posten	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Werkelijk 2025	Saldo
		<u>Incidentele lasten</u>				
		<u>Programma 1 wonen</u>				
1	8.3	Gebiedsontwikkeling Ederveen-De Klomp	0	8.400	3.751	-4.649
1	8.3	Opvang Oekraïners	0	429.796	359.783	-70.013
			0	438.196	363.533	-74.663
		<u>Programma 2 ruimtelijke ontwikkeling & beheer</u>				
2	8.1	Ambtelijke ondersteuning RPLG	60.000	60.000	60.927	927
2	8.1	Capaciteit klimaat- en energiebeleid (CDOKE) - SPUK	6.160	90.000	139.463	49.463
2	8.1	Biodiversiteitsplan	10.000	10.000	0	-10.000
2	8.1	Soorten Management Plan (SMP)	25.000	25.000	61.595	36.595
2	8.1	Contractafspraken Stedin	50.000	25.000	0	-25.000
2	8.1	Warmteplan (verplicht vanuit NPRES)	25.000	12.500	0	-12.500
2	8.1	Bodemenergieplan (verplicht vanuit Rijksoverheid)	25.000	12.500	0	-12.500
2	0.10	Reservetoevoeging onderhoud openbare gebouwen	0	40.000	40.000	0
2	0.10	Reservetoevoeging onderhoud speeltoestellen	0	15.000	15.000	0
			201.160	290.000	316.986	26.986
		<u>Programma 3 samenleving</u>				
3	4.3	Inhalen van COVID-19-gerelateerde onderwijsvertragingen - SPUK	0	15.100	19.307	4.207
3	5.1	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) - SPUK	0	81.183	82.480	1.297
3	5.1	Integraal Zorgakkoord (IZA) - SPUK	0	58.817	65.897	7.080
3	5.2	Bijdrage energielasten Sporthal de Hokhorst	15.000	15.000	15.000	0
3	7.1	Wettelijke zorgplicht openbare bibliotheken	100.000	100.000	17.241	-82.759
3	7.1	Informatiepunten Digitale Overheid - SPUK	0	5.670	5.646	-24
3	7.1	Lokale bibliotheekvoorziening - SPUK	0	0	18.617	18.617
3	0.10	Reservetoevoeging Sociaal domein	100.000	543.000	543.000	0
			215.000	818.770	767.188	-51.582
		<u>Programma 4 economische ontwikkeling en toerisme</u>				
4			0	0	0	0
		<u>Programma 5 inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie</u>				
5	0.10	Reservetoevoeging Arbeidsmarkt	0	825.000	825.000	0
			0	825.000	825.000	0
		<u>Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien</u>				
6	0.1	Regionale bijdrage toekomstbestendig energiebeleid	371.000	371.000	371.000	0
			371.000	371.000	371.000	0
		Subtotaal incidentele lasten	787.160	2.742.966	2.643.707	-99.259

<u>Incidentele baten</u>							
<u>Programma 1 wonen</u>							
1	8.3	Opvang Oekraïners - SPUK	0	1.539.000	1.439.862	-99.138	
1	8.3	Opvang Oekraïners (eigen bijdragen)	0	10.000	46.327	36.327	
1	8.3	Verkoopopbrengst woningen	0	900.000	461.741	-438.259	
			0	2.449.000	1.947.930	-501.070	
<u>Programma 2 ruimtelijke ontwikkeling & beheer</u>							
2	4.3		0	0	298.066	298.066	
2	8.1	Ambtelijke ondersteuning RPLG	0	17.800	17.800	0	
2	8.1	Soorten Management Plan (SMP) - prov. subsidie	0	0	38.678	38.678	
2	8.1	Capaciteit klimaat- en energiebeleid (CDOKE) - SPUK	6.160	90.000	139.463	49.463	
2	8.3	Realisatiestimulans - SPUK	0	0	182.000	182.000	
2	0.10	Reserveonttrekking onderhoud openbare gebouwen	0	80.000	80.000	0	
2	0.10	Reserveonttrekking onderhoud wegen en wegmeubilair	0	80.000	80.000	0	
2	0.10	Reserveonttrekking onderhoud vervoermiddelen omg.beh.	0	30.000	30.000	0	
2	0.10	Reserveonttrekking onderhoud speeltoestellen	0	35.000	35.000	0	
			6.160	332.800	901.007	568.207	
<u>Programma 3 samenleving</u>							
3	4.3	Inhalen van COVID-19-gerelateerde onderwijsvertragingen - SPUK	0	15.100	19.307	4.207	
3	5.1	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) - SPUK	0	81.183	82.480	1.297	
3	5.1	Integraal Zorgakkoord (IZA) - SPUK	0	58.817	58.527	-290	
3	5.1	Stimulering sport - SPUK	0	47.243	11.360	-35.883	
3	7.1	Informatiepunten Digitale Overheid - SPUK	0	5.670	5.646	-24	
3	7.1	Lokale bibliotheekvoorziening - SPUK	0	0	9.494	9.494	
3	0.10	Reserveonttrekking monumenten	0	0	12.500	12.500	
3	0.10	Reserveonttrekking Sociaal domein	0	100.000	100.000	0	
			0	308.013	299.314	-8.699	
<u>Programma 4 economische ontwikkeling en toerisme</u>							
4			0	0	0	0	
			0	0	0	0	
<u>Programma 5 inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie</u>							
5	0.10	Reserveonttrekking Arbeidsmarkt	0	250.000	250.000	0	
			0	250.000	250.000	0	
<u>Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien</u>							
6	0.1	Afr. RES 2020-2022 - prov. subsidie	0	90.000	90.000	0	
6	0.4	Vrijval reserve Beschermd wonen	0	318.000	318.000	0	
6	0.7	Deeluitkering wettelijke zorgplicht openbare bibliotheken	100.000	100.000	100.000	0	
6	0.7	Deeluitkering regionale bijdrage toekomstbestendig energiebeleid	371.000	371.000	371.000	0	
6	0.10	Onttrekking algemene reserve	0	0	24.732	24.732	
			471.000	879.000	903.732	24.732	
		Subtotaal incidentele baten	477.160	4.218.813	4.301.983	83.170	
		Totaal saldo incidentele baten en lasten	-310.000	1.475.847	1.658.276	182.429	

Programma 1 wonen

De incidentele baten en lasten in dit programma hebben voornamelijk betrekking op de opvang van Oekraïense ontheemden en de specifieke uitkering die wij hiervoor ontvangen vanuit het Rijk. De lasten zijn lager uitgevallen dan geraamd. Hier staat dan ook een lagere bate tegenover. De lagere opbrengst uit woningverkoop komt door vertraging in de overdracht, waardoor de opbrengst deels opschuift naar 2026.

Programma 2 ruimtelijke ontwikkeling & beheer

Middels de specifieke uitkering 'Realisatiestimulans' ontvangen gemeenten € 7.000 per start bouw betaalbare woning. In 2025 is er gestart met de bouw van 26 betaalbare woningen. Dit levert een incidentele bate van € 182.000 op. De onttrekkingen uit en toevoegingen aan de onderhoudsreserves in dit programma zijn gerealiseerd in overeenstemming met de vastgestelde begroting. Daarnaast heeft het soortenmanagementplan méér gekost dan geraamd. Echter, hier staat een niet-geraamde provinciale subsidie tegenover. Tot slot is er een groter deel van de specifieke uitkering 'Capaciteit klimaat- en energiebeleid' besteed in 2025, wat geen resultaat effect geeft.

Programma 3 Samenleving

In 2025 is de specifieke uitkering 'Stimulering sport' slechts deel besteed. Dit komt doordat het toegekende vaste bedrag hoger is dan onze lasten die passen binnen de kaders van deze regeling. Daarnaast is een deel van de specifieke uitkering 'Lokale bibliotheekvoorziening' besteed. Deze specifieke uitkering hebben wij in 2024 toegekend gekregen en zal in 2026 worden verantwoord en afgerekend met het Rijk. Verder is de deeluitkering 'Wettelijke zorgplicht openbare bibliotheken' wél volledig

gerealiseerd, maar niet volledig besteed. Het restant van € 82.759 zal opnieuw worden geraamd in 2026. Tot slot is er € 12.500 onttrokken uit de bestemmingsreserve Monumenten ter dekking van de in 2025 verstrekte monumentensubsidies.

Programma 5 inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie

De toevoeging en de onttrekking uit de bestemmingsreserve arbeidsmarkt zijn gerealiseerd in overeenstemming met de vastgestelde begroting.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien

Er is € 24.732 onttrokken uit de algemene reserve ter dekking van de lasten die in 2025 zijn gemaakt in het kader van het Generatiepact.

10.8. WNT-verantwoording

De WNT is van toepassing op gemeente Renswoude. Het voor gemeenten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2025		
bedragen x € 1		E. Jansonius
Functiegegevens		Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 103.591,71	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.618,08	
Subtotaal	€ 120.209,79	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000,00	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 120.209,79	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	
Gegevens 2024		
bedragen x € 1		E. Jansonius
Functiegegevens		Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 100.697,81	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.501,36	
Subtotaal	€ 117.199,17	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000,00	
Bezoldiging	€ 117.199,17	

Gegevens 2025		
bedragen x € 1		M.H.T. Jansen
Functiegegevens	Griffier/Senior beleidsmedewerker fysiek domein	
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 97.681,44	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.143,76	
Subtotaal	€ 112.825,20	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000,00	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 112.825,20	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	
Gegevens 2024		
bedragen x € 1		M.H.T. Jansen
Functiegegevens	Griffier/Senior beleidsmedewerker fysiek domein	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 93.727,28	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.051,72	
Subtotaal	€ 108.779,00	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 233.000,00	
Bezoldiging	€ 108.779,00	

Gegevens 2025	
bedragen x € 1	P. van der Veer
Functiegegevens	Plaatsvervangend griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,33
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 23.749,67
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 3.197,76
<i>Subtotaal</i>	€ 26.947,43
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 81.918,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 26.947,43
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2024	
bedragen x € 1	P. van der Veer
Functiegegevens	Plaatsvervangend griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-08 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,33
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 9.532,61
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 1.331,80
<i>Subtotaal</i>	€ 10.864,41
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 32.328,75
Bezoldiging	€ 10.864,41

11. Bijlagen

11.1. Samenstelling bestuur

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Renswoude bestaat uit elf raadsleden. Momenteel zijn er vijf fracties in de raad van Renswoude. De zetelverdeling ná de verkiezingen van 18 maart 2026 is als volgt:

- Dorpsbelang Renswoude (3 zetels)
- SGP (3 zetels)
- OP Renswoude (3 zetels)
- ChristenUnie (1 zetel)
- CDA (1 zetel)

Griffiers: De heer M.H.T. (Marcel) Jansen en P. (Pieter) van der Veer

College van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders is gezamenlijk verantwoordelijk voor het gevoerde gemeentelijke beleid. Het uitgangspunt hierbij is het coalitieakkoord. Het college bestaat uit de burgemeester, twee wethouders en de gemeentesecretaris. Het college legt verantwoording af aan, en wordt gecontroleerd door, de gemeenteraad.

Burgemeester A.M.A. (Mariëtte) Pennarts-Pouw

Portefeuille Algemeen Bestuur: Openbare Orde en Veiligheid, APV / bijzondere wetten Toezicht en Handhaving, VRU, Cultuur & cultuurhistorie, Bedrijfsvoering, Oekraïense ontheemden, K80.

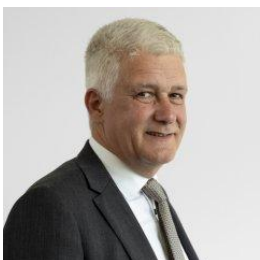
Wethouder en 1^e locoburgemeester O. (Odile) de Man

Portefeuille: Welzijn: SWO, Ouderenbeleid en sport (sport- en vitaliteitsakkoord), GGD, gezondheidszorg, Jeugdzorg & Foodvalley Jeugd, Participatiewet & IW4, Schuldhulpverlening, minimabeleid, inkomensondersteuning, statushouders. Onderwijs: passend onderwijs, leerlingenvervoer, bibliotheek. Wonen: woonbeleid, woonvisie, Woningbedrijf, sociale huurwoningen. Duurzaamheid: RES (foodvalley), Foodvalley: verstedelijkingsstrategie, energietransitie, routekaart en biodiversiteit.

Projecten: Taets 2, Ontwikkeling Borgwalterrein en Binnen de Beken.

Wethouder en 2^e locoburgemeester H.H. (Henk) van der Schoor

Portefeuille: Financiën: begroting, belastingen. Afval: ACV. Ruimtelijke ordening: ontwikkeling buitengebied, grondbeleid, onderhoud openbare buitenruimte (IBOR), begraafplaatsen. Economie: recreatie en toerisme, werkgelegenheid. Milieu: ODRU, omgevingsvergunningverlening. Foodvalley: economie. Verkeer: verkeersveiligheid, ontsluiting en vervoer.

Projecten: Groot Overeem II, Gemeentewerf, toekomstige woningbouwlocaties, Ontwikkeling dorpshuisfunctie en Beekweide II.

Gemeentesecretaris E.J. (Erik) Jansonius

De gemeentesecretaris ondersteunt de burgemeester en de wethouders bij het uitoefenen van hun taak. Als eerste adviseur en ambtelijk lid van het college is hij bij de vergaderingen aanwezig.

11.2. Overige gegevens

11.2.1. Controleverklaring

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant wordt afzonderlijk bij deze jaarrekening gevoegd.

11.2.2. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na de balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die een nadere toelichting vereisen of die van wezenlijke invloed zijn op de financiële positie of het exploitatieresultaat zoals deze is opgenomen in deze jaarrekening.

11.3. SISA

[illegible]

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	€ 5.646 <i>Aard controle R Indicator: C92/01</i> Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	€ 318 <i>Aard controle R Indicator: C92/02</i> Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	1 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03</i> Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 16n WPO)	468 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04</i> Correctie besteding (jaar T-1) Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05	9 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05</i> Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) T) Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
		Gemeenten	€ 4.642 <i>Aard controle R Indicator: D8/01</i> Heronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	€ 78.580 <i>Aard controle R Indicator: D8/02</i> Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	€ 3.625 <i>Aard controle R Indicator: D8/03</i> Heronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	€ 40.610 <i>Aard controle R Indicator: D8/04</i> Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	€ 56.312 <i>Aard controle R Indicator: D8/05</i> <i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering Inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	1 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i> Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgesteld	€ 508 <i>Aard controle R Indicator: D14/02</i> Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	€ 18.799 <i>Aard controle R Indicator: D14/03</i> Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			€ 19.307 <i>Aard controle R Indicator: D14/01</i> Correctie besteding (jaar T-1)				
			€ 0 <i>Aard controle R Indicator: D14/04</i> Heronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	€ 25.828 <i>Aard controle R Indicator: D14/05</i> Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	€ 6.522 <i>Aard controle R Indicator: D14/06</i> Heronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Ja <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07</i> Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	<i>Aard controle R Indicator: D14/11</i>

OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingnummer/referentienu mer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	
			¹ SB240122 Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06	
			Einderantwoording (Ja/Nee)	(c) De doornimkkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening					E 62,231
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07						
lenW	E44B	Tijdelijke impulstrengeling klimaataadapratie 2021-2027 (Sisa tussen medeoverheden)	Heronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06	
			¹ 060307 Gemeente Amersfoort Kopie CBS (code)	EENW/BSK-2024/140066	E 0	Einderantwoording (Ja/Nee)	E 0	E 0	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09				
			¹ 060307 Gemeente Amersfoort Kopie CBS (code)	EENW/BSK-2024/140066	Nee	Naam nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13			
			¹ 060307 Gemeente Amersfoort	EENW/BSK-2024/140066	N.v.t.	N.v.t.	Nee		

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G201	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G202	Besteding (jaar T) IOAV Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkzame werknemers (IOAV) Aard controle R Indicator: G203	Baten (jaar T) IOAV (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkzame werknemers (IOAV) Aard controle R Indicator: G204	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkzame werknemers (IOAZ) Aard controle R Indicator: G205	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkzame werknemers (IOAZ) Aard controle R Indicator: G206
		Alle gemeenten verantwoordelijk hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wv	€ 566.034 Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G207	€ 27.745 Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G208	€ 10.297 Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G209	€ 0 Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G210	€ 0 Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G211	€ 0 Gedette baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie Kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G212
SZW			€ 0 Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijte schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie Kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G213	€ 0 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G214	€ 0	€ 75.762	€ 0	€ 0
	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverzekering), gemeentedeel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering Gemeente Aard controle R Indicator: G301	Baten (jaar T) vanwege variat 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G302	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G303	Besteding (jaar T) Bob Rijk Gemeente Aard controle R Indicator: G304	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G305	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G306
SZW			€ 0 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gedette baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie Kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G307	€ 0 BBZ vóór 2020 – kapitaalverzekering (exclusief BOB) Gedette baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie Kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G308	€ 0 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverzekering (BOB) Gedette baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie Kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G309	€ 0 BBZ variat 2020 – kapitaalverzekering Gedette baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverzekeringen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie Kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G310	€ 0 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G311	€ 0
		Alle gemeenten verantwoordelijk hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wv						

[illegible]

SZW	G10	Wet inburgering 2021 _gemeentedeel 2025	Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de WOI	Besteding (jaar T)	Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Gemeente			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangloeslagaftaire _gemeentedeel 2025	Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de WOI	Gedeerde baten die voortkoeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijsland in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangloeslagaftaire	Gemeente	Gedeerde baten die voortkoeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangloeslagaftaire	Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Gemeente			
				Aard controle R Indicator: G10/01	€ 47.758	Aard controle R Indicator: G10/02	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute _deel gemeente 2025	Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de WOI	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
				Aard controle R Indicator: G13/01	€ 655	Aard controle R Indicator: G13/02	€ 0	Aard controle R Indicator: G13/03	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/04	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Totale werkelijke berekende uitkering	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02		Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting		
				Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Ontroende zaken	Aard controle R Indicator: H4/03	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Aard controle R Indicator: H4/04		Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06		
				€ 0	€ 9.683		€ 1.677					

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegkend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegkende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Volstaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Toelichting
			€ 85.141 Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01 Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07 Ja	€ 2.561 Endverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02 Nee	€ 82.479 Aard controle R Indicator: H30/03	€ 190.802 Aard controle R Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05 Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SISA tussen medeoverheden)	Heronder per regel één code selecteren en in de kolommen verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01 060228 Gemeente Ede 1 2	Aard controle R Indicator: H35B/02 € 65.897				
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1, van de regeling. Aard controle D1 Indicator: J17/01 26	Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02 63	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1, van de regeling. Aard controle D1 Indicator: J17/03 0	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NP-LV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Bwv).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NP-LV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling. Aard controle R Indicator: J17/08	
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T) in het NP-LV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1, van de regeling. Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04 1	Aard controle R Indicator: J17/05	Aard controle R Indicator: J17/06	Aard controle R Indicator: J17/07	Aard controle R Indicator: J17/08	

VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishouders in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de order indicator 01 gemeelde kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de order indicator 01 gemeelde kosten	Het aantal huishouders in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de order indicator 04 gemeelde kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de order indicator 04 gemeelde kosten
			3 Het aantal huishouders dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	€ 0 Besteding (jaar T) van de order indicator 07 gemeelde kosten Aard controle R Indicator: J55/02	€ 15.409 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de order indicator 07 gemeelde kosten Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	2 Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	€ 0 Aard controle R Indicator: J55/05	€ 0 Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			200 Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	€ 0 Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) Aard controle R Indicator: J55/08	€ 59.327 Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energieverlenging tot gevolg. Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Het aantal overige energieverlengende maatregelen Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	5 Beschikkingnummer Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	5 Besteding (jaar T) in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	15 Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	15 Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde die boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000 Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	250 Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3). Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	150 Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			1 LA123-03618862 Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	€ 0 Aard controle R Indicator: J94/02	0 Aard controle D1 Indicator: J94/03	0 Aard controle D1 Indicator: J94/04	€ 0 Aard controle R Indicator: J94/05	€ 0 Aard controle R Indicator: J94/06
			2 LA124-03764226 Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	€ 0 Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende maatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Endverantwoording (ja/nee) € 0 Nee			
			1 Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	€ 0 Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08				
			2 € 0	€ 0				

KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatkosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatkosten (jaar T) : kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatkosten (jaar T) : overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatkosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatkosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatkosten
			Aard controle R Indicator: K28/01 € 0 Eindeantwoord (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07 Nee	Aard controle R Indicator: K28/02 € 139.464	Aard controle R Indicator: K28/03 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04 € 344.817	Aard controle R Indicator: K28/05 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06 € 0
Aemf	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totale ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) bij de transitie - uitzonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
			Aard controle R Indicator: M16/01 € 1.236.620 Totaal bedrag Vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Aard controle R Indicator: M16/02 € 0 Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstreking is gedaan (PCT)	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03 € 0 Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Aard controle R Indicator: M16/04 € 0 Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Aard controle D2 Indicator: M16/05 € 0 Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	Aard controle R Indicator: M16/06 € 19.598
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12 € 1.213.068	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13 € 6.378.845				
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 vermindert met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	€ 46.222	1-1-2025	1-10-2025	

11.4. Taakvelden

Taakveld	Programma	Omschrijving taakveld	Begroting baten	Begroting lasten	Begroting na wijz. Baten	Begroting na wijz. lasten	Realisatie baten	Realisatie lasten	Afwijking Baten	Afwijking Lasten
0.1	6	Bestuur	54.254	1.197.425	144.899	1.313.879	141.219	1.457.256	-3.680	143.377
0.2	5	Burgerzaken	89.639	78.112	129.000	86.394	166.604	91.017	37.604	4.623
0.3	2	Beheer overige gebouwen en gronden	1.043	67.000	0	46.000	0	35.629		-10.371
0.4	6	Overhead	322.100	4.141.291	339.500	4.829.928	353.813	4.931.140	14.313	101.211
0.5	6	Treasury	82.000	-349.339	163.000	100.026	71.050	-26.183	-91.950	-126.209
0.61	6	OZB woningen	913.614	42.000	916.500	92.000	919.086	39.777	2.586	-52.223
0.62	6	OZB niet-woningen	317.382		324.000		326.842		2.842	
0.63	6	Parkeerbelasting								
0.64	6	Belastingen overig								
0.7	6	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	10.440.000		11.033.000		12.093.766		1.060.766	
0.8	6	Overige baten en lasten	0	631.000	0	75.000	51.270	4.839	51.270	-70.161
0.9	6	Vennootschapsbelasting (Vpb)		0		0		63.687		63.687
1.1	5	Crisisbeheersing en brandweer		537.110		513.163		513.104		-59
1.2	2 en 5	Openbare orde en veiligheid	258.000	325.407	320.000	556.557	382.392	620.491	62.392	63.934
2.1	2	Verkeer en vervoer	0	388.363	35.000	343.052	53.659	273.131	18.659	-69.921
2.2	6	Parkeren								
2.3	6	Recreatieve havens								
2.4	6	Economische havens en waterwegen								
2.5	6	Openbaar vervoer								
3.1	4	Economische ontwikkeling								
3.2	5	Fysieke bedrijfsinfrastructuur								
3.3	5	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen								
3.4	4	Economische promotie	53.572	0	56.400	0	50.896	1.810	-5.504	1.810
4.1	3	Openbaar basisonderwijs								
4.2	3	Onderwijshuisvesting		136.748		132.932		138.262		5.330
4.3	3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	71.000	222.500	112.100	260.846	148.729	283.660	36.629	22.814
5.1	3	Sportbeleid en activering	81.183	130.014	187.243	189.891	156.745	136.556	-30.498	-53.335
5.2	3	Sportaccommodaties	64.132	232.899	64.132	233.346	64.304	233.906	172	560
5.3	3 en 4	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	50	31.756	1.250	111.975	2.214	27.324	964	-84.651
5.5	4	Cultureel erfgoed	0	8.000	3.750	13.000	3.750	11.980		-1.020
5.6	4	Media		5.700		5.800		3.971		-1.829
5.7	2 en 4	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.625	493.179	1.625	664.920	846	597.153	-779	-67.767
6.1	3	Samenkracht en burgerparticipatie	0	33.580	0	14.650	0	14.035		-615
6.2	3	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0	0	0		
6.21	3	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO		62.500		63.000		58.098		-4.902
6.22	3	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	3.193	325.953	11.400	294.822	13.361	294.544	1.961	-278
6.23	3	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	121.500	164.000	124.000	185.768	48.423	109.949	-75.577	-75.819
6.3	3	Inkomensregelingen	681.500	941.600	704.000	916.400	758.614	897.966	54.614	-18.434
6.4	3	WSW en beschut werk		260.000		313.037		310.086		-2.951
6.5	3	Arbeidsparticipatie		107.000		107.000		147.288		40.288
6.6	3	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	87.300	0	95.200	0	89.478		-5.722
6.60	3	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)		3.500		0		0		
6.711	3	Huishoudelijke hulp (WMO)	0	330.500	0	357.800	0	347.204		-10.596
6.712	3	Begeleiding (WMO)		203.000		203.000		130.585		-72.415
6.713	3	Dagbesteding (WMO)		133.000		148.500		218.737		70.237
6.714	3	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	27.500	32.375	31.300	34.585	33.374	30.253	2.074	-4.332
6.752	3	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	1.494.000	0	1.440.500	44.140	1.651.104	44.140	210.604
6.753	3	Jeugdhulp ambulant landelijk		0		9.500		15.172		5.672
6.762	3	Jeugdhulp met verblijf regionaal		254.500		546.500		561.601		15.101
6.763	3	Jeugdhulp met verblijf landelijk		5.500		0		0		
6.791	3	PGB Wmo		35.750		37.500		28.000		-9.500
6.792	3	PGB Jeugd		60.000		60.000		54.000		-6.000
6.812	3	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)		20.000		23.500		24.930		1.430
6.821	3	Jeugdbescherming		99.500		150.150		175.989		25.839
6.822	3	Jeugdreclassering		8.000		0		0		
6.91	3	Coördinatie en beleid Wmo		84.811		174.505		127.689		-46.816
6.92	3	Coördinatie en beleid Jeugd		380.113		518.799		462.327		-56.472
7.1	3	Volksgezondheid	5.671	310.700	5.671	273.901	15.143	283.838	9.472	9.937
7.2	2	Riolering	720.954	537.078	733.000	575.513	803.900	446.844	70.900	-128.669
7.3	2	Afval	840.894	607.781	852.053	634.947	805.195	593.348	-46.858	-41.599
7.4	2	Milieubeheer	0	503.524	0	510.222	0	530.819		20.597
7.5	2	Begraafplaatsen en crematoria	70.896	87.127	60.000	102.848	54.749	91.417	-5.251	-11.432
8.1	2	Ruimte en leefomgeving	156.400	807.676	118.800	738.623	214.478	782.124	95.678	43.501
8.2	2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0	0	201.006	-97.060	201.006	-97.060
8.3	1,5	Wonen en bouwen	3.705.500	2.737.487	5.774.000	2.917.880	5.495.167	2.989.362	-278.833	71.481
			19.083.602	19.037.020	22.245.623	21.017.359	23.474.734	20.808.233	1.229.111	-209.127
0.10	1,2,3,4,5,6	Toevoegingen reserves		3.552.000		1.423.000		1.423.000		0
0.10	1,2,3,4,5,6	Onttrekkingen reserves	4.092.585		820.585		857.817		37.232	
Eindtotaal			23.176.187	22.589.020	23.066.208	22.440.359	24.332.551	22.231.233	1.266.343	-209.127

11.5. Begrotingsrechtmatigheid

Analyse begrotingsafwijkingen

In deze paragraaf worden de verschillen tussen begroting en realisatie afzonderlijk per programma weergegeven en geanalyseerd.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Op grond van artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Uit het onderstaande overzicht blijkt dat bij vier programma's de lasten hoger waren dan begroot na wijzigingen, en dus formeel onrechtmatig zijn. De overschrijding op deze vier programma's wordt onder dit overzicht toegelicht. Voor de vraag of de overschrijding acceptabel is, is het volgende artikel uit de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie Renswoude 2025 relevant:

Artikel 12 lid 4

4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

- a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
- b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
- c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage, slotwijziging of andere begrotingswijziging.
- d. Er is sprake van onvoorziene lasten die zich na de datum van de laatste begrotingswijziging voordoen en voortkomen uit redelijkerwijs niet te voorzien of niet te beïnvloeden externe gebeurtenissen en juridische interpretatieverschillen.
- e. Er is sprake van een overschrijding die zich voordoet binnen het bestaande beleid.

In deze paragraaf lichten we eerst de overschrijdingen en onderschrijdingen van de lasten per programma toe. Daarna volgt per programma een toelichting op de overschrijdingen van de baten.

Over-/onderschrijding van de lasten op programmaniveau

Lasten - programma (*1.000)	begroot	realisatie	verschil	% afwijking
Programma 1 wonen	2.488	2.629	141	5%
Programma 2 ruimtelijke ontwikkeling & beheer	3.624	3.256	-368	-10%
Programma 3 samenleving	6.803	6.845	42	0%
Programma 4 economische ontwikkeling en toerisme	180	95	-85	-47%
Programma 5 inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie	1.511	1.513	2	0%
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	6.411	6.471	60	-2%
	21.017	20.808	-209	

Programma 1 Wonen (+ € 141.000)

De overschrijding wordt hoofdzakelijk verklaard doordat het onderhoud van de gemeentelijke woningen duurder is uitgevallen dan vooraf ingeschat. Er is hier sprake van een overschrijding van € 147.000. Deze hogere uitgaven passen binnen het bestaande beleid en hangen samen met reguliere instandhouding van het woningbezit. De afwijking wordt daarom als acceptabel beschouwd. Tegenover deze overschrijding staan ook kleinere afwijkingen in tegengestelde richting. Per saldo resulteert dit in de gepresenteerde overschrijding. Ook deze afwijking wordt daarom als acceptabel beschouwd. Door de integratie van het woningbedrijf en het volledig voeren van de administratie in Key2Financiën (in plaats van XBIS), hebben wij hier nu beter en tijdiger inzicht in. Dit wordt gezien als een voordeel van de integratie.

Programma 2 Ruimtelijke ontwikkeling & beheer (- € 368.000)

De onderschrijding wordt veroorzaakt door een samenstel van factoren. De belangrijkste betreft de balansmutatie met betrekking tot de grondexploitatie Beekweide II van -€ 226.000. Deze wordt conform de BBV-voorschriften zowel aan de baten- als lastenzijde verantwoord. Daarnaast is de geraamde dotatie aan de voorziening riolering van € 100.000 niet

gerealiseerd. In plaats daarvan is er € 81.000 onttrokken aan deze voorziening, als gevolg van geactualiseerde berekeningen kostendekkendheid. In de paragraaf Lokale heffingen is dit nader toegelicht. Verder zijn de uitgaven op het reguliere onderhoudsbudget lager uitgevallen (circa € 31.000), doordat prioriteit is gegeven aan investeringen, waaronder de Veenweg. Een vergelijkbaar effect is zichtbaar bij de openbare verlichting, waar door investeringen circa € 18.000 minder is uitgegeven. Tot slot blijkt uit de afrekening van AVU dat de werkelijke gemeentelijke bijdrage voor 2025 € 25.000 lager uitvalt dan geraamd.

Tegenover deze voordelen staan ook kleinere afwijkingen in tegengestelde richting. Per saldo resulteert dit in de gepresenteerde onderschrijding. De afwijking hangt grotendeels samen met de wijze van administratieve verwerking en de fasering van werkzaamheden en wordt daarom als acceptabel beschouwd.

Programma 3 Samenleving (+ € 42.000)

De gerealiseerde lasten voor jeugdzorg vallen € 42.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt door meerdere factoren veroorzaakt. Een belangrijke oorzaak zijn de productieverantwoordingen die wij ontvangen van zorgaanbieders. In deze productieverantwoordingen geven zorgaanbieders aan hoeveel zij daadwerkelijk in 2025 hebben uitgegeven aan cliënten in Renswoude. Deze verantwoordingen worden gecontroleerd door de eigen accountant van de betreffende zorgaanbieder. Uit deze productieverantwoordingen blijkt dat de werkelijke lasten Jeugdzorg hoger uitvallen dan opgenomen in onze begroting. Gezien het feit dat de Jeugdzorg een open-einde-regeling betreft, is deze overschrijding acceptabel.

Programma 4 Economische ontwikkeling en toerisme (- € 85.000)

Binnen dit programma is sprake van een lagere besteding van middelen uit de decentralisatie-uitkering zorgplicht. Dit leidt tot een onderschrijding van circa € 87.000. Tegenover deze onderschrijding staan ook kleinere afwijkingen in tegengestelde richting. Per saldo resteert een onderschrijding van € 85.000. Deze afwijking wordt, mede doordat de middelen hun bestemming behouden en tijdig wordt gerapporteerd, als acceptabel beschouwd.

Programma 5 Inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie (€ 2.000)

De overschrijding bedraagt € 2.000 en houdt mede verband met hogere inkoopkosten voor reisdocumenten, waar direct gerelateerde inkomsten tegenover staan. Per saldo is sprake van een budgettair neutraal effect, waardoor deze afwijking als acceptabel wordt beschouwd.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien (+ € 60.000)

De overschrijding van € 60.000 op de lasten wordt verklaard door het instellen van een voorziening voor het stuwmeer aan verlofsaldi. Uit de accountantscontrole is gebleken dat de gemeente op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht is deze voorziening te vormen. De voorziening bedraagt € 120.104.

Een voorziening voor verlofsaldi is een financiële reservering op de balans voor opgebouwde maar nog niet opgenomen verlofdagen van medewerkers. Omdat medewerkers recht hebben op uitbetaling van deze dagen bij uitdiensttreding of bij opname op een later moment, vormt dit een reële financiële verplichting voor de gemeente. Door het vormen van deze voorziening wordt de omvang van deze verplichting inzichtelijk gemaakt en financieel geborgd in de jaarrekening.

Overschrijdingen van de baten op programmaniveau

Hieronder volgt een tabel, met aansluitend een toelichting op de onder- en overschrijdingen van de baten op programmaniveau. In deze toelichtingen gaat het om de tijdigheid van melden van deze overschrijding richting de gemeenteraad. In artikel 12 lid 5 van de Verordening financieel beleid en beheer Renswoude 2025 is vastgesteld dat overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten die tijdens het begrotingsjaar ontstaan, rechtmatig zijn als deze bij de jaarrekening worden toegelicht.

Baten - programma (*1.000)	begroot	realisatie	verschil	% afwijking
Programma 1 wonen	4.225	3.954	-271	-6%
Programma 2 ruimtelijke ontwikkeling & beheer	1.800	2.134	333	20%
Programma 3 samenleving	1.241	1.284	43	8%
Programma 4 economische ontwikkeling en toerisme	60	56	-5	-8%
Programma 5 inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie	1.998	2.090	92	4%
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	12.921	13.957	1.036	8%
	22.246	23.475	1.229	

Programma 1 Wonen (- € 271.000)

De lagere baten worden grotendeels verklaard doordat één woning minder is verkocht dan geraamd. In de begroting was uitgegaan van twee verkopen (€ 900.000), terwijl uiteindelijk één woning is verkocht voor circa € 462.000. Dit leidt tot een lagere opbrengst van circa € 438.000.

Dit betreft de belangrijkste verklaring binnen dit programma; het totaal bestaat uit meerdere posten. De afwijking hangt samen met fasering in verkopen en wordt als acceptabel beschouwd.

Programma 2 Ruimtelijke ontwikkeling & beheer (+ € 333.000)

De hogere baten worden grotendeels verklaard door de balansmutatie met betrekking tot de grondexploitaties Beekweide II en Groot Overeem II. Deze wordt conform de BBV-voorschriften zowel aan de baten- als lastenzijde verantwoord. Voor Beekweide II betreft dit circa - € 226.000 en voor Groot Overeem II circa € 129.000. Bij Beekweide II is er tevens sprake van een tussentijdse winstneming van € 298.000.

Deze posten vormen het belangrijkste deel van de afwijking; het programma kent daarnaast meerdere kleinere mutaties. De afwijking wordt als acceptabel beschouwd.

Programma 3 Samenleving (+ € 43.000)

De baten vallen hoger uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk verklaard door een incidentele teruggave van jeugdzorgkosten van € 44.000. Daarnaast spelen kleinere mutaties een rol in de totale afwijking en wordt de afwijking als acceptabel beschouwd.

Programma 4 Economische ontwikkeling en toerisme (- € 5.000)

De lagere baten worden voornamelijk veroorzaakt door tegenvallende opbrengsten uit de toeristenbelasting.

Dit betreft de belangrijkste verklaring binnen dit programma; de totale afwijking bestaat uit meerdere kleinere posten. Gezien de beperkte omvang wordt deze afwijking als acceptabel beschouwd.

Programma 5 inwoners, openbare orde en veiligheid, bestuur en organisatie (+ € 92.000)

De hogere baten worden grotendeels verklaard door hogere legesopbrengsten voor omgevingsvergunningen (circa € 54.000), doordat projecten hoger zijn gerealiseerd dan geraamd. Daarnaast is de eigen bijdrage van Oekraïense ontheemden hoger uitgevallen (circa € 46.000 ten opzichte van € 10.000 geraamd), wat resulteert in een batenoverschrijding van circa € 36.000.

Deze posten vormen de belangrijkste verklaring; daarnaast zijn er kleinere mutaties binnen het programma. Per saldo wordt de afwijking als acceptabel beschouwd.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien (+ € 1.036.000)

De batenoverschrijding kan volledig worden verklaard door een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds (circa € 1.061.000). Deze ontwikkeling hangt onder meer samen met de maatstaf 'huishoudens met lage inkomens', die een grillig verloop kent en pas in latere jaren definitief wordt vastgesteld. Gezien deze onzekerheid wordt voorgesteld deze middelen voorlopig te betrekken bij de weerstandscapaciteit. Deze afwijking is acceptabel.

11.6. Investeringskredieten

Analyse kredietrechtmatigheid

Op grond van artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet zijn alle kredietoverschrijdingen onrechtmatig. Uit het onderstaande overzicht blijkt dat bij geen enkel investeringskrediet de gerealiseerde investering hoger was dan het beschikbaar gestelde

krediet én de overschrijding de rapporteringstolerantie heeft overschreden. Voor de vraag of de overschrijding acceptabel is, is het volgende artikel uit de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie Renswoude 2025 relevant:

Artikel 12 lid 3

Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.

Omschrijving	Investeringskrediet overgeheveld vanuit 2024	Investeringskrediet beschikbaar gesteld in 2025	Investering 2025	Restant per 31- 12-2025	Status
Nieuwe gemeentewerf	€ 583.496,00		€ 453.978,68	€ 129.517	Afsluiten
Taets van Amerongenweg - fase 2	€ 123.339,00	€ 10.885,00	€ 134.886,82	€ -663	Afsluiten
Verledden openbare verlichting	€ 275.000,00	€ 16.000,00	€ 271.458,66	€ 19.541	Afsluiten
Vervanging Piaggio	€ 6.941,00		€ 3.725,50	€ 3.216	Afsluiten
WB cplx 12 verduurzaming (fase I)	€ 231.580,00	€ -231.580,00	€ -	€ -	Afsluiten
WB Nieuwbouw cplx 40 Taets v. Amerongen	€ 290.325,00		€ 1.889,56	€ 288.435	Afsluiten
WB verduurzaming cplx 13-15	€ 107.711,00	€ 21.775,00	€ 129.486,08	€ -0	Afsluiten
WB Zonnepanelen cplx 13-15	€ 16.786,00	€ -16.786,00	€ -	€ -	Afsluiten
Aanpassing riolering Hooke Hoek Groot Overeem	€ 344.042,00	€ -144.043,00	€ 23.895,00	€ 176.104	Overhevelen
Afkoppelen Binnenveld	€ 164.005,00		€ 93.184,39	€ 70.821	Overhevelen
Bijgebouw museum	€ 7.678,00		€ -	€ 7.678	Overhevelen
Binnen de Beken Z-ZW	€ -57.000,00	€ 79.010,00	€ 50.567,99	€ -28.558	Overhevelen
Borgwalterrein	€ 11.500,00	€ 39.484,00	€ 31.642,27	€ 19.342	Overhevelen
Dorpshuis de Hokhorst	€ 1.181.398,00		€ 131.604,22	€ 1.049.794	Overhevelen
Drukriool mech./elektr. pompen 2024	€ 30.000,00		€ -	€ 30.000	Overhevelen
Eikenlaan en diverse kleine maatregelen	€ 224.543,00	€ 50.000,00	€ 359.519,58	€ -84.977	Overhevelen
Flexwoningen	€ 20.611,00	€ 35.883,00	€ 46.356,39	€ 10.138	Overhevelen
Herinrichting Eikenlaan	€ 122.075,00	€ 107.000,00	€ 375.102,93	€ -146.028	Overhevelen
Laptops	€ 19.599,00		€ 14.060,70	€ 5.538	Overhevelen
Mobiele telefoons	€ 8.107,00		€ -	€ 8.107	Overhevelen
Omvorming groen (2022)	€ 10.000,00		€ -	€ 10.000	Overhevelen
OV vervanging masten 2024	€ 18.000,00		€ -	€ 18.000	Overhevelen
Reconstructie Oude Holleweg	€ 60.052,00		€ -	€ 60.052	Overhevelen
Rioolgemalen mech./elektr. pompen 2024	€ 15.000,00		€ 13.642,56	€ 1.357	Overhevelen
Toekomstbestendige duurzame Hokhorst	€ 1.479.000,00		€ 15.120,00	€ 1.463.880	Overhevelen
Uitbreiding begraafplaats	€ 11.277,00		€ 15.914,06	€ -4.637	Overhevelen
Veenweg	€ 150.000,00	€ 37.901,00	€ 187.901,07	€ -0	Overhevelen
Vervanging OV (2022)	€ 15.000,00		€ -	€ 15.000	Overhevelen
WB nieuwbouw 26 woningen Beekweide II cplx 39	€ -38.480,00	€ 3.682.896,00	€ 2.960.285,53	€ 684.130	Overhevelen

Omschrijving	Investeringskrediet beschikbaar gesteld in 2025	Investering 2025	Restant per 31-12-2025	Status
Barneveldsestraat reconstructie	€ 1.700.000,00	€ 13.757,97	€ 1.686.242	Overhevelen
Grond modulaire woningen BdB ZZW	€ -	€ 431.090,41	€ -431.090	Overhevelen
Groot onderhoud straatmeubilair 2023-2024	€ 29.600,00	€ -	€ 29.600	Overhevelen
Groot onderhoud straatmeubilair 2025	€ 14.800,00	€ -	€ 14.800	Overhevelen
IBOR fase 1 Esdoornlaan eo	€ 300.000,00	€ -	€ 300.000	Overhevelen
Riool fase 1 Esdoornlaan eo	€ 330.000,00	€ 3.510,00	€ 326.490	Overhevelen
IBOR fase 2 van Reedeweg eo	€ 304.000,00	€ 10.874,77	€ 293.125	Overhevelen
Riool fase 2 van Reedeweg eo	€ 381.000,00	€ 15.758,88	€ 365.241	Overhevelen
OV vervanging armaturen 2025	€ 31.000,00	€ -	€ 31.000	Overhevelen
OV vervanging masten 2025	€ 18.000,00	€ -	€ 18.000	Overhevelen
Rioolgemalen 2025	€ 30.000,00	€ 3.900,00	€ 26.100	Overhevelen
Speelplekken 2025	€ 73.200,00	€ 9.525,00	€ 63.675	Overhevelen
Strategische gronden Binnen de Beken ZZW	€ 450.000,00	€ 430.532,51	€ 19.467	Overhevelen
WB cplx 12 gr. onderh/verduurz. (fase II)	€ 2.505.300,00	€ 2.110.987,93	€ 394.312	Overhevelen
WB cplx 23-25 groot onderhoud/verduurzaming	€ 1.030.000,00	€ 54.541,32	€ 975.459	Overhevelen
WB Kleine Meent begane grond	€ 600.000,00	€ 33.540,19	€ 566.460	Overhevelen

Verledden openbare verlichting

Deze investeringsopgave is uitgevoerd. Het resterende bedrag van € 19.541 wordt als onderuitputting beschouwd. Het krediet wordt afgesloten.

Nieuwe gemeentewerf

De werkzaamheden zijn in 2025 uitgevoerd. Het resterende krediet van € 129.517 wordt niet meer benodigd geacht. Het krediet wordt afgesloten.

Woningbedrijf nieuwbouw complex 40 Taets van Amerongen

De uitvoering van dit project heeft slechts beperkt plaatsgevonden in 2025. Het resterende krediet van € 288.435 blijkt niet meer benodigd te zijn. Het krediet wordt afgesloten.

Eikenlaan en diverse maatregelen, Herinrichting Eikenlaan en Grond modulaire woningen BdB zzw

Voor deze investeringen is in de begroting 2025 deels of geen krediet opgenomen, waarbij reeds in 2025 kosten zijn gemaakt ten laste van dit investeringskrediet. Op basis van het artikel 12 lid 3 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie Renswoude 2025 is deze kredietoverschrijding niet onrechtmatig. In de Voorjaarsrapportage 2026 zal de gemeente Renswoude, indien nodig, wijzigingen aanvragen op deze investeringskredieten.

11.7. Subsidies

Hieronder een overzicht van de organisaties die voor het jaar 2025 subsidie hebben ontvangen. Deze subsidies zijn door het college (en ambtelijk) toegekend op basis van de Algemene Subsidieverordening gemeente Renswoude 2021 en de nadere regels (vastgesteld door de raad op 26 oktober 2021).

	Subsidies boven € 2.500
1	Bibliotheek ZOUT
2	Stichting Welzijn & Ondersteuning Scherpenzeel - Renswoude
3	SKDD Verlengde Schooldag
4	Stichting Sporthal De Hokhorst
5	Kinderopvang Spelenderwijs (Dribbel)

6	KC Borghonk (Reguliere Peuteropvang)
7	Sportvereniging Renswouw
8	Taalhuis Renswoude
9	Harmonievereniging Ons Genoegen
10	VoorleesExpress Renswoude
11	Landgoed Kasteel Renswoude
12	IDH Schuldhulp Renswoude
13	Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid
14	Bureau Halt
15	GALA-project Verloskundig en Vrouwencentrum Maeva
16	GrebbeLinie bezoekerscentrum

	Subsidies tot € 2.500
1	Kringloop Renswoude
2	Slachtofferhulp nederland
3	Kinderkrant Jong0318
4	Ned patienten vereniging Renswoude
5	Zwembad 't Willaer
6	Subsidie Con Amore
7	Dartvereniging
8	Zonnebloem
9	Kunstroute Renswoude
10	Subsidie Scouting Scherpenzeel
11	St Weidevogel-bescherming de Kiewiet